לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ב', כ' באדר ב' תשמ"ו, 31 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 13002 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

חקירת הרציחה של אנשי טל"אור — לפני סיום

קאהיר. — החקירה לגילוי מבצעי ההתקפה על עובדי הביתן הישראלי בתערוכה הבינלאומית בקאהיר עומדת לפני סיום -- מסר אתמול „א'אחר סאעה" הקאהירי. לדברי העתון, מוסיפה החקירה להתנהל במלוא התנופה. ושר הפנים המצרי עוקב אישית אחר התקדמותה.

העתון מוסר, כי נתגלו עובדות חדשות, וכפי הנראה התכוונו התוקפים לפגוע בשר התיירות שריר. (ע"מ)

350 מיליון דולר יוזרמו ל„סולל בונה" קופ"ח מגדלי הכותנה וחברות בנייה

החבילות כוללות תוכניות־הבראה שיביאו לפיטורי כ־5000 עובדים ● אושרו גביית אגרת־חינוך, היטל על פנסיונרים והיטל־רכב ● צעדי ההבראה נחשבים כתבוסה לשר מודעי, שהתנגד להן אך הצביע בעד, בלית־ברירה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה אישרה אתמול את חבילה של צעדים בשווי של כ־350 מיליון דולר. שנועדו להציל את „סולל בונה", „קופת־חולים הכללית", מגדלי הכותנה ואת חברות הבנייה הפרטיות.

החבילות שאישרו אתמול כוללות תוכניות הבראה ל„סולל בונה" ול„קופת־חולים", אשר יביאו לפיטוריהם של כ־3000 עובדים בשבועות הקרובים ועוד כ־1100 עובדים במשך השנה.

הממשלה אישרה אתמול את המיסוי: גביית ההיטל על המכוניות. את אגרת־החינוך והיטל הדו־פעמי על כל הפנסיונרים אשר הכנסתם החודשית המשולבת היא לפחות 800 ש"ח. ההיטל על הרכב ישולם ב־3 תשלומים במשך השנה ושיעורו ייקבע על־ידי האוצר, כך שבסך הכל הוא יגבה כ־99 מיליון דולר.

כן יקבע האוצר את תנאי התשלום ואת שיעורי המס החד־פעמי על הפנסיונרים, כך שהגבייה מהם תגיע ל־10 מיליון דולר.

היטל החינוך אמור להכניס לקופת האוצר 37 מיליון דולר. משפחות עם ילד אחד במערכת החינוך ישלמו 60 דולר לשנה. משפחות עם שני ילדים או יותר ישלמו 120 דולר לשנה. משפחות עם 4 ילדים או יותר יהיו פטורות. כן יינתן פטור לתושבים באיזורי פיתוח, למקבלי קיצבאות־זקנה ושארים ולמקבלי הבטחת־הכנסה.

ועדה בהשתתפות שר־החינוך, יצחק נבון, שר־המשפטים, משה נסים, שר האנרגיה משה שחל, ושר־האוצר, יצחק מודעי, מונתה להסדיר את עניין הפטורים.

בשיקיפים כלכליים אמרו אתמול, שההחלטות של הממשלה בעניין „סולל בונה", „קופת־חולים" ומגדלי הכותנה היוו למעשה תבוסה לשר מודעי. האוצר הודיע בסוף השבוע שעבר, שמודעי התנגד בחריפות לסיוע ל„סולל בונה". שכן לדעתו הדבר יפרוץ את מסגרת התקציב. אך אתמול התברר למודעי, ששר הבינוי והשיכון, דוד לוי, תומך בהצעות פרס לסיוע ל„סולל בונה", ועל־כן לא נותר לו אלא להצטרף ליתר השרים ולהצביע בעד. (סוף בעמוד 2)

פרס דוחה התפטרות של כץ־עוז על רקע ההקצבה לכותנה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

סגן שר־החקלאות, אברהם כץ־עוז, הודיע אתמול לראש־הממשלה על התפטרותו מתפקידו. פרס דחה את בקשת ההתפטרות.

לכתבנו נודע, כי אתמול, בעקבות ישיבת הממשלה, לא הסכים סגן שר החקלאות עם החלטת הממשלה בדבר גובה ותנאי הסיוע לענף הכותנה. ראשי הענף והתנועות הקיבוציות שהתאגדו „בוועד להצלת הכותנה". ביקשו מן הממשלה סיוע בסך של 42 מיליון דולר בתנאים נוחים ואילו הממשלה ושר־האוצר אישרו רק 30 מיליון דולר בתנאים נוחים פחות.

בתום הישיבה, לאחר התייעצות עם מקורביו (כולל בתק"ם), פנה סגן השר אל שמעון פרס והודיע על כוונתו להתפטר. ראש הממשלה דחה את ההתפטרות וזימן את כץ־עוז לשיחת הבהרה.

לכתבנו נודע, כי בשיחה בין השניים הוסכם, כי אין בסיוע שאושר די להצלת ענף הכותנה. ראש הממשלה הבטיח לאברהם כץ־עוז כי מיד עם שובו מהביקור בארה"ב, יפעל לשינוי ההחלטה שהתקבלה אתמול בממשלה ולהעברת כספים נוספים לענף.

סגן שר־החקלאות סירב אמש, בשיחה עם כתבנו, לאשר או להכחיש את הדברים. „לא אוכל לאשר או להכחיש דבר בעניין זה. אם הייתי רוצה להביא לידיעת הציבור את תוכן שיחותי עם ראש־הממשלה הייתי מוצא את הדרך לכך" — אמר כץ־עוז.

המיגזר הערבי לא שבת ב„יום האדמה" ● עמוד 4

ירוחם שובתת: „המדינה שכחה שאנו קיימים" ● עמוד 16

הבורסה נכשלה בפיקוח על פ.י.ט. ● עמוד 8, הכלכלה והאדם

עוד קטיושות בגליל ● עמוד 3

מבחן ההחלטות — בביצוע

החלטות הממשלה מאתמול בעניין הסיוע ל„קופת־חולים", „סולל בונה" וחברות בנייה פרטיות, וכן לענף הכותנה, ראויות לציון חיובי. במיוחד אחרי מסע של דיסאינפורמציה מצד חוגי הימין במשך שבועות, אשר תיארו את בקשות הסיוע כמעין „הזרמה" למוסדות מפלגתיים של תנועת העבודה. החלטות אלה נתקבלו פה־אחד. שכן הממשלה כולה לא יכלה להתכחש ל„קופת־חולים", המספקת שירותי בריאות לרובה המכריע של האוכלוסייה. שירות ממלכתי ממש. אילו פנתה עורף ל„קופת־חולים" ונקלעה למשבר שלא באשמתה. היה על הממשלה לדאוג לבריאותו של הציבור. וכך גם ביחס ל„סולל בונה". אחד המעסיקים הגדולים במדינה. שללא סיוע היה נאלץ לפטר אלפי עובדים.

בעשותה צעדים נכונים תזכה הממשלה הזאת לברכה גם ממי שמבקר אותה כל ימות השנה. הן בגלל הרכבה רב הניגודים. והן בגלל שיתוקה. יחד עם־זאת חובה לציין. כי הממשלה לא עשתה חסד לכל אותם גורמים שהוחלט לסייע להם להתגבר על המשבר. שכן אין מדובר בעזרה לגורמים סקטוריאליים". אלא למרכיבים חיוניים ביותר של המשק האזרחי. בצד הסיפוק מן ההחלטה, זו עדיין תעמוד במבחן הביצוע. יש לקוות כי האוצר לא יפגע ביעילות הסיוע על־ידי הסחבת בהזרמת הכספים כפי שהוחלט עליהם. וכבר היו דברים מעולם, כאשר הזרמת התקציבים התעכבה באוצר חודשים רבים. הפעם יש לעמוד על ביצוע מיידי אם אכן הכוונה לסיוע אמיתי. שיאפשר ל„קופת־חולים" ושאר הגורמים להיחלץ מן המשבר.

אך בצד ההחלטות החשובות והחיוביות הללו, לא נמנעה הממשלה לגבות את המחיר דווקא מן החלשים. הכוונה לשתי החלטות בעלות מסר אנטי־סוציאלי ברור – הטלת אגרת־חינוך בשיעור 60 דולר, והיטל על הגימלאים. על־ידי הטלת אגרת־חינוך עושה הממשלה פלסתר חוק חינוך חינם. שמימונו (לגבי חינוך תיכוני) בא מתשלומי הציבור (0.4 אחוז תוספת למיסי הביטוח הלאומי). אשר לגימלאים. הממשלה אמנם נסוגה מהצעת המיסוי. אך החליטה על „היטל חד־פעמי" שאין לו שום הצדקה. למה בחרו דווקא בגימלאים כמקור ההכנסה, ולעומת זאת מוותרים על מיסוי של רווחי הון או על מס על דירות פאר? הטענה. כי אסור „לעצבן" את הבורסה ממש מצחיקה. ואת הורי התלמידים או את הגימלאים מותר „לעצבן"? כמובן שהממשלה אינה מעזה לעצבן גם את המתנחלים שאל ישוביהם מוסיפים לזרום תקציבים גדולים, ואף לא את המפלגות הדתיות המקבלות את „הקצבות הייחודיות".

עתה נמתין ונראה את אותם חברי הכנסת ממפלגת העבודה שנשבעו שלא ישלימו עם הגזירות שיוטלו על החינוך ועל הגימלאים.

רייגן דוחה את גורבצ'וב: נמשיך בניסויים גרעיניים

סאנטה בארברה, קליפורניה. — הנשיא רייגן דחה למעשה את קריאת מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, להיפגש עימו לשיחות על איסור הניסויים הגרעיניים, והודיע, כי ארה"ב תמשיך בניסוייה.

הבית־הלבן מסר אתמול, כי רייגן גורס שוועידות־פיסגה חייבות לטפל במכלול הבעיות השנויות במחלוקת בין המדינות. „ניסויים גרעיניים הם רק אחת הבעיות, הקשורה במישרין בבעיות אחרות, כגון הצורך לצמצם את מספר כלי הנשק הגרעיניים הקיימים ולכונן שיטות יעילות לבדיקת צמצום הנשק הגרעיני", נאמר בהודעת הבית־הלבן.

הבית־הלבן מציין, כי עדיין לא התקבלה תשובה מבריה"מ על מועד ועידת הפיסגה הבאה בין רייגן לגורבצ'וב, האמורה להתקיים השנה בארה"ב.

אין התקדמות

שר־החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, אמר אתמול, כי הצעת גורבצ'וב מעידה על חוסר התקדמות ביחסים בין שתי מעצמות־העל, מאחר שכל הפעילות מתבטאת בהודעות לעתונות.

הצעת גורבצ'וב היא „חולייה בשרשרת של העלאת הצעות קודם כל בציבור. עוד לפני שהעניין הועלה בפני הגורמים שאליהם מיועדות ההצעות. וזהו חלק מן המגמה שבה נוקט הקרמלין באחרונה. לעולם לא נגיע למקום כלשהו בדרך כזאת", אמר שולץ.

דיפלומטים במוסקווה אמרו אתמול כי הצעתו של גורבצ'וב להפגש עם רייגן באירופה, היא כנראה ניסיון אחרון ללחוץ על ארה"ב להפסיק את הניסויים הגרעיניים. לדעתם, כוונה ההצעה בעיקר לעבר דעת־הקהל המערבית. (ע"ד)

„אלקבס": ג'ורג' בוש יבקר בקרוב בסוריה

כווית. - העיתון הכוויתי „אלקבס", המופיע בלונדון, מוסר מפי מקורות אמריקניים יודעי־דבר. כי מתנהלות עתה התייעצויות חשאיות בדבר ביקור של סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, בסוריה. העיתון מוסר. כי ריצ'ארד מרפי וכמה גורמים הנוגעים לענייני המזה"ת בנימשל רייגן, יעצו באחרונה לריגן לשלוח את בוש לדמשק. כדי שייפגש עם אסאד וידון עימו בשלב הבא בסכסוך הערבי ישראלי ובמלחמה בין עיראק ואיראן.

המקורות הוסיפו. כי לדעת מרפי. טעות היא להמשיך להתעלם מתפקידה הבסיסי וההכרחי של סוריה במז"ת על השלום באיזור. (סוף בעמוד 2)

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד־הפועל
לשכת דובר ההסתדרות

מועצת ההסתדרות הק"ד

מועד המועצה

מועצת ההסתדרות הק"ד (104) תתכנס בקיבוץ שפיים ביום חמישי כ"ג באדר ב' תשמ"ו 3.4.86. המועצה תיפתח בשעה 9.00 בבוקר.

סדר היום של מועצת ההסתדרות ק"ד

א. מעמדן של עיירות הפיתוח בחברה הישראלית.
ב. מפעל „תנופה לצמיחה".
ג. בחירת מבקר ההסתדרות.
ד. בחירת ועדת מבקר ההסתדרות.
ה. אישור תקנות רשות השיפוט.
ו. בחירת יו"ר רשות השיפוט בהסתדרות וחברי ההנהלה.
ז. בחירת שופטי רשות השיפוט בהסתדרות.
ח. אישור תקנון המוסד לבירורים חברתיים.
ט. בחירת חברי המוסד לבירורים חברתיים.
י. שינויים בחוקת ההסתדרות.
יא. שינויים בחוקת הבחירות היחסיות.
יב. שינויים בהרכב הוועד הפועל.
יג. שונות.

חלוקת חומר לצירי המועצה והסגנים

חלוקת חומר ותיקים לחברי המועצה ולסגנים החל משעה 8.30, בקיבוץ שפיים.

תחבורה

תחבורה לקיבוץ שפיים תצא מחצר הוועד הפועל ביום חמישי 3.4.86 בשעה 7.45-7.30 בבוקר. עם סיום הישיבה, תועמד תחבורה מקיבוץ שפיים לתחנה המרכזית בתל־אביב.

תלושי ארוחה

תלושי ארוחה יחולקו לחברים ולסגנים בקיבוץ שפיים.

הזמנות לעתונאים וצלמים

הזמנות ושוברי־תיק לעתונאים ולכתבים לענייני ההסתדרות נשלחו ע"י לשכת דובר ההסתדרות למערכות, כמקובל. עתונאים נוספים וצלמים המעוניינים להשתתף במועצה מתבקשים לפנות מיד ללשכת הדובר, הווע"פ (טלפון 03-267398) ולקבל את ההזמנות ביד. תלושי ארוחת צהריים יימסרו לעתונאים ביום המועצה בלשכת הדובר בשפיים.

מזכירות הוועד הפועל

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד־הפועל

ישיבת הוועדה המכינה למועצת ההסתדרות ק"ד

תתקיים היום, יום שני, 31.3.86, בשעה 15.00. באולם הישיבות, קומה א' בבית הוועד הפועל בתל־אביב.

על סדר היום:

1. תקנות רשות השיפוט
2. שינויים בחוקת ההסתדרות
3. בחירת מבקר ההסתדרות
4. בחירת יו"ר רשות השיפוט בהסתדרות
5. שונות

נתן אלמוזלינו
יו"ר הוועדה המכינה

כהנא מאיים לפלוש לטייבה ולהכריז על „יום אדמה יהודי"

המשטרה, תושבי הכפר וחברי קיבוצים מהסביבה נערכים להדיפתו ● „יום האדמה" יצויין היום במספר עצרות בעוד התנועה המתקדמת קוראת לשביתה כללית במגזר הערבי

מאת קאסם זייד, יהודה צור ושלי יחימוביץ, כתבי „על המשמר"

הרב מאיר כהנא הודיע על כוונתו לבקר היום — שהוא יום האדמה — בכפר טייבה כדי להכריז על בעלות העם היהודי על האדמות הערביות בכלל ועל אדמות טייבה בפרט.

במברק ששיגר הרב כהנא ביום ו' לראש מועצת טייבה, עבד אללטיף חביב, כותב כהנא: „כל מי שלוקח חלק באירועי ה־30 במארס הוא אויב של העם היהודי. עליכם לדעת שכל האדמה בארץ־ישראל שייכת לעם היהודי. היום אגיע לטייבה כדי להכריז קבל עם ועדה על בעלות העם היהודי על כפרכם".

עם קבלת המברק התקשר ראש המועצה עם מפקד המרכז של המשטרה והודיע לו על כוונת כהנא לבקר בכפר. תגובתו של מפקד המחוז היתה חד־משמעית: „המשטרה לא תאפשר בשום אופן את כניסתו של הרב כהנא לטייבה".

ישיבת חירום

בערב שבת התכנסה מליאת מועצת טייבה לישיבת חירום לדיון בהודעתו של הרב מאיר כהנא לבקר היום בכפר.

רוב חברי המועצה קראו לנציגי הרשימה המתקדמת ותנועת „אלנהדה" לאחד את השורות ולבטל את קיום העצרת הנפרדת מטעמן כתנאי לדיון בהצעה של שתי התנועות לקיים שביתה כללית בכפר. משרתו נציגי המתקדמת ו„אלנהדה" את הצעת הרוב נתקבלה החלטה שלא לקיים שביתה כללית בכפר.

ראש המועצה אמר אמש לכתבנו, כי „על אף החלטת המשטרה החלטנו לנקוט בכל האמצעים כדי למנוע את כניסתו של כהנא לכפר".

מועצת טייבה גייסה עשרות סדרנים שיערכו סיורים בחוצות הכפר כדי למנוע את כניסתם של אנשי הרב כהנא. חברי קיבוץ געש, שחתמו על ברית שכנים עם הכפר, נערכים אף הם להדיפתו של כהנא.

מתנגדים לשביתה

הוועד להגנת האדמות והוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות השלימו את כל ההכנות ליום האדמה.

החלטתם של שני הוועדים שלא לקיים היום שביתה בישובים הערביים נתמכה על־ידי תנועות „בני הכפר" ו„אלאנצאר" שנציגיהם יקחו חלק בעצרות יום האדמה. חברי מפ"ם ור"ץ יקחו גם הם חלק בעצרות אלה ונציגיהם ישאו דברים.

הרשימה המתקדמת לשלום החליטה לבטל ברגע האחרון את העצרת שהיתה אמורה להתקיים היום מטעמה בכפר עראבה והיא תסתפק בקיום עצרת אחת בטייבה.

דובר רק"ח, עוזי בורשטיין, הביע צער על שראשי המתקדמת לא נענו לקריאות הוועד להגנת האדמות והוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות שלא לנקוט צעד בדלני של קריאה לשביתה כללית היום.

כוחות הבטחון הנערכים לקראת יום האדמה קיבלו הנחיות ברורות מהדרג הפוליטי שלא להפגין נוכחות בישובים הערביים כפי שהיה מקובל בשנים קודמות.

ממשטרת המחוז הצפוני נמסר, שהמשטרה תגיב בחומרה על כל נסיון של התפרעות והפרות סדר ולא תהסס מלהשתמש בכח נגד המתפרעים.

מתיחות בכפרים הערביים

מתיחות שררה בסוף השבוע בכפרים דיר־חנה, עראבה וסחנין בין תומכי ועד האדמות הערביות המקורב לרק"ח לבין הרשימה המתקדמת לשלום.

ראשי הכפרים נוטים לשוות אופי מתון לארועי יום האדמה היום. העצרת המרכזית בגליל תיערך בדיר־חנה.

נסגרו שטחים בגולן

ביום שישי בשעות הבוקר הודיעו הרמקולים של המועצה המקומית מג'דל שאמס ברמת הגולן, ששוב הוכרזה „גבעת הצעקות" כשטח צבאי סגור למשך 3 ימים. שבת, ראשון ושני. הדבר נעשה כדי למנוע הפגנה של תומכי סוריה בגולן. בכבישי האזור הוצבו מחסומים של המשטרה הבודקים זהותם של מכוניות נוסעות באזור.

עצרות במגזר הבדואי

שתי עצרות מתקיימות היום במגזר הבדואי בדרום, כדי לציין את אירועי יום האדמה. עצרת אחת המאורגנת על־ידי רק"ח, מתקיימת בעיירה הבדואית רהט, ועצרת אחרת, המאורגנת על־ידי האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים, מתקיימת בישוב חורה.

עד כה היה המונופול על אירוע יום האדמה במגזר הבדואי בידי רק"ח. אולם השנה הודיעו אנשי האגודה הבדואית, כי רק"ח אינה מייצגת אותם וכי יפעלו באופן עצמאי.

ביום ששי פנו הבדואים לבג"ץ, לאחר שבקשתם לקיים תהלוכה מצומצמת משוקת לחורה לא נענתה. מכתב ששלח עורך־דין אמנון זכרוני בשם הבדואים למשטרת מחוז הנגב. ובו הוא חוזר על התחייבות הבדואים שהתהלוכה תהיה בשקט וכי תוגבל ל־100 איש — נענה בשלילה על־ידי מפקד מרחב הנגב ניצב־משנה חיים בן־איון. למרות זאת, עוד בטרם נדונה העתירה בבג"ץ, הודיעה פרקליטות מחוז הדרום, כי הבדואים יוכלו לקיים את התהלוכה.

אתמול הוזמן חבר הנהלת האגודה, שייך עודה משבט אבו פריחאן, למשטרת ערד, שם הוזהר כי האישור לקיום התהלוכה ניתן בתנאי שלא יונף דגל אש"ף ולא יושלכו אבנים.

ח"כ גרנות: למנוע הפרובוקציה הזדונית

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, אמר אמש, כי החלטתו של הרב מאיר כהנא לבקר היום בכפר טייבה היא מעשה זדוני ונורא.

ח"כ גרנות התקשר אמש למפקד משטרת כפר־סבא והעמידו על חומרת החלטתו של הרב כהנא. הוא תבע מהמשטרה למנוע את כניסתו של כהנא לכפר.

מפקד משטרת כפר־סבא מסר לח"כ גרנות שלא ידוע לו שכהנא הגיש בקשה למשטרה לקבלת רשיון להפגנה בכפר טייבה.

מפקד משטרת כפר־סבא אמר, שבמשטרה רואים בהחלטתו של הרב כהנא לבקר היום בכפר כפרובוקציה ושהמשטרה תעשה הכל כדי למנוע את כניסתו.

ח"כ גרנות מסר שקיבוצי השומר הצעיר בסביבה ישגרו היום משלחות לכפר טייבה שיתייצבו עם תושבי הכפר כדי למנוע את כניסתו של כהנא.

ראשי ערי הפיתוח: השבתת ירוחם — סנונית ראשונה

משלחות הזדהות מכל הארץ יגיעו היום לירוחם המושבתת

מאות מעובדי הרשויות ועובדי מועצות הפועלים ערי הפיתוח בכל הארץ יוצאים הבוקר לירוחם, על־מנת להזדהות עם שביתת השירותים עליה הכריזו המועצה המקומית ומועצת הפועלים בעיירה.

ראשי ערי הפיתוח אומרים, שירוחם היא הראשונה מבין ערי הפיתוח אשר כבר איננה יכולה יותר לתת שירותים לתושבים, ולכן, לאות סולידריות, יוצאים ראשי ערי הפיתוח והעובדים להזדהות עם קברניטי ירוחם ותושביה. ההזדהות תהיה כל זמן שהשביתה בירוחם תימשך. הם טוענים, שהכספים שהובטחו לערי הפיתוח ע"י משרדי האוצר והפנים לא ניתנו עד כה, ורוב הרשויות נקלעו למצוקה כספית חמורה, אשר תמנע מהם כבר בשבועות הקרובים את האפשרות להעניק שירותים לתושבים.

יו"ר ארגון ישובי הפיתוח שאול עמור, ראש מועצת מגדל העמק, אמר אמש, שהמשלחות יכללו עובדי רשויות מקומיות ומועצות פועלים מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום, ויחד עם השובתים בירוחם במשך כל השביתה. (עתים)

מחירי ציוד צבאי ושירותי מחקר ופיתוח יופשרו מאפריל

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

התאחדות התעשיינים חתמה בסוף השבוע שעבר על הסכם עם משרד־הבטחון, המאפשר ליצרני ציוד צבאי ושירותי מחקר ופיתוח ואחזקה לצאת ממסגרת תקנות שעת חירום, (ההקפאה), החל מתחילת אפריל.

זלמן שלו, יו"ר אגף המתכת, חשמל ואלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים, הודיע, כי לפי ההסכם תחול הפשרת מחירים במוצרי ציוד צבאי החל מתחילת אפריל. התעשיינים התחייבו לתת הנחה בשיעור של 5 אחוזים מהמחיר הנוכחי בחודשים אפריל ומאי 86' ומחודש יוני 86' ועד מארס 87' הם יספגו 2 אחוזים מהמחיר הנוכחי ויתנו למשרד־הבטחון הנחה בגובה הספיגה.

התעשיינים טוענים כי אין בהסכם החדש לפתור את כל בעיותיהם. בשנה האחרונה הם הפסידו מיליוני דולרים עקב צמצום הזמנות ושחיקה ברווחיות. שהגיעה במארס 86' ל־18 עד 20 אחוז בהשוואה למחירי יולי 85'.

זלמן שלו הביע תקווה, כי [illegible] תחול הפשרת המחירים על כל תעשיות המתכת והחשמל והאלקטרוניקה בהתקשרויות עם כל משרדי הממשלה, שכן לאורך זמן לא תוכל התעשייה להמשיך ולפעול תחת פיקוח.

ההסתדרות תיאבק נגד סגירת מפעל מנועי בית־שמש

ועדת התעסוקה של ההסתדרות בראשות עליזה תמיר, שנתכנסה ביום ו' בהשתתפות נציגי מועצת הפועלים וועד עובדי מנועי בית שמש, החליטה להתנגד לסגירת מפעל מנועי בית שמש ולתמוך במאבק העובדים נגד סגירת המפעל.

יו"ר הוועדה עליזה תמיר שיגרה מברקים בדבר החלטת הוועדה לשר הבטחון יצחק רבין ושר האוצר יצחק מודעי. עליזה תמיר ציינה שהצמצומים במספר עובדי המפעל ב־600 איש, בהסכמת העובדים במסגרת תכנית הבראה, תרמה רבות למפעל, שבעייתו העיקרית כיום הם החובות, שהצטברו בעבר, זאת בשעה שיש למפעל עתיד, וכבר כיום חל שיפור ניכר במצב המפעל.

גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים אמר שסגירת מפעל מנועי בית שמש פירושו הרס לעיירה בית שמש. סגירת המפעל תעלה יותר מאשר אם ימשיך לפעול ולהתקיים — הטעים, הוא קרא להעביר את המפעל לכל גורם, המוכן ומסוגל להפעילו.

שיא־הצפייה ל„זה הזמן"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

תוכנית הטלוויזיה „זה הזמן" זכתה השבוע באחד משיאי־הצפיות הטובים ביותר שהיו אי־פעם לתוכנית כלשהי ברשות־השידור: 76 אחוז צופים בתוכנית ו־81 אחוז מתוכם חושבים שהתוכנית מעניינת עד מעניינת מאד. 41 אחוז מכלל הצופים אמרו, כי ראו את התוכנית האחרונה של „זה הזמן".

כן קובע הסקר, כי צופי התוכנית מתאפיינים בהשכלה גבוהה, קבוצת גיל מבוגרת יותר, והיותם יוצאי מדינות המערב.

מפיקת התוכנית, נאוה כהן, אומרת, כי מאחורי הקסט של „זה הזמן" עומדת מערכת, המתאמצת להאיר את האירועים מזווית מקורית, ומחפשת אנשים וסיפורים בעלי אופי מיוחד. בסופם של התחקירים, מופקד כל החומר בידיו של מנחה מוכשר. „שום דבר לא בא לנו בקלות. ואין כאן שום „גימיק". חוץ מעבודה קשה. ולוואי וההנהלה תסיק את המסקנות ותיטיב את תנאי העובדים בתוכנית", אומרת נאוה כהן.

בינתיים מתחבטת „זה הזמן" בשאלה, מי יהיה המנחה בתוכניות הקרובות. המנחה הקבוע, רם עברון, לקה בהתקף־לב קל. הוא מאושפז עדיין במחלקה לטיפול נמרץ ולא ידוע מתי יחזור לעבודה. מחליפו אהוד יערי, עסוק בענייניו, ומחליף המשנה, רון בן־ישי, הושאל ל„ידיעות אחרונות" ולא יוכל להנחות בטלוויזיה. במערכת „זה הזמן" מקווים, כי עד יום שני ימצא המחליף המתאים.

מהבוקר — „סינדול" גם למכוניות חיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

החל מהבוקר ינעלו גם נהגי חיפה סנדלי דנוור, לאחר כחודש של דחיות בהפעלת התכנית.

הסנדול יתבצע ע"י פקחי העירייה. בהוראה ברורה לא להציק לנהגים חינם. דובר העירייה אמר, כי השיטה תבחן בחודשים הקרובים ועל פיה תחליט העירייה כיצד לנהוג בהמשך.

הפעלת השיטה בחיפה באה בעיקר בעקבות לחצה של לשכת התנועה בעיר. הטוענת כי זה הסיכוי היחיד להתיר את פקקי התנועה בהדר הכרמל.

אתמול חידשה הכרמלית את פעילותה, לאחר שהיתה מושבתת כשלושה שבועות, לצורך תיקונים דחופים.

אגף דה־לוקס נחנך בכלא תל־מונד

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

„מדאיג מאד שערבים ישראליים מצטרפים לאחרונה לרשתות חבלה" אמר שר המשטרה, חיים בר־לב, בחנוכת האגף החדש בכלא השרון „תל־מונד" בו ישוכנו יתר אסירים יהודים ובני מיעוטים ישראליים, לרבות מרמת־הגולן ומזרח־ירושלים. שר המשטרה התייחס בדבריו לחשיפת רשת החבלה בכפר־קאסם.

בר־לב השתתף בטכס קביעת המזוזה בכלא החדש, שבהקמתו הושקעו כ־3 מיליון דולר ובנייתו נמשכה למעלה מ־4 שנים. באגף 96 מקומות כליאה בהם יכלאו בני נוער מגיל 14 עד 18.

התכנון הארכיטקטוני מרגיש מבנה הנעדר סורגים סביב החלונות וכן נעלמו דלתות הברזל ומנעולי הפלדה. לכל תא דלת עץ. מצויידת במנגנון נעילה ופתיחה, שלאסיר יש עליה שליטה מבפנים.

בכל תא שירותים צמודים, מיטה חדשה וריהוט מתאים ושטח מחיה רחב.

האגף יתופעל על בסיס של טיפול־חינוכי והכשרה מקצועית, ושיקום האסיר ברמת בטחון מקבילה המאוזנת בין הטיפול והבטחון.

שתיים בראש הליגה הלאומית בשחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

שתי קבוצות בראש בליגה הלאומית בשחמט. אלופת ישראל בשחמט אס"א אוניברסיטת תל אביב השוותה את מספר נקודותיה לאלה של באר־שבע בראש הליגה הלאומית בשחמט, בסיבוב הששי של משחקי הליגה שנערכו בשבת. לכל אחת משתי הקבוצות המוליכות בראש — 20.5 נקודות.

שחמטאי אס"א אוניברסיטת תל־אביב גברו על הפועל הרצליה 1:4 באר־שבע ניצחה את בנק לאומי תל־אביב 2:3 בתוצאה זהה, 2:3, ניצחה קבוצת ביכורי העתים תל־אביב את הפועל חדרה/רמת גן. אס"א ירושלים הפתיע את אס"א טכניון חיפה בתיקו 2.5: 2.5 בתיקו 2.5 הסתיים גם המפגש בין „הפועל — סלדקליין" ראשון לציון להפועל רחובות.

האש"ל המרוכז שוב השבית „כיסוי" הליגה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

צילומי הספורט בטלוויזיה נפגעו אתמול שוב. הפעם נימנע צילומו של המשחק בין „הפועל ת"א" ל„הפועל חיפה" בגלל עיצומי העיתונות־הפקה, שהשבית את ניידות השידור הקטנות. הכוללות צוותים של חמישה איש, ואת המצלמות למבט לחדשות ולמבט ספורט.

כזכור, תובעים העיתונאים והמפיקים להשוות את תנאי עבודתם לאלה של הטכנאים. הללו זכו, לאחרונה, באש"ל מרוכז — כיסוי מלא של ארוחותיהם במסעדות. והעיתונאים והמפיקים דורשים גם הם כיסוי דומה.

אבוקדו זן „האס" עד 1.68 ש"ח לק"ג

יובל ה־25 למועצת הפירות

מחיר מכסימלי לצרכן. המבצע נערך בחנויות קו־אופ, שופרסל, היפרשוק - תנובה, היפרקואופ, היפרכל ובכל החנויות שיצטרפו למבצע.

„עיסקת חבילה" על מיסים וסיוע איפשרה הגשת התקציב לכנסת

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

לאחר שבועות של מאבקים ואי־ודאות, עומדת הכנסת להצביע היום על הצעת תקציב המדינה לשנת הכספים 1986־1987, יום לפני תחילתה של שנת הכספים.

אם תאושר הצעת התקציב בקריאה שניה ושלישית, יתאפשר הדבר הודות להחלטות שהתקבלו אתמול בממשלה בדבר הטלת מיסים והיטלים על הציבור והקצאת חבילות סיוע ל„סולל בונה", לקופת־חולים לענף הכותנה.

הממשלה הזהירה אתמול את חברי הקואליציה לא לנסות לנצל את הדיון מחר בכנסת להשגת תוספות תקציביות של הרגע האחרון.

הממשלה הסמיכה את שר־האוצר, יצחק מודעי, להחזיר את הצעת התקציב לממשלה אם יתוספו סכומים נוספים ברגע האחרון, או אם לא יקבל את אישור הכנסת בקריאה שניה או שלישית.

מקורות חיצוניים

מודעי אמר אתמול, כי ההצעות שהתקבלו בממשלה כבוקר היו מכה לתוכניות לעידוד הצמיחה הכלכ־לית. לדבריו, כדי לפצות על החלטות אלה, יהיה על ראש הממשלה להשיג מקורות חיצוניים למימון הצמיחה. פרס יוצא היום לארה"ב ובכוונתו לשכנע את האמריקנים לסייע לישראל בהשגת השקעות של גורמים פרטיים במשק.

אתמול נפגש פרס עם סיעת המערך וציין, כי ההחלטות שהתקבלו בממשלה הם השגים למערך והן מאפשרות להעביר את התקציב בכנסת. היה ברור, מדבריו של ראש הממשלה, כי היתה כאן מעין פשרה, או עיסקת־חבילה, שאיפשרה את קבלת ההחלטות על סיוע לגופים במצוקה, אך שתחייב גם את המערך להצביע בעד הצעת התקציב.

המערך יצביע בעד

עד עתה התנגדו רוב חברי סיעת המערך לתקציב המוצע, ובמיוחד להיטלים על החינוך ועל הגימלאים, והיו אף שאיימו לא להצביע בעד התקציב בקריאה שניה ושלישית. עתה נראה, שהמערך יצביע בכל זאת בעד התקציב, ואילו ההצבעות על החוקים שיסדירו את ההיטל על החינוך, ההיטל על הרכב וההיטל החד־פעמי על הקשישים, יובאו רק בשבועות הקרובים לאישור בכנסת.

אתמול החלה ועדת הכספים בסידרה אחרונה של הצבעות על התקציב האמורה להסתיים היום. בניגוד למתוכנן, לא אישרה הוועדה את ההיטלים השונים, אך נראה שהיא תעשה זאת בשבועות הקרובים.

כל ח"כי הקואליציה נקראים להצביע בעד

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

תקציב המדינה לשנה הקרובה יאושר היום בכנסת בקריאה שניה ושלישית, בתמיכת כל ח"כי הקואליציה.

בסיעת הליכוד הוחלט לתמוך בתקציב עוד בסוף השבוע שעבר. ישיבה מיוחדת של הסיעה, שנועדה לאתמול, בוטלה אחרי שנודעו החלטות הממשלה. יו"ר הסיעה, שרה דורון, ציינה, כי אף־על־פי שהתקציב אינו מושלם, אין להעלות על הדעת שמישהו מח"כי הקואליציה יתנגד לו.

בישיבה מיוחדת, שערכה אתמול סיעת המערך בכנסת עם רוה"מ בלשכתו, ברכו כל הדוברים על החלטות הממשלה מאתמול. במיוחד הודגש חלקו של פרס בנושאי סולל־בונה וקופת־חולים. עם זאת הוחלט, כי בשני נושאים – מס על קיצבאות הגימלאים ואגרת החינוך – תנסה הסיעה לרכך את החלטות הממשלה. ועדה מיוחדת, בהרכב אדרי, ברעם, שחל, אמוראי, רמון, נמיר וסולודר, תדון בנושאים אלה, לפני שהאוצר יביאם לחקיקה בכנסת.

במהלך הישיבה צוין, כי הכספים שיועברו לקופת־חולים ימנעו את המחזות העגומים שהיו בחודשים האחרונים – טילטול חולים וקשישים מבית־חולים אחד לבית־חולים אחר. ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, אמר, כי ההזרמה לקופת־חולים היא בבחינת החזרת גזל. אהרון נחמיאס, אורה נמיר וז'אק אמיר דיברו על העדר תשומת־לב מספקת בתקציב לעיירות הפיתוח.

פרס הדגיש, כי ההזרמה לקופת־חולים, סולל־בונה ולחקלאים לא תפרוץ את מסגרת התקציב. הוא קרא לכל חברי הסיעה להצביע היום, ללא היסוס, בעד התקציב.

350 מיליון דולר יוזרמו ל„סולל בונה"

(המשך מעמוד ראשון)

התוכנית. בכך נמנע העימות אותו ניבאו במשרד־האוצר קודם לכן.

מודעי מבקר

לאחר ישיבת הממשלה השמיע מודעי ביקורת על ההחלטות ואמר, שהסכומים שיוצאו לסיוע גופים במצוקה יהיו על־חשבון הסכומים שנועדו לעידוד הצמיחה הכלכלית. הוא הוסיף, שהוא עדיין צריך לחשב כמה מסכומים אלה מהווים הזרמה מוניטארית, אך טען שהדבר היווה פריצה של התקציב.

התוכנית לסיוע ל„סולל בונה", מבוססת על הנפקת אגרות־חוב על־ידי החברה בסך של 80 מיליון דולר, אשר יירכשו על־ידי קופות הגמל ההסתדרותיות. בהתאם לתוכנית „חברת העובדים" והבנקים המסחריים, יצטרכו לתת ל„סולל בונה" מקורות נוספים בסך של 100 מיליון דולר על־ידי אשראים לטווח ארוך. ככל הנראה, תיאלץ „חברת העובדים" למכור נכסים כדי לעמוד בתנאים אלה. הממשלה ביקשה מבנק ישראל להתיר ל„סולל בונה" לגייס 22 מיליון דולר בחו"ל, כדי לשלם קרן וריבית שהיא חייבת שם.

דו"ח פוגל

תנאי לקבלת הסיוע על־ידי „סולל בונה", הוא אימוץ של כל ההמלצות של דו"ח שהוכן על־ידי הממונה על התקציבים, אהרון פוגל. על־פי תנאי זה, אמורה „סולל בונה" לפטר 2200 עובדים כבר בשבועות הקרובים ועוד כ־1100 עובדים במשך השנה.

הממשלה אימצה את הצעתו של השר לוי, שחברות בנייה פרטיות במצוקה אף הן ייהנו מתוכנית דומה לזו שאושרה ל„סולל בונה". פירוש הדבר, שגם הן יוכלו לגייס כ־80 מיליון דולר בשוק ההון כדי להביא לקונסולידציה של חובות.

הממשלה אישרה כמעט בשל־מותו את הדו"ח של הממונה על התקציבים לשעבר, יעקב גוריש, על קופת־חולים הכללית. בהתאם להח־לטה זו, הממשלה תאפשר לקופת־חולים לגייס 100 מיליון דולר בשוק ההון ותעביר לה מענק של מיליון דולר. מענק נוסף בסך של 15 מיליון דולר יועבר לקופה על־ידי הממ־שלה, אם היא תסכים לגייס 15 מיליון דולר מחבריה על־ידי מגבית חירום חד־פעמית.

היטל חד־פעמי

עד עתה התנגדה ההסתדרות להטיל היטל חד־פעמי על חברי „קופת־חולים", אך במשך סוף השבוע הוברר לה שהממשלה תתייחס למסקנות דו"ח גדיש כמיקשה אחת, ועל־כן ההיטל החד־פעמי הוא חלק בלתי נפרד מהחלטות הממשלה. נוסף על ההיטל, תצטרך „קופת־חולים" לפטר כבר בשבועות הקרו־בים כ־1700 מעובדיה.

„קופת־חולים" תיאלץ לבטל חלק מתוכניות הפיתוח שלה. היא תיאלץ להעלות את המס האחיד ולהעלות את התשלומים בעד טיפולי שיניים ובעד שהייה בבתי־הבראה. קופת־חולים תצטרך למכור 500 דירות שבבעלותה והממשלה תציע ב־4 החודשים הקרובים לדיירים הנוכחיים משכנתאות של אלף דולר, כדי לעודד אותם לקנות את הדירות. כספי המשכנתאות יבואו מהסכומים הקיימים בתקציב משרד־השיכון.

היענות חלקית

הממשלה אישרה הלוואה של 30 מיליון דולר ל־5 שנים לענף הכותנה. תשלומי הריבית לשנה הראשונה לא ישולמו וייחשבו כמענק. בכך נענתה הממשלה חל־קית להצעת שר־החקלאות ומגדלי הכותנה, להעניק להם הלוואה עומדת ל־5 שנים בסך של 42 מיליון דולר, אשר תשולם בחזרה בהתאם למצב הענף.

לאחר ישיבת הממשלה אמרו שרי המערך, שאין ספק שחלק מההחלטות של אתמול יביאו להגדלת ההזרמה אך הברירה היתה בין הזרמה גדולה יותר לבין התמוטטות של סקטורים שלמים. מקורות במערך ציינו, שלמעשה כל הגידול בהזרמה לא יעבור את הסכום של 55 מיליון דולר, שכן רוב התוכניות של קונסולידציה של חובות וגיוס כספים בשוק ההון, לא יביאו להגדלת ההזרמה למעשה.

לעומת זאת, טענו שרי הליכוד, שמסגרת התקציב נפרצה על־ידי ההחלטות מאתמול. הגדיל לעשות השר גדעון פת אשר אמר, שבמקום למכור נכסים של „קופת־חולים" החליטה הממשלה להטיל את העול על קופת המדינה והציבור.

„מחיר הנפט עלול להגיע ל־5 דולר"

אבו־דאבי. — שר הנפט של איחוד האמירויות הערביות, מאנה סייד אל־אוטייבה, אמר אתמול, כי מחיר הנפט בשוק העולמי עלול להידרדר עד לשפל של 5 דולר לחבית, אם אופ"ק לא יגיע להסכם על קיצוץ בתפוקה, בוועידה שהוא עומד לקיים בחודש הבא. (עי' וע"צ)

פרס יוצא הבוקר לארה"ב

מאת דלית שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש־הממשלה, שמעון פרס, יוצא הבוקר לארה"ב למסע בן ארבעה ימים, שבמהלכו ייפגש עם סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, ועם מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ.

עיקר מסעו של פרס יוקדש לקידום נושא הצמיחה במשק, אך הדיונים בוושינגטון יכללו גם סקי־רות וחילופי רעיונות בשאלת חידוש המגעים בין ישראל, ירדן והפלש־תינים.

ברגע האחרון הצטרף אל פמליית ראש־הממשלה מזכיר הממשלה, ד"ר יוסי ביילין. פרס ביקש מד"ר ביילין להצטרף אליו לאחר שיועצו לענייני תקשורת, אורי סביר, נאלץ להישאר בארץ מסיבות אישיות.

תייר נפל מצוק במצדה

כוחות חילוץ עושים את דרכם בשעת מסירת הידיעה, לעבר תייר שנפל ממצוק באתר המצדה לתהום של כשמונים מטרים. מצבו של התייר עדיין לא ידוע.

אמש, סמוך לשעה 23.30, הגיע תייר צעיר, אנגלי ככל הנראה, לאכסניית הנוער באתר מצדה וביקש מאב הבית להזעיק עזרה לחילוץ חברו שנפל לתהום. התייר סיפר בבכי היסטרי לאב האכסניה, יעקב מערבי, כי יחד עם חבר נוסף הוא החליט ללון באתר המצדה בלילה, למרות שהשהייה לילה במקום אסורה על־פי ההוראות.

מעט לפני השעה 22.00 הבחין התייר שחברו נעלם. הוא נפל מן החומה אל תוך תהום המצוק, מגובה של כשבעים עד שמונים מטרים. החבר רץ במורד המצדה להזעיק עזרה ולא ידוע לו באיזה מצב מצוי חברו. (עתים)

ג'ורג' בוש לסוריה

(המשך מעמוד ראשון)

ההתפתחויות הוכיחו, שאי־אפשר לקיים תהליך שלום חדש בלי להתייעץ ולתאם עם סוריה. מרפי סבור, לדברי המקורות, כי סוריה אינה מתנגדת לדו־שיח עם ארה"ב ולמו"מ לפתרון הסכסוך הערבי־ישראלי. מובן שלהנהגה הסורית יש תנאים להשתתפות במו"מ כלשהו לשלום. אך תנאים אלה אינם צריכים למנוע דו־שיח רם־דרג אמריקני־סורי, גם אם התנאים קשים, לדעת ארה"ב.

לא ייתכן תהליך שלום חדש שיהיה מבוסס רק על ירדן ומצרים, משום שאין הן יכולות להרחיק־לכת יותר מכפי שעשו בשלב הקודם. לכן, אין מנוס מהתייעצות עם אסד, סבור מרפי, לדברי המקורות.

„אלקבס" טוען, כי רייגן ובוש קיבלו את דעותיו של מרפי, ובאחרונה החלו מגעים חשאיים לבדיקת הדופק אצל הסורים באשר למידת נכונותם לשוחח עם בוש. ייתכן, מוסיף העיתון, שבוש יקיים את הביקור באפריל, או זמן קצר אחרי כן.

(ע"מ)

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
חמען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2. Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121 טל' 225125-6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פרס העדיף את וייצמן על רבין ואישר מינוי הוד

בכל זאת – המינוי עדיין לא מובטח

מאת אבי בניהו. כתב „על המשמר"

מינויו של האלוף (מיל.) מוטי הוד לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית לא מובטח עדיין.

בישיבת „שרינו" (פורום שרי המערך) במוצאי־שבת, נתגלעה מחלוקת בין ראש־הממשלה וקבוצת שרים שבוקשו למנות את הוד, לבין שר־הביטחון, יצחק רבין, שמעדיף את הרמטכ"ל לשעבר, צבי צור (צ'רה), לתפקיד היו"ר.

עם החלטתו של שר הביטחון למנות את דוד עברי – המכהן עתה כיו"ר התעשייה האווירית – לתפקיד מנכ"ל משרד הביטחון, פנה יצחק רבין והציע את התפקיד לצבי צור. צ'רה הסכים למינוי. מצד שני, תבע השר עזר וייצמן למנות לתפקיד זה את מפקד חיל־האוויר לשעבר, מרדכי הוד (איש תנועת „יחד").

לאחר שלא התקבלה הסכמה, נדרש פורום „שרינו" לעניין זה. השר עזר וייצמן הגיש לפרס אולטימטום והודיע מפורשות, כי הוא תובע את מינויו של הוד. וייצמן עצמו לא הופיע לישיבת „שרינו" שלשום ולא לישיבה של השבוע שעבר.

לכתבנו נודע, כי בסוף פגישת „שרינו", לאחר הדיון על „סולל־בונה" ו„קופ"ח", הציג ראש־הממשלה את תביעתו של וייצמן, תוך שהוא משתמש במושג „תביעות עזר ואיומיו". וייצמן מסר לראש הממשלה, כי באם לא יוחלט על מינויו של מוטי הוד לתפקיד, הוא לא ישתתף בישיבת הממשלה ביום א' ולא יצביע עם המערך לטובת הסיוע למוסדות חברת־העובדים.

בדיון התייחסו לנושא כל השרים וחלקם השתמשו במילה „סחטנות" ביחס לתביעתו הנחרצת של וייצמן. בסיכום, באווירה של „אין ברירה", הוחלט לקבל את תביעתו של וייצמן ואת המלצת ראש־הממשלה, בניגוד לדעתו של יצחק רבין.

כתבנו מוסר, כי השרים שאמורים לחתום על כתב המינוי לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים בתעשייה האווירית הם שר־הבטחון ושר־האוצר. נודע, כי יצחק מודעי לא החליט עדיין אם לאשר את המינוי והוא אפילו נוטה להתנגד לו. בעיה נוספת שעשוייה להוות מיכשול עבור מרדכי הוד בדרכו לתפקיד היו"ר, הינה התנגדותו לפרוייקט מטוס ה„לביא". הוד משמש כיום כנציג בישראל של חברת „נורתאופ" המייצרת את מטוס ה־F-20, הנחשב בארץ ובעולם כמתחרה ל„לביא". (עם היכנסו לתפקיד ייאלץ לפרוש מתפקידו הנוכחי). יצוין, כי מפקד חיל־האוויר, עמוס לפידות, והאלוף אביהו בן־נון, ראש אגף תכנון במטכ"ל, הטיסו בשנה האחרונה את ה„F-20" והתרשמו מביצועיו.

לכתבנו נודע עוד, כי בתעשייה האווירית רבים אינם שלמים עם ההודעה על מינויו של הוד. בין היתר, זוכרים לו שם את התנגדותו בעבר לפרוייקט מטוס „ערבה".

סיכום חיובי למסע המתאם גורן בארה"ב

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, חזר אתמול בערב ממסע מגבית בארה"ב למען תוכנית פיתוח חסרת תקדים לשטחים.

הוא נועד בוושינגטון עם הדיפ־לומט ריצ'ארד מרפי ועם אישים אחרים בסטייט־דיפרטמנט, העוס־קים בענייני המזרח־התיכון, וכן עם ראשי תוכנית הפיתוח של האו"ם שהחלה לעבור בשטחים ועם ראשי ארגוני סיוע אמריקנים הפועלים מתקציב משרד־החוץ האמריקני.

ישראל הכינה תוכניות פיתוח בסכום של חצי מיליארד דולר, המורכב משני חלקים עיקריים: תוכניות להנחת תשתית של ערים כמו בריאות תחבורה וכו', ותוכניות לפיתוח התעשייה על־ידי הקמת מרכזי תיעוש ליד הערים הגדולות.

ישראל לא הכינה תוכניות מפורטות, כדי להשאיר את התכנון המפורט לארגונים הזרים. המתאם התעניין באפשרות שארגונים זרים יקימו קרן לפיתוח שתעניק אשראי לתעשייה בשטחים.

בשעת מסירת הידיעה עדיין לא ניתן היה לשמוע פרטים מדוייקים. ואולם לכתבנו נמסר, כי ביקורו של גורן בארה"ב הסתיים בצורה חיובית.

שצ'רנסקי לא מתכוון לשמוע מה יש לרוסים לומר על נסיעתו לארה"ב

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„אני עומד לצאת לארה"ב על־מנת להמשיך שם את המאבק למען יהודי בריה"מ ואינני מתכוון לשמוע מה יש לרוסים לומר על זה" — כך הגיב אתמול אנטולי שצ'רנסקי על האזהרה הסובייטית מפני תוצאות ביקורו, כפי שצוטטה בשבועון „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט".

לדברי השבועון, הזהירו הסובייטים את ישראל שתוכל לשכוח משחרורם של אסירים נוספים או מהגדלת מיכסות אשרות העלייה, אם יערוך שצ'רנסקי את מסע ההופעות האנטי־סובייטי שלו בארה"ב. שצ'רנסקי הוסיף, כי „רק אם יתנו הרוסים לכל יהודי רוסיה לצאת מבריה"מ ערב יציאתי לארה"ב — אבטל את נסיעתי לשם. אבל, קשה להניח שהרוסים מתכוונים לעשות כן..."

סוס־עץ א־לה־רפול לבנו של צ'ארלי ביטון

מאת כתבנו בעמק

המחויבות המפלגתיות מוגבלות כאשר מדובר בילדיהם של ח"כים, כך על כל פנים סבור הרמטכ"ל לשעבר והנגר חוים, רפאל איתן, שיעניק היום מתנת יום הולדת — סוס־עץ מנגריתו — לבנו של ח"כ צ'ארלי ביטון מחד"ש.

לא מכבר פנה ח"כ ביטון לרפול בבקשה לרכוש אצלו סוס־עץ עבור בנו ורפול נאות לכך מיד. „צ'ארלי הוא בחור טוב וצריך לעזור לו לא רק במתנות לילדיו אלא גם להוציא אותו מהמפלגה בה הוא נמצא כיום", התלוצץ אתמול רפול וסיפר עוד, כי מאז פורסם דבר תעסוקתו החדשה פונים אליו רבים מעובדי הכנסת וח"כים בבקשה לרכוש אצלו סוסי־עץ עבור ילדיהם.

עוד סיפר, כי עד היום מכר כבר כמה עשרות סוסי־עץ והוא מייצר בממוצע שני סוסי־עץ ביום בנגריתו.

גורמי ביטחון סבורים: חוליה אחת אחראית ל־2 מקרי הירי האחרונים

סריקות נרחבות בגשם שוטף אחרי ירי הקטיושות לגליל

מאת יהודה צור. כתב „על המשמר" וכתבנו בעמק

במזג־אוויר סוער נמשכו כל יום אתמול החיפושים הנרחבים משני עברי הגבול אחר חוליית המחבלים שירתה לפנות בוקר מטח קטיושות שמרביתן נפלו באיזור רצועת הביטחון סמוך לגבול.

טיל אחד או שניים נפלו, ככל הנראה, באצבע הגליל. עד כה לא נמצאו השרידים. גורמי ביטחון סבורים כי הם רואים בחומרה את ירי הקטיושות וציינו את הצורך ללמוד היטב את הנתונים בשטח לפני נקיטת צעדי תגובה חריפים, העלולים להפר את האיזון העדין שהושג בדרום־לבנון. הם הביעו סברה כי מדובר בחוליית מחבלים אחת שירתה כמעט באותו איזור את טיל הקטיושה לעבר קריית־שמונה.

התושבים באיזור גילו איפוק. ראשי הישובים באיזור אמרו, שיש להימנע מתגובה מאסיבית העלולה לגרור שוב את האיזור למצב של טרום מלחמת לבנון.

יהודה חי, רכז מחלקת החינוך של המועצה האזורית מבואות החרמון, אמר כי התושבים קיבלו בשוויון־נפש את ירי הקטיושות אתמול לפנות־בוקר. לדבריו, הוחלט לא להכניס את מערכת החינוך למצב חירום, מתוך תקווה שמדובר בתופעה חולפת. ראשי ישובים הביעו ביטחונם שצה"ל ימצא תשובה לירי.

אורי לוברני: המדובר בקיצונים

מתאם הפעולות בלבנון, אורי לוברני, אמר אתמול כי ללא ספק מדובר בגורמים שיעיים קיצוניים המנסים לגרור את האיזור למתיחות. הוא הוסיף כי לא היה מתפלא אילו התברר שגם גורמים פלשתיניים שותפים לפעולה זו.

רפול בעד צה"ל בליטאני

ח"כ רפאל איתן אמר אתמול בסיור בגליל, כי אם יש לצה"ל אמצעים למנוע את ירי הקטיושות — יש להפעילם מיד. „החזרנו את הגלגל אחורנית", אמר הרמטכ"ל לשעבר ותבע להרחיק את האש מישובי הצפון. לדבריו, משמעות הדבר שצה"ל ירחיב את רצועת הביטחון ויישב על הליטאני. רפול גורס שהיתה זו שגיאה לעזוב את גשרי הקסמיה. רצועת הביטחון צריכה להיות בעובי כזה, שלא יוכלו לירות משם לעבר הגליל. רפול הסכים בכל זאת, שייתכנו ירי קטיושות בודדות לאחר־מכן.

ישיבת הזדהות בקריית־שמונה

הנהלת משרד הבריאות תקיים היום את ישיבתה השבועית בקריית־שמונה, לאות הזדהות עם הישוב ומצוקותיו.

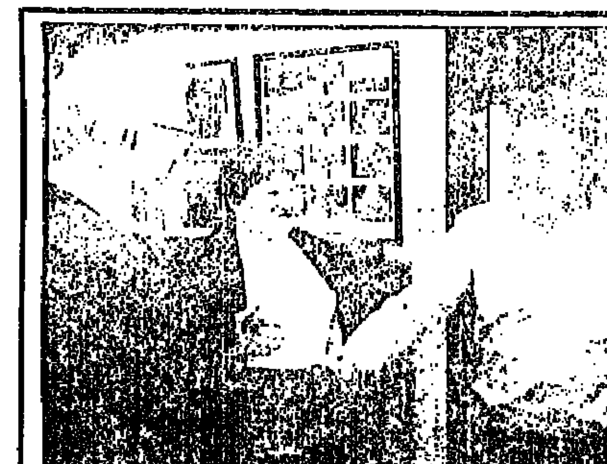

ח"כ יאיר צבן היה אתמול אורח העיר גבעתיים, והתקבל בחמימות על־ידי ראש העיריה, יצחק ירון, וסגנו, משה שכטר. בשיחה עם חברי מועצת העיריה נפרשו בפני האורח הבעיות המעיקות על ערים שבהן שיעור גבוה יחסית של אוכלוסיה מבוגרת, ומיעוט מקומות תעסוקה. נציג מפ"ם בהנהלת העיריה, יוריה לבן, עמד בדבריו גם על הקשיים המיוחדים של עיר הנחשבת למעוז תנועת העבודה ביחסיה עם משרד הפנים. ח"כ צבן תהה, מדוע לא הוקם בגבעתיים בית־ספר ברוח ערכי תנועת העבודה. במהלך ביקורו סייר ח"כ צבן בלווי זאב שפיר ומרים צומבר במועצת הפועלים, במפעלים, בבית־הספר „טכניקום" שם הירצה על בעיות הדמו־קרטיה והמאבק בגזענות, וחתם את ביקורו בסניף מפ"ם המקומי, אשר אירגן את הסיור. (צילום: דניאל נוורדזינסקי)

200 טונות חומר, 24 „עוזים", תחמושת, ו...הרבה שעועית

הנשק בספינה שנעצרה ביוון — של מפעל משפחתי ישראלי בגדרה

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

הציוד הבטחוני שנמצא על הספינה שנשאה סחורות ונשק מישראל ונעצרה על־ידי משמר החופים היווני בסוף השבוע שעבר, שייך למפעל הישראלי „מבצע" בגדרה.

המפעל, המעסיק כמה עשרות עובדים, הוא מפעל משפחתי המתמחה בשיקום תחמושת קלה ומיושנת אותה הוא רוכש מצה"ל, ובחידוש נשק המצוי בשימוש נאט"ו, אותו הוא רוכש מצה"ל ככלאי. כמו: מקלעי 0.5 ו־0.3, רובי א.מ.ג. ותת־מקלעים עוזי.

כן רוכש המפעל מצה"ל ומחו"ל כמויות גדולות של חומר ט.נ.ט. ישן, מחדש אותו ומוכר אותו ברחבי תבל.

למפעל „מבצע" — מן הותיקים בתחום הזה בישראל — יש שם במערכת הבטחון. במשך כל שנות פעולתו לא פעל בניגוד לחוק ולתקנות של מערכת הביטחון לגבי היצוא הבטחוני. לציוד שנלכד ניתנו כל האישורים הממשלתיים לעיסקה.

לפי הפירסומים הזרים, הציוד של מפעל „מבצע" — קרי: 200 טונות חומר־נפץ, 24 מקלעי עוזי ותחמושת — שנמצא באונייה היו מיועדים לפורטוגל. מדינה זו רוכשת בכל העולם, וגם מסוחרים ישראלים, ציוד בטחוני מיד שנייה שעבר שיפוץ וחידוש.

המסוק שנמצא על הספינה, מדגם „אוגוסט בל", נשלח לישראל — על־פי הפירסומים — לשיפוצים. חיל־האוויר של גוואטמלה מפעיל מטוסים ישנים מדגם „בל 204" שמקור ייצורם הוא איטליה. יצויין, כי בפירסומים זרים נמסר לא אחת שישראל מסייעת לגוואטמלה בציוד ובידע בטחוני.

המסוק, ככל הנראה, שופץ בארץ בחברת טת"א הירושלמית, שהיא חברת־בת של התעשייה האווירית, המתמחה בשיפוץ מסוקים וידועה בקשריה עם מדינות אמריקה הלאטינית.

לכתבנו נודע, כי הקברניט של הספינה החליף את שם הספינה בעת שעגן סמוך לחופי יוון, בשל החרם הערבי. הספינה שרישומה אומנם באי קיימן, מופיעה גם ברשימת החרם הערבי, כך שמוטלת מיגבלה על הובלת סחורות ישראליות בספינה זו. ואחת השיטות להתגבר על החרם היא החלפת שמה, בטרם היא עוגנת במדינה הנכנעת לחרם הערבי.

כתבנו מציין, כי האונייה נעצרה על־ידי שלטונות יוון משום שקברניטה לא דיווח על הימצאות חומרי־הנפץ במחסניו בעת הכניסה למים הטריטוריאליים של יוון, בניגוד לחוק היווני.

בנוסף על הציוד הבטחוני, נשאה האוניה סחורות אזרחיות, מגוונות. בין השאר — כמות גדולה של שעועית.

עשרות נפצעו בתאונות דרכים בכבישים הרטובים

מאת רפי גאון ושלי יחימוביץ', כתבי „על המשמר" וכתבי עת"ם

הגשם הבלתי־צפוי שירד אתמול בבוקר גרם לתאונות דרכים ברחבי הארץ, אשר בארבע מהן נפצעו 48 בני־אדם.

מספר הפצועים הגדול ביותר היה בתאונה שאירעה ב־7 בבוקר לא הרחק מבית חורון, שם החליק אוטובוס „אגד" ו־14 מנוסעיו נפצעו קל. האוטובוס, שהסיע עובדים של התעשייה האווירית, יצא מגבעת זאב בדרכו לשפלה. 2 ק"מ אחרי בסיס משמר הגבול בבית־חורון החליק בשל גשם, לצידי הדרך. הפצועים הועברו ב־4 אמבולנסים לבתי החולים „שערי צדק" ו„הדסה" הר הצופים בירושלים.

בתאונה שאירעה בצומת אחיהוד־שפרעם נפצעו 4 אנשים, מהם שניים קשה. למקום הוזעקו 3 אמבולנסים וניידת לטיפול נמרץ שפינו את הפצועים לבית החולים רמב"ם בחיפה.

תאונה נוספת אירעה בשעה 11.0 בבוקר בצומת פרדס. שם החליק טנדר פג'ו ונתקע בצלע הר. 9 אנשים נפצעו קל ו־4 אמבולנסים של מגן דוד אדום פינו אותם לבית־החולים „הלל יפה".

כתבנו רפאל גאון מוסר כי שמונה אנשים נפצעו אתמול פצעים קלים בהתנגשות מונית בעזה באוטובוס של המועצה האזורית באר־טוביה.

10 אנשים נפצעו אתמול בהתהפך מיניבוס בצומת מבועים בדרום. אתמול, סמוך לשעה 5 לפנות בוקר, התהפך מיניבוס שהוביל פועלים למקום עבודתם. 10 אנשים נפצעו, 6 מהם פונו לבית־החולים סורוקה על־ידי אמבולנסים, ו־4 ברכב פרטי. מבית־החולים סורוקה נמסר כי 8 פצועים שוחררו מיד לאחר שקיבלו טיפול, ושניים אחרים מאושפזים — האחד במצב קל והאחר במצב בינוני.

שיחות טאבה מתחדשות מחרתיים בקאהיר

קאהיר — הסיבוב של שיחות טאבה בין מצרים לישראל יערך ביום ד' בקאהיר — מסר משרד החוץ המצרי.

מנהל המחלקה המשפטית של משרד החוץ, נאביל אל־עראבי, אמר בשבת, כי כמה סעיפים מהותיים במו"מ עדיין לא הוסדרו, וכראש וראשונה נוסח השאלה לבוררים הבינלאומיים.

אל־עראבי, העומד בראש המשלחת המצרית לשיחות אמר עוד, כי בסיבוב השיחות הבא תדון בעיקר שאלת הבחירה של החברים בוועדת הבוררות. (ערצ)

מתה עורכת הירחון „את"

דבורה לוין, עורכת הירחון „את", מתה אתמול בבית־החו־לים הדסה בירושלים, לאחר מחלה ממארת. בת 52 היתה.

דבורה לוין החלה עבודתה במע־רכת „את" ככתבת אופנה בשנת 196[illegible], ונחשבה כחלוצת העיתונאיות לאופנה במדורי האופנה הצבעוניים. בשנת 1982 התמנתה עורכת הירחון. נשואה לח. השופט יוסף לוין מבאר־שבע.

הלווייתה תתקיים היום בשעה 3 בבית־העלמין בחולון. (עתים)

לאחר סחבת ממושכת

שלום ואך מסר את נימוקיו לפיטורי העובדים הערבים

ממידע שבידי משרד הפנים: ההוצאות לאחר „צעדי הייעול" עלו פי־ארבעה

מאת פנחס ענברי כתב „על המשמר"

ראש המועצה המקומית בקריית־ארבע, שלום ואך, מסר אתמול לאחר סחבת ממושכת את תשובותיו על שאלות הממונה על המחוז בקשר לנסיבות פיטורי העובדים הערבים. זאת, על־פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה. הממונה על המחוז, שלמה עמר, מסר כי יבין את תשובתו ליועץ המשפטי עוד השבוע.

משרד הפנים דחה תשובה קודמת של המועצה המקומית שנמסרה ללא חתימת ראש המועצה, לאחר שהוגדרה כבלתי־מספקת. שלום ואך התחייב למסור את תשובתו עוד לפני כשבועיים, אך לא עשה זאת. לאחר שהובהר לו כי אם עד היום בבוקר לא ימסור את תשובתו, יכין משרד־הפנים את הדין־וחשבון ליועץ המשפטי בלי להתחשב בעמדת המועצה המקומית. מחר עומד שלום ואך לצאת לחו"ל.

במגעים בעל־פה עם נציגי משרד־הפנים, אמר שלום ואך כי הערבים פוטרו בגלל צרכי ייעול וצמצומים ולא על רקע גזעני. אולם למשרד־הפנים ידוע כי לאחר פיטורי הפועלים הערבים ומסירת עבודות הניקיון והגינון לקבלן עלו ההוצאות בסעיפים אלה כמעט פי־ארבעה. כן קיבלה המועצה המקומית באותה תקופה עובדים נוספים, כמה מהם לא על־פי התקן, משיקולי ההסכם הקואליציוני.

בטלוויזיה לא מתלהבים משום משתתף במכרז למנהל מחלקת התוכניות

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

בטלוויזיה לא מתלהבים משבעת המועמדים למכרז על תפקיד מנהל מחלקת התוכניות שיתקיים מחר.

המועמדים: אפרים סטן, עורך תוכניות בענייני תרבות ואמנות, נתן כספי, שהפיק את „מיפגשים" ואת „דרושים", צבי גורן, עורך חדשות החוץ, דניאל שיליט במאי סרטים, שזה שנים לא צילם שום סרט, ג'ודי לויץ, שהיתה מנהלת המחלקה הדוקומנטרית, אלי ניסן, עורך המשנה של „מבט", ואביטל מוסינזון, שהיה מנהל פסטיבל ישראל ונמצא כבר כ־10 שנים בחופשה ללא תשלום מן הטלוויזיה.

לאבא וסבא שלנו היקר
חיים שמרלר
במלאת לך 70 שנה
עוד הרבה שנים של בריאות ונחת
מאחלים: קרנית, דב, טל, חדס, חגי, לאה, אורי, אחוד, חן, לירז, רחלה, יהודה, רותם, איתי

מרדכי אמסטר יובא היום למנוחות

הלווייתו של מרדכי אמסטר ז"ל, לשעבר חבר הוועדה המר־כזית של ההסתדרות ומזכ"ל הסתדרות פועלי הבניין, תצא היום בשעה 13.00 מחצר הוועד הפועל של ההסתדרות בת"א.

„יום אדמה" שקט במגזר הערבי: עסקים נפתחו; הרוב הלכו לעבוד

אלפים השתתפו בגשם שוטף בעצרת מרכזית בדיר חנא ● תקריות בודדות

מאת קאסם זייד, יהודית צור ושלי יחימוביץ, כתבי „על המשמר"

רוב הציבור הערבי בי־ שראל אמר אתמול „לא" לקריאת „הרשימה המתקד־ מת לשלום" לקיים שביתה כללית ואמר „הן" לאחדות. למעט אירועים בודדים של הנפת דגלי אש"ף עבר „יום האדמה" העשירי בשקט יחד סי. החיים בישובים הער־ביים התנהלו כתקנם: פוע־ לים הלכו לעבודה, תלמידים הלכו לבתי־הספר ובתי עסקים היו פתוחים כרגיל.

אלפים בעצרת בדיר חנה

אלפים השתתפו אתמול אחה"צ בעצרת מרכזית לציון „יום האדמה" בגליל שהתקיימה בדיר חנא, בגשם שוטף. שעתיים צעדו המונים למרות הגשם מסכנין לאורך מסלול של 10 ק"מ עד דיר חנא, שם התקיימה העצרת המרכזית בגליל.

רוב הנואמים דיברו בזכות שמירת זכויות הערבים על אדמותיהם ונגד הפקעת האדמות.

לטיף דורי, רכז העניינים הערביים במקום, ציין שזה עשר שנים מצליח המאבק היהודי הערבי המשותף להשיג הישגים כגון צמצום ההפקעות, הגדלת הקצבות לרשויות ומניעת גירוש שטח 9. דורי ציין כי עדיין יש בעיות ללא פתרון, כגון תוכניות מיתאר הגורמות לבנייה בלתי־חוקית ולגידול ממרי האבטלה. דורי הדגיש, כי הסתלקותו של קניג היא ציון־ דרך במאבק על שיוויון אמיתי.

קטטה פרצה במקום, כאשר קבוצת מפגינים הניפה דגל אש"ף. אדם לבוש כפייה, רכוב על כתפי חברו, הניף דגל גדול של אש"ף. אך קבוצת תומכי רק"ח חטפה את הדגל ממנו וקרעה אותו לגזרים לעיני כל.

העבודה כרגיל

כבר בשעות הבוקר יצאו אלפי ערבים לעבודה כרגיל. ראשי רק"ח בגליל מסרו כי הם רואים בכך את ניצחונם על הרשימה המתקדמת.

דגל אש"ף הונף אתמול מעל בית־המשפט בעכו. המשטרה הסירה אותו ופתחה בחקירה.

האירועים בטייבה

כפר טייבה היה אתמול למוקד התעניינות בעקבות הודעתו של ראש תנועת „כך", הרב מאיר כהנא, לבקר בו, ובשל הצהרות הוועד הארצי ו„הרשימה המתקדמת". העצרת המרכזית שהתקיימה בשעות אחה"צ מטעם הוועד להגנת האדמות והוועד של ראשי הרשויות הערביות ביטאה את האחדות ואת שיתוף הפעולה היהודי־ערבי. בעצרת ובתהלוכה שקדמה לה השתתפו נציגים מכל גוני הקשת הפוליטית ברחוב הערבי. בעצרת ובתהלוכה השתתפו עשרות חברי קיבוצים, חניכי השומר־ הצעיר וחברי רק"ח יהודים. הקו הבולט בדברי הנואמים היה: „כן לאחדות, לא לפילוג".

ניסיונותיה של „המתקדמת" לגייס משתתפים רבים בעצרת שהתקיימה מטעמה בשעות הצהריים בטייבה לא עלו יפה.

הרב כהנא ואנשיו, נחסמו בדרכם לטייבה על־ידי המש־ טרה. מפקד מחוז המרכז הוביל את כהנא למשטרת פתח־תקווה והעמידו על החלטת המשטרה לא לאפשר את כניסתו לטייבה.

עוזרו של השר עזר וייצמן, ד"ר יוסף גינת, העלה אתמול על נס את התנהגותם של ראשי הציבור הערבי, שהביאו לכך ש„יום האדמה" יהיה יום מחאה שקטה.

בשטחים עבר „יום האדמה" בשקט יחסי, למעט שני אירועים חריגים, שבמהלכם ירו כוחות הביטחון באוויר לפיזור מפירי סדר.

במרכזים העירוניים ביהודה ושומרון הונפו דגלי פלשתין ונרשמו סיסמאות על קירות מיבנים.

שתי עצרות התקיימו אתמול במיגזר הבדואי לציון אירועי יום האדמה. בעיירה רהט קיימה רק"ח עצרת, ובישוב חורה קיימה האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים תהלוכה ועצרת.

יום שקט גם לכוחותינו

כוחות הביטחון יכלו אתמול לחייך במזרח־ירושלים. השקט היחסי ב„יום האדמה" לא סיפק לחם עבודה מאומצת מדי (צילום: רחמים ישראלי)

חזית משותפת להסת' ולמעסיקים להנהגה חד־צדדית של שעון־קיץ

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

הוועדה המרכזת של ההס־ תדרות החליטה אתמול, בישי־ בתה השבועית, לפעול במשותף עם לישכת התיאום של האר־ גונים הכלכליים להנהגת שעון קיץ.

הוועדה מינתה צוות מיוחד בהרכב שאול בן־שמחון, אפרים זילוני וגדעון שגיא, שיבואו כבר בימים הקרובים עם צוות מקביל של המעסיקים הפרטיים.

בן־שמחון, שעמד בראש ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא, הציג את פנייתו לשופט ב.צ. שרשבסקי, יו"ר הוועדה המיוחדת שהוקמה על־ידי שר הפנים. במכתב נאמר, כי ה־ הסתדרות תורת וממליצה להפעיל שעון קיץ הן משום החיסכון הניכר באנרגיה, העלאת התפוקה ולמען רווחת העובד. עוד קובע בן שמחון, כי הוועד המנהל של המועצה הכל־ כלית־חברתית הביעה את תמיכתה המלאה בדרישה להנהגת השעון. נודע, כי גם צה"ל מתכוון להנהיג שעון קיץ.

בתגובת משרד הפנים על החלטת ההסתדרות נאמר: „המשרד מוחה על הניסיון הפסול של התערבות בדיוני הוועדה תוך ניסיון להשפיע על חבריה. זו התערבות מצד חוגים שאינם מעוניינים בבדיקה אובייק־ טיבית. התערבות מסוג זה פגומה מבחינה מוסרית־ציבורית" — נאמר עוד בתגובה.

„הנגב בורח ממדינת ישראל"

עשרות נציגי ישובים בנגב מתריעים על קיפוח האיזור והזנחתו על־ידי המדינה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

עשרות נציגים — ראשי עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות ופעילים מרכזיים של ארגונים בנגב, התכנסו אתמול בשער־הנגב על מנת „לקחת את גורל האיזור הזה בידיים" — איזור המהווה 62 אחוז משטחה של המדינה ובו חיים כ־400 אלף נפש, שהוא מקופח ומוזנח בשל היעדר סדרי עדיפות לאומי.

„הנגב ירד מסדר היום הלאומי של המדינה ולא קיימת עוד שום כתובת לעניין זה אלא אנחנו עצמנו" — אמר צבי חזן, ראש המועצה האזורית שער־הנגב שיזם את הקמתו של מוסד קבע שיטפל בענייני הנגב ובו ייצוג יחסי על־פי מספר התושבים של ישובי האיזור. הנואמים קראו למוסד קבע זה בשמות שונים: כנסת מחוזית, אסיפת הנבחרים של הנגב, הסינאט, עמותה ואף „פרלמנט של סורים".

80 אחוז מהבנים נטשו

דאק אמיר היה חבר הכנסת „האמיתי" היחיד, והוא תקף קשות את ממשלת ישראל שאינה מאפשרת את קבלת חוק הנגב, לפיו יוקצו בין היתר 100 מיליון דולר לפיתוחו. „זעקתנו היא זעקת מדינת ישראל ועתידה, ואני מתפלל שאלוהים יתן לי אומץ להיות חה"כ היחיד בקואליציה שיצביע מחר נגד התקציב". משתתפים רבים סיפרו על המצוקה במקומותיהם והתרעמו על כי „הנגב בורח ממדינת ישראל". יחיאל בן־טוב, ראש מועצת אופקים, סיפר כי בעשר השנים האחרונות 80 אחוז מבני בני הנגב נטשו אותו ולא חזרו הביתה.

הוועדה שניסחה תקנות למינוי דירקטורים לחב' ממשלתיות — הגישה הדו"ח לזמיר

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שר האוצר, יצחק מודעי, הביע בפני היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, כוונות עקרוניות להתקין תקנות בעניין בשירותם של דירקטורים בחברות ממשלתיות.

בהתאם לכך מינה היועץ המש־ פטי לממשלה ועדה, בראשותו של מנכ"ל משרד המשפטים, מאיר גבאי, להכנת נוסח תקנות לעניין זה. הוועדה הגישה ליועץ המשפטי לממשלה, עם סיום עבודתה, דו"ח הכולל המלצות ונוסח מוצע של תקנות.

המטרות העיקריות של התקנות המוצעות הן אלה:

● להבטיח קיומו של הליך מינוי תקין שיהיה מבוסס על התא־ מתו של המועמד לתפקיד דירקטור בחברה הממשלתית וליצור ערובות שבחירת המועמד תהיה מנותקת במידת האפשר ממגמות פוליטיות ומהתחייבויות אישיות.

● להגדיר את הכשירויות הא־ שיות הנדרשות מן המועמד לכהן כדירקטור.

● לציין מצבים של ניגוד עניינים, שיש בהם כדי לפסול מועמד לתפקיד זה.

● לצורך זה מוצע שתוקם ועדה מיוחדת לבדיקת הכשירויות של מועמדים להתאם למבחנים שייקבעו בתקנות, ובהם ניסיון בתחום הנוגע לחברה או השכלה מתאימה, ולבירור השאלה אם המועמד נמצא במצב של ניגוד עניינים.

אנשים ואירועים

אופרת הסבון של הפילהרמונית

מאת דוד אור

התזמורת הפילהרמונית לא תיסע לפולין ותכבד את התחייבותה לתחרות רובינשטיין שתיפתח מחר במוזיאון תל־אביב. במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בהיכל התרבות הגדיר זובין מהטה את כל השתלשלות העניינים בנושא: „אופרת סבון".

מהטה הרגיש, כי התזמורת לא התכוונה להפר חוזה מעולם וכל כוונתה היתה למצוא לה תחליף נאות בדמות תזמורת ירושלים, כדי שתוכל לקיים את המסע לפולין שיש לו חשיבות רבה מבחינה לאומית ומוסיקלית. אבי שושני, נציג התזמורת, נסע לפולין לארגן את המסע בהסכמת תזמורת ירושלים, ולסיור התזמורת בפולין שטופל עכשיו, כבר נמכרו כרטיסים בפולין.

התנאים שאותם הציבה תזמורת ירושלים להשתתפות בתחרות רובינשטיין היו רצונה להופיע עם גארי ברטיני, דבר שהיה מפר חוזה עם המנצח יאן קרנץ הפולני, שאמור להופיע בתחרות, וכסדרה של ארבעה קונצרטים בהיכל התרבות.

הפילהרמונית לא יכלה להסכים לתנאים אלה, משום שהיתה נאלצת להפר חוזה עם המנצח הפולני, וההסכמה לארבעה קונצרטים של תזמורת ירושלים בהיכל התרבות היתה מחייבת אותה להסכים לארח גם תזמורות אחרות, דבר שהיה מגביל את גמישותה במועדי הופעותיה בהיכל התרבות.

חמישיית מבחנה ראשונה בעולם נולדה בלונדון

לונדון. — אישה לונדונית ילדה ביום ד' שעבר בלונדון חמישיית־מבחנה ראשונה בעולם, כולם בנים — דיווח אתמול השבועון „סאנדיי פיפל".

אלו, ברט, קונור, דאגלס ואדוארד, שמשקלם בין 828 ל־956 גרם, נולדו בניתוח קיסרי, חודשיים וחצי טרם זמנם, בבית־החולים אוניברסיטאי בלונדון. מצב בריאותם היה יציב בסוף השבוע שעבר. הלידה התנהלה במהירות, תוך פחות משתי דקות.

שלומה של האם, לינדה ג'יקובסן, מורה שכבר נואשה מללדת, מצוין.

„סאנדיי פיפל" חישב ומצא, כי האם בת ה־33 ובעלה יצטרכו להחליף כל שבוע 250 חיתולים... הזוג מתגורר בדירת שלושה חדרים בניטסבריג', שכונת פאר בלונדון. (ע"צ ויע"ו)

הארובה כבר בת 200 (מ')

הארובה של תחנת הכוח באתר ק.צ.א.א. באשקלון מיתמרת כבר לגובה של 200 מטר מתוך 249, שתם תיעד חסופי שיהפוך אותה למבנה הגבוה ביותר בארץ, יחד עם שתי הארובות של תחנת הכוח בחדרה. תחנת הכוח באשקלון, שבנייתה הולכת ונשלמת, תהיה דו־דלקית — ניתן יהיה להפעילה באמצעות פחם וגם באמצעות דלק נוזלי. (כתב: רפאל גאון, צילום: יעקב כץ)

נערות־הטלפון הרעבות שיחררו בכוח את החיילים שהוטל עליהם הסגר

אנג'לס, הפיליפינים. — כ־1000 נערות־טלפון ונהגי מוניות פרצו אתמול בכוח דרך שורות השומרים ושמו קץ להסגר בן 9 ימים שהוטל על הבסיס האווירי האמריקני קלארק שבצפון הפיליפינים.

דוברים של איגודים מקצועיים מסרו, כי 30 שובתים נפצעו כאשר נערות, לבושות־בקושי, נהגי מוניות ובריונים שנשכרו על־ידי בעלי מסבאות אמריקנים ואוטלים, זרקו לעברם אבנים והלמו בהם בצינורות עופרת.

היתה זו ההתנגשות השניה בין שתי הקבוצות מאז פתחו יותר מ־20,000 עובדים פיליפיניים בבסיסים האמריקניים בשביתה בדרישה להגדלת פיצויי הפיטורים וההטבות אחרות. השובתים חסמו את השערים בבסיס קלארק בבולי עץ ומכשולים אחרים, לאחר שהשיחות ההתחלתיות לסיום הסיכסוך הסתיימו בלא־כלום. נערות הטלפון מסרו, כי הן מפסידות בממוצע 2000 פזות (100 דולר) ליום מחמת השביתה שמנעה מהחיילים האמריקניים לצאת מהבסיסים. „אנו מתגעגעות לידידים שלנו", אמרה צעירה בת 23, לבושה במכנסונים קצרצרים. (ע"ר)

היום: מסע ממלכתי בארץ העושר

ביקור פורה, לא מרעיש

מאת זאב בליצר, וושינגטון

ראש הממשלה, שמעון פרס, יתקבל בחגיגות בוושינגטון ב־1 באפריל, באשר יוועד עם שר־החוץ, ג'ורג' שולץ, ועם פקידים אמריקניים אחרים.

היחסים בין ארה"ב לישראל שבו לאיתנם לאחר המתיחות שצפה בנובמבר אשתקד, כאשר נעצר ג'ונתן פולארד, איש המודיעין של הצי האמריקני, באשמת ריגול למען ישראל.

למרבה המזל, הורתה ממשלת ישראל לפטש את הבעיה. לאחר התנצלות רשמית והבטחה כי מעשי ריגול מסוג זה לא יישנו, הגיעה לישראל צוות חוקרים ממשלתיים לבוא לישראל וללמוד ממקור ראשון כיצד אירע הדבר הזה, וכדי לקבל בחורה את כל המסמכים שנגנבו. הצוות האמריקני, אשר כלל פקידים מן הסטייט־דיפרטמנט, ממשרד המש־ פטים, והאף.בי.איי, הסי.אי.איי, וממשרד ההגנה האמריקני למחוז קולומביה, שבו הביתה מרוצה לגמרי מן ההסבר ומשיתוף־הפעולה מצד ישראל. הסטייט־דיפרטמנט פירסם הודעה, שלמעשה, סיימה את העניין, לפחות בכל הנוגע ליחסים בין ארה"ב לבין ישראל.

עניין פולארד נשאר בכלא. מאז מעצרו, התכנס בית־משפט סורי, אך לא הוצאה כל הודעה רשמית. אשתו, אן הנדרסון־פולארד, שוחררה בערבות לאחר ששהתה כמה חודשים בכלא. כל הסימנים מעידים על־כך שסרק־ דינו של פולארד והתובעים מטעם הממשלה הגיעו ל„עסקת טיעון", אשר לפיה יופחת עונשו של פולארד תמורת הודאה באשמה.

נוסף הדבר, כי ממשלות ארה"ב וישראל מעוניינות למנוע מצב, שבו יטען פולארד ויציג מסמכים במשפט, מצב כזה היה גורר אחריו כמה מסמכים, שיגרום מבוכה רבה לוושינגטון ולירושלים.

ואשית, הוא יגרום לכך שהנושא יטופל נרחבה באמצעי התקשורת בעת המשפט. שנית, גם עורכי הדין של פולארד מבינים זאת, ועל כן הם נושאים ונותנים מעמדת כוח יחסית.

בגבול פרס ומנהיגי ישראל היתה פרשת פולארד נבחינת סיוט. יהדות אמריקה היתה, בכבר, מודאגת מן העובדה שגורם בקהיליית המודיעין הישראלית, שהפיקוח עליו רופף, גייס את פולארד, שהינו יהודי. התפוצצות הפרשה לפני ביקורו של פרס או בשעתו, היתה יכולה לפגום בביקור.

נראה שעניין פולארד לא יצוף בינתיים, וניתן לצפות כי פרס ידון עם האמריקנים בשורה ארוכה של נושאים. הנשיא רונאלד רייגן יהיה באותה שעה בחופשה בקליפורניה, ולכן, לא ייפגש עם ראש הממשלה. ואולם, פגישה בין רייגן לפרס עשויה להיערך בסוף מאי או ביוני. ראש־הממשלה מתכנן, לפי שעה, לנסוע לניו־יורק ב־1 ביוני, לסעודה חגיגית של „הגודסר", לכבוד סאם רוטברג. כמועד זה ניתן יהיה גם לקבוע פגישה עם רייגן.

בביקורו הקרוב בוושינגטון לא תהיה לראש הממשלה שום הזדמנות להיוועד עם חברי קונגרס רבים. הקונגרס יהיה בפגרה. אך סגן הנשיא, ג'ורג' בוש, ישהה בעיר, והוא קבע סעודה פרטית קטנה לכבוד פרס ב־1 באפריל. גם מלבד המאמץ המהיר והמוצלח של ישראל לשכך את המתיחות בעקבות פרשת פולארד, קיימות גם סיבות אחרות לכך שפרס יתקבל עתה בוושינגטון בברכה. ראשית, שולץ התרשם עד מאוד מתוכנית ההבראה הכלכלית של ישראל. השר, שהוא עצמו כלכלן וגילה התעניינות רבה בבעיותיה של ישראל, אמר שעוד רבה הדרך לפני ישראל עד שתשלים את המלאכה. אפס, עד כה היא הלכה בכיוון הנכון.

אין פירושו של דבר, כי שולץ עומד לאשר את שחרור 750 מיליוני הדולר הנותרים מסיוע החירום הכלכלי שהוקצב אשתקד על־ידי הקונגרס לישראל. מומחים לכלכלה בסטייט־ דיפרטמנט מודאגים מהידיעות שפרס מוכן „להוציא מן הבוץ" חברות ישראליות כושלות כגון „סולל בונה". הם חוששים מן ישיג מתן 750 מיליוני הדולר עתה, תוצאה שאליה לא התכוונו — עידוד ישראל ללכת בדרך הזאת.

האמריקנים רוצים, שממשלת ישראל תוציא חלק גדול ככל האפשר מבסיסה התעשייתי של הארץ מרשות המשק הציבורי. לדעת וושינגטון, יוזמה פרטית וכלכלת שוק חופשי יועילו לישראל יותר לשיפור מצבה הכלכלי. עזרה לחברות הנחשבות כבלתי־ פרודוקטיוויות רק תאריך את התהליך הכאוב של חיזוק המשק הישראלי וקידום הצמיחה הכלכלית.

יתר־על־כן, וושינגטון היתה רוצה שישראל תחיש את צעדיה למכירת חברות שבבעלות ציבורית למשקיעים פרטיים, וזאת, בהקדם האפשרי. דבר זה מסביר מדוע מגלים שולץ ופקידים אמריקניים רבים אחרים עניין כה רב ב„מבצע עצמאות", פרויקט מרשים ביוזמת רוב בעלי העסקים העשירים ביותר בקרב יהדות אמריקה. הללו מנסים להרחיב את תעשיות היצוא של ישראל על־ידי עידוד השקעות פיננסיות פרטיות שם. שולץ כבר נועד עם המנהיגים בהזדמנויות שונות, כאשר ישהה פרס בוושינגטון, הם יוזמנו לפגישה נוספת בסטייט־דיפרטמנט.

בחודשים האחרונים זכה ראש הממשלה לריוות מלא מצד שגרירות ישראל בוושינגטון ועסקנים פוליטיים יהודיים־אמריקניים על „הלך־הרוח של גראמ־ראדמן", השורר בבירת ארה"ב, ודורש קיצוצים נוספים בתקציב בכל התחומים. ישראל כבר גאלצה לוותר על 51 מיליוני דולר בסיוע כלכלי ו־77 מיליונים במענקים צבאיים שבמסגרת הסיוע על־פי חוק סיוע־חוץ לשנת 1986, שכבר אושר, וזאת בגלל הצימצומים המתחייבים מחוק גראמ־ ראדמן.

הצעת סיוע־החוץ לשנת 1987 מונחת עתה על שולחן הקונגרס. כמו אשתקד, היא כוללת 1.2 מיליארד דולר במענקים כלכליים ו־1.8 מיליארד דולר במענקים צבאיים — בסך־ הכל, שלושה מיליארד דולר. אך אם הקונגרס יעלה את תיקרת התקציב הפדראלי הכולל, ייתכן מאוד שיופעלו אוטומאטית קיצוצים חדשים על־פי חוק גראמ־ראדמן, ושוב עשויה ישראל להידרש להסתפק בפחות משהובטח לה, והסיכוב הבא של קיצוצים עלול לגרום לה הפסדים גדולים יותר.

לפיכך, סבורים פקידים ישראלים בוושינגטון ואנשי השדולה הפרו־ישראלית בגבעת הקאפיטול, כי תהיה זו הצלחה לישראל, אם תקבל את כל שלושת המיליארדים ללא קיצוצים. איש אינו מדבר ברצינות על נסיון להגדיל את ההקצבה לישראל, כמו שהיה בשנים עברו.

פקידים ישראלים שוקלים דרכים אחרות, עקיפות, בניסיון להגדיל את התמיכה הכלכלית האמריקנית. מדברים על חוזים עם ישראל שתבצע תוכניות פיתוח נרחבות יותר למען ארה"ב בעולם השלישי. אך לכל זה דרוש זמן.

תהליך השלום הקפוא

תהיה זו טעות להניח, כי פרס ידון רק בסיוע כלכלי בעת שהותו בוושינגטון. גם נושאים אחרים עומדים על סדר היום בין ארה"ב לישראל, וגם בנושאים הללו צפויה לראש הממשלה הקשבה אוהדת.

האמריקנים בוודאי היו מרוצים מהחלטת ממשלת ישראל להימנע ממאבק כולל נגד עסקת הנשק המוצעת, בסך 350 מיליוני דולר עם ערב הסעודית. הוועד ליחסי ציבור אמריקני־ישראל (איפא"ק), ארגון השדולה הפרו־ישראלית בוושינגטון, קיבל כתוצאה מכך אותה החלטה. העסקה תזכה עתה כנראה לאישור, אף־על־פי שחברי הקונגרס, דמוקרטיים מסוימים, בראשותו של הסינאטור אלן קראנסטון מקליפורניה, מוסיפים להביע התנגדות תקיפה. הם אף התאכזבו מרות מכך, שלפי האשמתם השמיט איפא"ק בהחלטתו את הקרקע מתחת לרגליהם. איפא"ק הפך

(המשך בעמוד 8)

הדי פרשת פולארד שככו, התוכנית הכלכלית מתקבלת בברכה, ישראל נמנעת ממאבק נגד עסקת הנשק האמריקנית עם סעודיה, שביעות־ רצון משיתוף הפעולה האסטרטגי של ישראל, העימות עם לוב — עם כל הסעיפים הללו, ראש ממשלת ישראל יתקשה מאוד להיכשל בוושינגטון

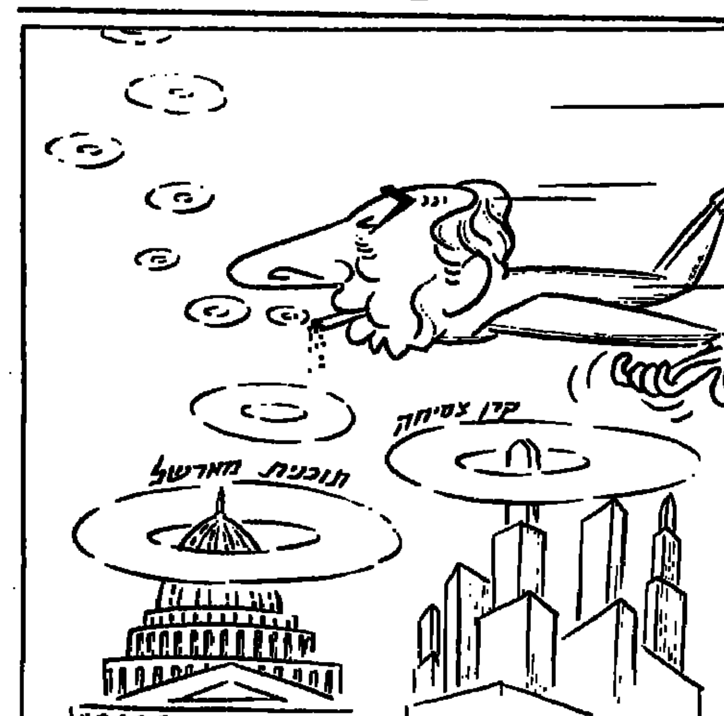

שתי בועות

קורא עיתונים ישראלי שמנסה לגלות בימים האחרונים מדוע נוסע ראש ממשלתו לארה"ב — עשוי להיות מופתע ■ ענן סמיך של תוכניות ריקות מסתיר את המטרה האמיתית: שנור

מאת לוי מורב

שרים בממשלה נוסעים לארה"ב כדי לשאת נאומים בפני יהודים כבדים בממון. קצינים בכירים של צה"ל, חברי־כנסת, ראשי אוניברסיטאות וסתם דמויות לאומיות — כולם נוסעים לארה"ב. מופיעים בפני מר זילברשטיין וכלומנפלד ולוחצים יד לנשותיהם העטופות פרוות. כולם עוסקים בדבר אחד — בגיוס כסף. או במילה יותר מדוייקת, בשנור.

ראש הממשלה כל ראש ממשלה, הוא כמובן האישיות המבוקשת ביותר לאירועים נודדים אלה של הבונדס. היום יצא שמעון פרס למסע קצר לארה"ב, כדי לפגוש את גדולי התורמים למגבית היהודית המאוחדת. הוא יציג בפניהם את השלב השני בתכנית שיקום השכונות ויחגוג את 50 שנות הקונגרס היהודי העולמי. ישראלי־קורא־עיתונים המנסה בימים אלה לגלות לשם מה נוסע ראש ממשלתו לארה"ב, עלול להיות מופתע. המידע שמסרתי כאן הוא כמעט חשאי. כל העתונים מלאים בנסיעת פרס — אבל המטרה האמיתית והריאלית היחידה — השנור — מופיעה במקרה הטוב בסוף הידיעה ובקיצור נמרץ.

אנשי כבוד

את עיקר תשומת הלב תופסות הידיעות על הקרנות. קרנות הצמיחה כמובן. ביום בו תאשר הכנסת את תקציב 86/87, שהוא תקציב האנטי־צמיחה החמור ביותר שהוגש אי־פעם על ידי ממשלה בישראל — כאותו יום יצא ראש הממשלה ובאמתחתו שתי תכניות חובקות־עולם. הראשונה: הצעה לארה"ב להקמת „קרן צמיחה לעידוד התעשייה הישראלית". אל תתרגשו מן השם. מה שפרס בעצם רוצה מארה"ב זה לוותר על הריבית הגבוהה שהיא גובה על הלוואות שניתנו בעבר כסיוע „בטחוני". מדובר בסכום של כ־600 מיליון דולר. מלישכת ראש הממשלה נמסר לעיתונאים כך: „ישראל לא תבקש בשום צורה שמיטת חובות, או דחייה זמנית של תשלומי קרן או ריבית על השמונה הסיוע שקיבלה בעבר והוצאותיה השוטפים". אנחנו נשלם את חובותינו עד הפרוטה האחרונה, כי אנחנו אנשי כבוד — זה המסר של הלישכה. מה שאנחנו מציעים זה לא מחילת ריבית מה פתאום! אנחנו מציעים „מעין קרן צמיחה".

הצרה היא שהממשל האמריקני לא כל כך התלהב. לא מהביקור של פרס (ראה תגובתו הצוננת של רייגן לנסיון של פרס לסדר עימו פגישה) וגם לא מ„הקרן". שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ כבר התבטא בעבר, ויותר מפעם אחת, נגד

הרעיון שארה"ב תשקיע כסף שלה לעידוד התעשייה הפרטית הישראלית.

ביחס לתכנית הגדולה השנייה של ראש ממשלתנו — תכנית מארשל אור־ רית שתגיים 25־30 מיליארד דולר — אמרו פקידים אמריקניים שהתוכנית הזאת היא: „גרנדיוזית שאינה בת־ ביצוע". הם מזכירים שבשנה בה מתבצעים קיצוצים עמוקים בתקציב המדינה האמריקני, אין כל סיכוי שמישהו בארה"ב יתמוך בתכנית שתמומן מכיסו של משלם המיסים האמריקני. אותם פקידים מסתייגים לא רק מן הצד הכספי, אלא גם מן ההנחה של שמעון פרס כאילו מדינות ערב יסכימו להשתתף בוועידה לפיתוח אזורי, בה יטלו חלק נציגי ישראל.

ההיפך מעצמאות כלכלית

בקיצור: שתי הקרנות של פרס הן לא יותר משתי בועות שהתנדפו עוד בטרם הגיעו למלוא נפחן. יתכן שמישהו בלישכת ראש הממשלה חש שזה לא יאה שראש ממשלה ישראלי, גאה, עצמאי, נטול תסביכי הגלות, יצא לארה"ב למסע שנור. לכן דאג להפריח ענן עשן סמיך של תכניות ריקות, שכל מטרתן להסוות את המטרה האמיתית של הביקור.

מנקודת הראות של המשק הלאומי הנסיעה הזאת של פרס, כמו נסיעות אחרות של אחרים לגייס כסף מכיסי היהודים, היא מיותרת ואפילו מזיקה. השנור הוא האויב של הצמיחה. השנור הוא ההיפך מעצמאות כלכלית. אלפי ישראלים ויהודים מסתובבים סביב העניין הזה ומצליחים לגייס 300 מיליון דולר בשנה, כאשר עלות האחזקה של המנגנון המנופח והמיותר שהוקם לגיוס כספים אלה מתקרבת לסכום זה והתרומה נטו לכלכלת ישראל שואפת לאפס.

במקום להעלות הצעות גרנדיוזיות חסרות ערך, עדיף היה לחדש את הצמיחה בכוחות עצמנו. ניתן לגייס כיום סכומים בלתי־מוגבלים ממקורות חיצוניים בריבית (דולרית) של 8־9 אחוזים לשנה. למעשה שני מיליארד דולר באמצעות אשראי ספקים (ציוד ומכונות) והלוואות בנקאיות ממשלתיות היו פותרים את בעיית הצמי־ חה של המשק הישראלי. כל הדיבורים על 30 מיליארד דולר במסגרת תכנית מארשל הם ריקים מתוכן וממעש.

שני מיליארד דולר השקעות, בשנה הם יותר ממה שאנחנו צריכים כדי לחדש את הצמיחה, ליצור מקומות עבודה חדשים, להחליף טכנולוגיות מיושנות ולהגדיל את היצוא בתוך שנתיים במאות מיליוני דולרים. אבל ראש הממשלה מסרב להגדיל את החוב החיצוני. ובנגד זה אין מה לעשות, אלא להחליף את הממשלה ואת ראשה.

יפתח בצמיחה ויעבור ל... כסף

מאת זהבת מוזס

מטרת נסיעתו הנוכחית של ראש הממשלה, שמעון פרס, לארה"ב הוגדרה בנסיעה לצורך גיוס השקעות לתעשיה ועידוד הצמיחה. מה אומרים תעשיינים ישראליים על מטרת נסיעתו הנוכחית של ראש הממשלה? האם יש צורך בדרג מבכיר כל־כך לשם השגת המטרה?

ראם ויטהיימר, תעשיין: „צריך לברך את ראש הממשלה על כך שהוא מדבר על כלכלה על ניסיון לפני שהוא מזכיר כסף. אך אם נסתכל אחורה בעבר, נלמד ששמעון פרס מדבר בנוגע לנושא הכסף, אני איני ... אני מציע להחליף את המילה „צמיחה" בגלל הקונוטציות ... „יצוא אזרחי". המילה הזו נשחקה. בבקשה נוספת לכסף שאמשר ... יש לו, לדעתי, לגיטימציה לנסוע ולבקש כי יעזרו לו להביא עבודה לארץ. זה מסע מכובד ולא מסע „שנור". ארצות מכובדות אחרות אף הן עושות זאת מתוך הבנה שבכך טמון עתיד המדינה.

„על ראש הממשלה לדאוג לכך, שבארץ תהיה עבודה לישראלים והמצב בארץ יאפשר להם להישאר ולעבור בה. לדעתי, עליו להודיע על הפחתת המיסוי ועל התקרבות השלום ולא להתעסק רק עם עולים חדשים שאחר־כך נפלטים, אלא ליצור תנאים שיאפשרו לישראלים להישאר בארץ ולאחרים לחזור אליה. אני מקווה, שבמסעו זה, ראש הממשלה ידבר רק על תעשיית יצוא אזרחי ועל כך שברצונו לראות את התעשיות האזרחיות מתפתחות בארץ והמונח „תעשיות אזרחיות" אני כולל את כולם את התיירות, את „כור", את סולל־בונה וכו'".

ח"כ שמחה רייניץ, מי שהיה שגריר ישראל בארה"ב, סבור כי נסיעתו של פרס תביא תועלת מרובה למדינה. „מפגש בין מנהיגים מאפשר חילופי דעות והערכות בדרג העליון שבין שתי מדינות. ולדרג זה אין תחליף על־ ידי שום גורם אחר. נושא נסיעתו של ראש הממשלה: הפעם אינו נושא ה„שנור", מלה שאינה חביבה עלי, אך גם המשתמשים בה חייבים לזכור כי ללא סיוע אמריקני היה קשה לנהל את המדינה. נסיעת פרס היום אינה מיועדת לבקשת סיוע כלכלי נוסף, אלא לשם שיתוף ארה"ב על־ידי השקעות בתעשיה ובמוצרים הישראליים. נושא נוסף הוא תוכנית מארשל המרבדת על גיוס משאבים לא רק אמריקניים אלא גם משאבים מערביים בכלל, כעזרה למדינות המזרח־התיכון. המוכנות להירתם לתהליך השלום, קיימת חשיבות רבה לשיתופו של שר החוץ האמריקני בתוכניות אלה. בנוסף, אין לי שום ספק, שהזדמנות זו תנוצל לבדיקת אפשרויות חיזוק תנופת המו"מ לשלום. אלה אמנם פעולות הנעשות באופן שוטף על־ידי שגרירי המדינות, אך אין ספק שביקור ראש הממשלה מעלה את הנושא לדרג ההכרעות הגבוה ביותר. לישראל יש עניין רב בקידום נושאים אלה, ואם אכן יקדים אותם ביקורו הנוכחי של ראש הממשלה, הרי כדברי, גולדה מאיר, התוצאות יכסו את ההוצאות.

„במהלך ביקורו בארה"ב, יפגוש ראש הממשלה עם ראשי היהודים שם, שנושאים עול כבד על שכמם בנושאי גיוס השקעות־הון לארץ והגדלת היצוא, ויש בכך מן העידוד לנושאים בתחום זה, להמשיך לעמול למען השקעות הון נוספות והגברת היצוא מהארץ".

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית לעמודי חגנים: עמית אנטר

מכתבים לידיד

כתמים חומים

נפתלי היקר.

מה אנחנו רוצים מד"ר קורט ואלדהיים? האומנם חסרים נאצים לשעבר באוסטריה, האם עלינו לדאוג לכך שבארמון הנשיאות של וינה יישב אדם זך כבדולח. מה איכפת לנו שהעם האוסטרי יקבל נשיא שהוא חפץ בו, על אף שיש אי־אלה כתמים חומים בעברו? האם הנקמנות היהודית הרודפת את צלליות העבר זה עשרות שנים לא תימאס בסופו של דבר על כל הגויים וגם על אלה שלא היו נגועים בעבר הנאצי?

שאלות כאלה ודומות להן אני שומע בסביבתי, שאינה מבינה את המהומה שעורר הקונגרס־היהודי העולמי ובעקבותיו עוד מספר יהודים, שפתחו ב„מסע הצלב" נגד קורט ואלדהיים. יתכן שאלה קולות ראציונאליים של אנשים, שלא ראו את הנאצים במו עיניהם או של אלה, אשר שנתם אינה נודדת עד היום מסיוטי לילה המחזירים אותם אל מראות הימים ההם, ימי השפלת כבוד האדם.

שים לב, ידידי, איני מדבר על הרצח, על השמדה ועל אושוויץ, אלא על „כתם" ביזוי כבודם של אנשים בגלל מוצאם היהודי. אותם פרופסורים יהודים, אמנים, שחקנים, עורכי־דין, סוחרים, בעלי מלאכה וסתם עמך — כולם הפכו לחפצים, למשלוחים, לחסרי פנים, למשוללי רצון משלהם.

מי שזוכר אותם, מי שזוכר אחד מהם, אינו יכול להניח גם לוואלדהיים, שהיום איני צריך כבר להתנות את אשמתו במלים „אם יוכחו האשמות נגדו". ייתכן שהחקירה, אם תעשה, תוכיח שהאיש לא היה אלא בורג קטן במכונת ההשמדה הנאצית וש„ידיו נקיות". אך מה שמוכח עתה למעלה מכל ספק הוא, כי המועמד לנשיאות הרפובליקה האוסטרית הוא נאצי לשעבר, ששירת ביחידות נאציות שעסקו בגירוש יהודי יוון ובטבח „הבנדיטים", כפי שהנאצים קראו לפרטיזאנים של טיטו ביוגוסלביה.

נדמה כי לאדם ישר אין כל סיבה להסתיר את עברו ובוודאי לא לשקר במצב? נחושה לגבי פרטי הביוגראפיה שלו. ואלדהיים נסוג עתה מאמירותיו הראשונות ומתחיל להשלים במקצת את החסר במה שסיפר עד כה על עברו. העיתון הגרמני „די צייט" פירסם בימים אלה מאמר של אחד הפובליציסטים הראשיים שלו, דיטריך שטרוטמן, הפותח את תאור דיוקנו של ואלדהיים במלים אלה: „האומנם הרושם החיצוני עלול להטעות? כאשר קורט ואלדהיים מדבר, מרבות למעשה הידיים שלו. אצבעותיו ארוכות ועדינות. ידיים של פסנתרן. האומנם ואלדהיים הוא אמן? הוא בוודאי רב־אמן בהישרדות. הוא הצליח לעבור את תקופת הנאצים והמלחמה כמו אוסטרים רבים באושר ובתבונה..."

ואומנם ואלדהיים, לאחר המלחמה, טיפס בחריצות ובשאפתנות אל פיסגת הקריירה. תחילה כשגריר ואחר־כך כשר החוץ. כבר בשנת 1971 הציג את מועמדותו לנשיאות המדינה, אך נכשל. הוא הציג את מועמדותו לתפקיד המזכיר הכללי של האו"ם. הפעם האיר לו מזלו הרגיל והוא נבחר, בעזרת ברית־המועצות, ל„תפקיד הבכיר בעולם", ואפילו הצליח להיבחר לכהונה שנייה. לאחר מכן פרש לכאורה מן החיים הפוליטיים והחל לכתוב זכרונות על השנים הסוערות בבניין האו"ם בניו־יורק.

בסתיו האחרון ביקרתי בוינה וראיתי בחלונות הראווה של חנויות הספרים את הספר החדש של ואלדהיים. חשבתי לרכוש אותו, אך המחיר היקר הרתיע אותי. חוץ מזה, חשבתי לעצמי, ואלדהיים שייך כבר לעבר. עתה אני קורא שבאותו ספר רב־היקף כלל ואלדהיים משפט אחד על הקורות אותו בתקופת המלחמה: „הייתי בחזית המזרחית, נפצעתי. הוגדרתי כבלתי כשיר לשירות בחזית, לימודים, עבודת דוקטוראט ואז למזלי, המלחמה הגיעה כבר לקיצה". איזה ניסוח מתומצת וחסכני... אפילו לא מלה אחת „מיותרת" על קשריו עם הנאצים לפני המלחמה, ובוודאי לא על שירותיו ביחידות הנאציות ביוון וביוגוסלביה.

רק לאחר שהקונגרס היהודי העולמי יצא עם הפירסומים הראשונים, התחיל ואלדהיים לרענן את זכרונו. לפתע הוא מספר, כי אומנם השתייך למועדון הרכיבה של ס.א. אבל הוא לא ידע על־כך. חברים רשמו אותו בלי ידיעתו. הקנצלר האוסטרי סינובאץ, הסוציאל־דמוקרט, העיר על הגילוי הזה בסרקזם: „כעת אנו יודעים כבר, כי ואלדהיים לא היה חבר במועדון הרכיבה הנאצי, כנראה שמדובר רק בסוס שלו." גם הצטרפותו לארגון הסטודנטים הנאצי „סוררה" על־ידי אביו, שדאג לקריירה שלו...

קורט ואלדהיים, מזכ"ל האו"ם לשעבר והיום מועמד לנשיאות אוסטריה, מתאר את עצמו בימי המלחמה כמין טמבל שלא שמע, לא ראה ולא הבין בכלל מה התרחש.

כאשר כבר הודה בלחץ המסמכים שאכן היה ביוון בעת גירוש היהודים שם, הוא מנסה למכור לנו סיפור, כי הוא עצמו ישב שישה קילומטר מסלוניקי במבנה על הר גבוה, ולא עשה דבר פרט לרישום הודעות האוייב וסימון המפות. הוא מוכן להישבע בפני כומר — והרי ואלדהיים הוא איש שאמונתו הדתית עמוקה — שלא שמע דבר ולא ראה את המתרחש. כך גם עבר ליוגוסלביה. גם שם היו עיניו עצומות בעת טבח הפרטיזנים.

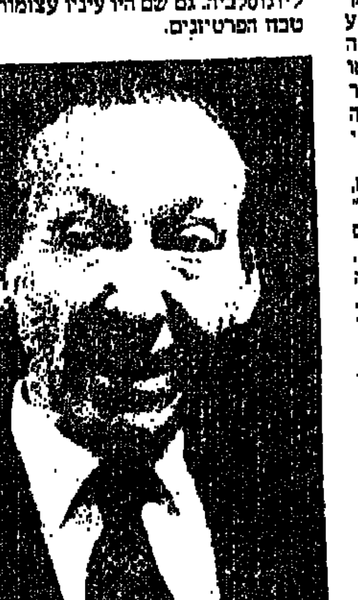

קורט ואלדהיים
רב־אמן בהישרדות

קורט ואלדהיים יצא למסע הבחירות תחת סיסמה מפתה מאוד. הוא הציג עצמו כ„אוסטרי שהעולם נותן בו אמון". אומרים, כי הגילויים על עברו כלל אינם מזיקים לסיכוייו להיבחר; להיפך, לא רק נאצים לשעבר (וכאלה רבים באוסטריה) ולא רק בעלי מגמות ניאונאציות היום, אלא סתם „אזרחים הגונים" מתעוררים נגד הנסיון היהודי ללכלך את האיש שלא נהג באופן שונה מרובם המכריע של האוסטרים בתקופה הנאצית. ואולי כאן קבור הכלב. אוסטריה יצאה מן המלחמה הזאת מבלי שתוטל עליה כל אחריות על פשעי המלחמה. היא הוכרזה כקורבן הנאציזם שסיפח את אוסטריה עוד לפני המלחמה. אך מי שהכיר את האוסטרים בימי המלחמה יודע, כי התנהגותם כלפי היהודים עלתה לעתים באכזריותה על זו של הגרמנים. כל זה לא נחשב. אוסטריה לא נדרשה לשלם פצויים לקורבנות הנאציזם האוסטרי. ואלדהיימים רבים החלו אחרי המלחמה לעשות קריירה תוך מחיקת עברם. כולם כמוהו לא ידעו, לא ראו ולא שמעו דבר על הגירושים, על ההשמדה.

מה שמפתיע, זו שתיקתם של הגורמים הרשמיים בישראל. אותו ואלדהיים, אשר בימי כהונתו נתקבלה ההחלטה המגדירה את הציונות כגזענות, לא הסתייג ממנה אפילו במלה אחת, מי ששירת בשורות הנאצים, ישב בראש המושב שהגדיר את קרבנות הנאציזם כגזענים, ואילו אצלנו שותקים ולא מגיבים על הגילויים בעברו של „ידיד ישראל" זה. מילא, ראש הממשלה אינו מדבר, אולי אינו מעוניין לקלקל את קשריו עם אוסטריה, אך גם שר החוץ יצחק שמיר ממלא פיו מים, לפתע הפכו כולם ל„ריאל־פוליטיקאים" שאינם מוכנים להציג לפחות סימן־שאלה לגבי מהימנותו של מי שעתיד להיבחר כנשיא אוסטריה.

אומרים לי שאין טעם לנפח את הנושא. אירופה שורצת ואלדהיימים ותמצא אותם לא רק בגרמניה ובאוסטריה אלא גם בצרפת ובארצות אחרות, שהיו תחת הכיבוש הנאצי. יותר מדי ידיים הורחמו בעת השליטה הנאצית באירופה. שאין טעם כלשהו לעסוק בהם לאחר יותר מארבעים שנה, ובניהם גם ידיו הארוכות והעדינות של ד"ר קורט ואלדהיים. האיש, שרק עתה שומע על אשר התרחש בימים ההם, וגם על תפקידו שלו, שנשכח ממנו מסיבות דיפלומאטיות. ואלדהיים מנסה להסתיר את הכתמים החומים בעברו, אך עם כל מסמך חדש הכתם הולך ומתרחב.

שלך בידידות
מארק גפן

הצצה אל הכיבוש

האם מאבק נגד הכיבוש על־ידי מרי במנגנון השילטוני לפי פרופ' ליבוביץ, או המשך המאבק בתוך המנגנון לפי יוסי שריד? ■ עימות אחרון בכנס „פורום" באוניברסיטת ת"א

ישעיהו לייבוביץ

יוסי שריד

מאת חנה קים

במשך שבועיים נערך באוניברסיטת ת"א כנס „שני עשורים לכיבוש", שאירגנה „פורום", קבוצת מרצים בעלי אוריינטציה שמאלית. הכנס היה הצצה חשובה לנושא הכיבוש, למי שאיננו בקי בהיבטים השונים שלו.

החששות שליוו את מארגני הכנס, כי הנהלת האוניברסיטה לא תסכים להאריך את הכנס מעבר ליומיים — התבדו, והוא נערך כמתוכנן. בכמה מן המושבים התנהל מאבק מטופש על הדגל — סטודנטים מן הימין מקבוצת „סטודנטיון" שנעזרו בגורמים לא־סטודנטיאליים כמו פעילי „התחייה", ניסו להפריע לדוברים ולהניף את דגל ישראל באולם, אך באופן כללי התנהל הכנס בשקט ובסדר.

את אקורד הסיום של הכנס נתנו פרופ' ליבוביץ ויוסי שריד. השניים מייצגים השקפה וגישה שונה בתוך המחנה המתנגד לכיבוש. בעוד פרופ' ליבוביץ מוציא עצמו מן המנגנון השלטוני, וקורא למעשה למרי אזרחי במנגנון שהוא כולו לאומני לדבריו, טוען שריד כי ניתן להאבק בכיבוש רק בתוך המנגנון. מול הנימה האפוקליפטית הקשה בדבריו של פרופ' ליבוביץ הצטיינו דבריו של שריד באופטימיות, כמעט אופטימיות־יתרה.

תקציר דבריהם של השניים מוגש כאן. נראה לי שהדברים הם חשובים משום שהשוני בעמדות מראה על התחבטות בתוך מחנה השמאל בארץ בנוגע לדרך המאבק בכיבוש.

פרופ' ליבוביץ עקבי בדבריו, ואין בהם חדש. הוא גוער שוב ושוב בקהל, הקוטע אותו בצחוק מתגלגל. ליבוביץ מסרב לשחק את הבדרן. „הבעיה היא עקרונית", הוא אומר, „האם נתמוך במדיניות הלאומית שמשמעותה העלאת המנגנון השלטוני לרמת ערך עליון, או שנבגוד בלאומיות הזו? מי שאיננו מעז לומר שהוא בוגד בערכים מקודשים אלו המכונים היום לאומיות בהקשר של עוצמה וכוח של המנגנון השלטוני — הוא שותפו של מאיר כהנא". פרופ' ליבוביץ מכנה את עצמו „בוגד", משום ש„מי שאיננו מוכן לבגידה זו, משלים עם המציאות ובהרבה מקרים הוא מחפה עליה בשם ההומניזם". הוא חותך: „קיים קונסנזוס מכהנא ועד השומר־הצעיר לקידוש הלאומיות הזו" — משפט עליו יתווכח עמו לאחר מכן יוסי שריד.

הבגידה לפי ליבוביץ היא אמירה חד־משמעית, כי „גורל קריית־ארבע יהיה כגורל ימית, ומי שלא מעז לומר זאת הוא שותף לכהנא". האפוקליפסה היא מלחמת חורמה בין מדינת ישראל, שתהפוך לפאשיסטית, לבין העולם הערבי. „והמדינה הזו תושמד". כדי להאבק נגד הכיבוש יש, לפי ליבוביץ, רק דרך אחת: „אלו ששואלים עצמם מדוע קו ההתנגדות לכיבוש לא הצליח צריכים לדעת שהסיבה טמונה בכך שציבור גדול, שהכיר ברשעות ובטפשות הכיבוש, לא העז לומר זאת בפומבי. הדברים היו צריכים להאמר על־ידי גוף ציבורי, גם אם הוא במיעוט, והדבר היה יכול להביא למהפך, משום שהוא היה הורס שקר כאילו קיים קונסנזוס של הלאומיות הרצחנית הזו". את הדברים האלו לא אמרה, לדבריו, לא מפלגת העבודה, ולא מפ"ם.

פרופ' ליבוביץ מספר על שני טייסים שהגיעו לביתו וסיפרו לו כי סרבו לפקודה להפגיז פליטים במהלך מלחמת לבנון. „נעשה מאמץ לטשטש את העניין ושני הטייסים לא נענשו. הדבר מוכיח קודם כל יש בקרבנו אנשים טובים המוכנים להפר פקודה קרבית משום שהיא לא ערך עליון, ומצד שני יש במחנה „ההוא" הבנה שאסור למתוח את הדבר יותר מדי ומוטב לעבור בשתיקה על עבירות חמורות לפי החוק הצבאי, כי אם תעשה לכך פומביות, הבניין כולו עלול להתמוטט". עד כאן פרופ' ליבוביץ, ומכאן יוסי שריד.

שריד מכנה את דבריו של פרופ' ליבוביץ כ„תלושים מן המציאות ומנוכרים לה", וזוכה למחיאות־כפיים, שלא לרצונו, מצד חברי „סטודנטיון". „פרופ' ליבוביץ נוהג בדברים במידה של קלות ראש, ואני תמיד אמרתי שאו שהוא הרבה יותר אמיץ ממני או שהוא חסר־אחריות. כולנו מתמחים בשנים האחרונות באפוקליפסה, וזה קל. אין חלקי עם העייפים והחלשים".

את שריד מקוממים הדברים על הקונסנזוס מכהנא ועד „השומר־הצעיר" בנוגע לערך הלאומיות — „כשאנו אומרים שכהנא והשומר־הצעיר הם היינו הך, אנו משתווים לדבריהם של אלו האומרים כי ערפאת ואבו־נידל הם אותו הדבר, ואנו יודעים בדיוק מדוע דברים אלו נאמרים. כוונתם היא שלא צריך לדבר לא עם זה ולא עם זה וכך יוצרים דמוניזציה של האויב, בעוד שהאמת היא שמדובר ברוצחים מצד אחד ובאנשים שעלינו לדבר איתם מצד אחר".

שריד זוכה שוב למחיאות־כפיים סוערות של חברי „סטודנטיון", כשהוא אומר כי „לומר על צה"ל שהוא צבא הכיבוש לישראל זוהי אסטרונאוטיקה. רק מי שמרחף יכול להגיד זאת. הכיבוש הוא דבר רע, אך יש עליו גם איום צבאי". על רצונו של ליבוביץ להאבק שלא במסגרת המנגנון השלטוני, אומר שריד: „אתה, פרופ' ליבוביץ, האם אינך מפרנס את מכונת הכיבוש? האם הפסקת לשלם מסים? יש הבדל עצום בין כוח פוליטי ... לנפקדות, לבין חיילים הרואים את מה ... „הדגל השחור" של אי־החוקיות המתנוסס על הפקודה. אנו רוצים להלחם בכיבוש בדרך פוליטית ולמגרו בדרך זו. הדרך של פרופ' ליבוביץ מובילה למלחמת אזרחים. אין הרבה מכנים־משותפים בחברה הישראלית ואם נפורר את המכנה המשותף היחיד, הננו נוביל את המדינה לתהום, ואז כולנו נתרסק".

על דרישתו של פרופ' ליבוביץ לצאת לפעולה עכשווית נגד הכיבוש עונה שריד בשאלה, שיש לה תשובה אופטימית ביותר: „האם באופן פיזי ומדיני אנו אכן נמצאים בנסיגה עד כדי כך שנאמר נואש על הבאנג הפוליטי? הכיבוש הוא הרבה יותר חלש ממה שמציגים אותו. קיימת הכרה עמוקה בדעת הקהל בישראל שהכיבוש הוא הרפתקה חולפת ולכן גוש־אמונים מיצה בעצם את עצמו".

התשובה שנותן שריד מתעלמת, יש לציין, מסקרי־דעת הקהל האחרונים, שהראו כי קיים רוב בציבור נגד החזרת השטחים.

שריד ממשיך: „המשימה העיקרית של גוש־אמונים — שינוי המאזן הדמוגראפי בשטחים — נכשל." שריד סבור שאנו נמצאים בתנופת התקדמות לקראת משא ומתן, ולא בנסיגה: „התנאים ליוזמה מדינית ב־1981 הבשילו שחלפו לא היו בשלים, ואף־על־פי־כן מקולט לא היה המזרח־התיכון קרוב יותר למשא ומתן". שריד סבור, כי עתיד המאבק נגד הכיבוש תלוי בכמה מנדטים ספורים: „נצחון במאבק נגד הכיבוש יבוא על־ידי שינוי שיעורי הכוחות היחסיים בבחירות הבאות. השינויים הללו לא נראים באופק, לפי הסקרים האחרונים ויחסי הכוחות המשוערים".

טביעת־אצבע לוהטת

בחירות ראשונות במעלה־אדומים בסימן ועידת חירות

מאת בצלאל עמיקם

חם במעלה־אדומים. מעלות החום ביישוב זה שבקצה המדבר עולות, ולא רק מחמת השינויים האקלימיים הכרוכים במעבר הקצר מעונת האביב לקיץ. בעיירה־פרבר שממזרח לירושלים נערכות השבוע בחירות ראשונות בהיסטוריה קצרת הימים של המקום ויש במתרחש תמרור אזהרה. נראה כי טביעות אצבעותיה הלוהטות של ועידת חירות ניכרות גם ביישוב רענן ומתפתח זה.

אחד הסממנים המובהקים למשטמה ה־מאפיינת את התהליכים הדמוקרטיים במדינה התגלה גם כאן. לפני ימים אחדים הוצתה מכוניתו של אלי צלקו, אחד המתמודדים על ראשות המועצה. צלקו, חבר תנועת החירות, פרש מהרשימה כיוון שלא היקצו לו את המקום שניראה לו מתאים. הוא בחר „לרוץ" לבד. יריבו, ראש המועצה הממונה עמוס טרטמן, איש חירות, מכחיש נמרצות כל קשר למעשה. היו אלה המומי־מוח מקומיים שלא בחלו באלימות, כדי להרתיע ולהשבית הליך דמוקרטי בסיסי.

סיפר אלי צלקו לעיתונאי: „נכוותי בוועי־דת חירות, וכשראיתי את המכות וההתנהגות של החברים נשבר בי משהו. עכשיו אני רואה שהאלימות הפרועה הזו הגיעה אלי הביתה. מה אני צריך את זה".

אין ספק כי התדמית הנאה של מעלה־אדומים נפגעה משהו. מדובר ביישוב צעיר העושה את פסיעותיו הראשונות בדרך לדמוקרטיה — וכבר הוא כושל.

מעלה־אדומים הוא ישוב לווין של העיר הגדולה ירושלים, שמצוי מעבר לגבול המוניציפאלי שלה. המניע להקמתו היה פוליטי. אולם המשפחות הצעירות הרבות שהשתקעו בו לא באו בשל מניע אידיאולוגי. זוהי קבוצת אוכלוסין שביקשה לשפר את תנאי המגורים שלה והתנאים הכספיים שהציע הישוב המתפתח קסמו לה.

לישוב לווין זה, כמו לדומיו, חסרון חמור, שכן הוא מחליש את הבירה לטובת השוליים. ראש עיריית ירושלים צפה תהליך זה וניסה לעכבו, אולם נכשל. היום ברור כי רובה המכריע של האוכלוסיה במעלה־האדומים נזקק יום־יום לבירה ולשירותיה, אך איננו מוזרים אליה את מיסיו. זוהי אוכלוסייה צעירה ברוכה, שמהווה גורם חברתי וכלכלי חשוב שנעקר למעשה מירושלים.

מעלה־אדומים בנויה על גבול המדבר, סמוך לכביש מס' 1, הכביש המקשר את מישור החוף עם בקעת הירדן דרך ירושלים. תוך שלוש וחצי שנים הוגשם חלומם של הראשונים שנאחזו ב„גבעת המייסדים" לפני כעשור. כיום גרים בשכונה 12,000 נפש. אך הקשר בין אנשי המקום קלוש בלבד. מן אותם ימים של פעילות משותפת נותר בשמותיהם של מספר רחובות: פיתחת רפיח, דרך ימית, חולית, תלמי־יוסף ועוד.

כ־35 אחוז מהאוכלוסיה הם תושבים בעלי רקע דתי. ביישוב פועלים בתי־כנסת ומוקמים? ... שני רבנים, ספרדי ואשכנזי. הוקמה ישיבת־הסדר וקיימת פעילות תורנית תוססת. היחסים בינם לבין הציבור החילוני סבירים. הוכחה בדוקה לכך היתה פתיחתה השקטה של בריכת השחייה הפועלת גם בשבת וביום מועד.

במעלה־אדומים תשתית כלכלית שקרנה לעיר ואזור התעשיה כולל מספר מערכות המבוססות על תעשיות עתירות־מדע. תושבי מעלה־אדומים נהנים מטלוויזיה בכבלים בכללם? המפגינה את השיעמום ולדבריהם, הגירה? מעיר הבירה בטל בשל הפעילות התרבותית העניפה שבמקום.

תיקון טעות

במדורו „יומן כלכלי" שפורסם ב„על המשמר" ביום ו' שחלף, 29.3.86 הוסר בטעות שמו של מפעל „טלרור" (ויצרן טלפונים בכבלים) במקום „טלרד", ויצרן טלפונים — ועם אנשי טלרור הסליחה.

ה.סבר

בעריכת עלינא תורי

מבט ראשון

צבעוניות חמה

ווסמרי סולן – חושני וויטאלי

מאת דורית קדר

ווסמרי סולן מציגה באות המוצר ירושלים ציורים ועבודות מאמייל. המוטיבים לקוחים מהמופשט ומזכירים יצירות אמנות הנוטות אל הלירקה. על כן, אילו, בתחום הציור — על אף שיש יצירות יפות המוצגות כאן — אין סולן יוצרת רבות. לעומת זאת בתחום האמייל נראה שהיא שוחה במימיה.

האמייל משועבד במלואו למאניפולציה של היוצרת. התו הוא רוקוקואי חושני, ויטאלי, עם זרימות ללא סוף וצבעוניות חמה. ...ין נעה בין האמנות לאומנות. כאשר ...היא נתפסת על צדדיה החיוביים. האמייל ...ים בציורים, צלחות, מאפרות, תכשיטים ...ד. אין ספק שזהו המריוס החזק, והראייה: ציור אחד מצויין כוריטראג' לוהט (מספר 1) ...יאה לא בכדי הוא ממוקם בראשיתה של התערוכה. תערוכת חובה לכל העוסקים באמייל. (הנעילה ב־4 באפריל.)

יוחנן הלוי מרמת־השופט מציג בגלריה בית הקיבוץ־הארצי. עבודות עשויות מצבעי ...ן, דבק פלאסטי ואבקת שיש. מאפיין ...ירו — בחירת הלוי כהתבטאות של הפן ...העי. הקירבה לארדון מוחשית מאוד. הן ...ים והן בטקסטורות והצבעוניות. הלוי ...צייר זה שלוש שנים וההתלבטויות עדיין ניכרות. כאשר הוא מנסה להחדיר סימבוליקה ...ית באמצעות ציור פיגוראטיבי או ...יאני — התוצאה מאולצת ולא זורמת. ...אידך ניסא. ישנן עבודות ללא כותרת, ...יעות הלדרוח בלבד. במקרים אלו האמן לא תחם עצמו על־ידי אידיאה א פריורי והניח לעצמו „לזרום". כך קורה בעבודות שמספריהן 5, 7, 12, 13. אין כאן בעיות של מוטיבים מרכזיים לעומת רקע, אלא כל הציור הוא ביחידה מאוחדת, שכל קטע ממנה עומד בזכות עצמו. עיבוי הטקסטורות בעבודות אלה מורות על דינאמיקה וחיוניות רבה, המתענגת על עצם העשייה בצביעה, ותחושת ההתרוממות מועברת אל הצופה. הלוי חייב ללכת בעקבות המוזות ובד בבד לרכוש מיומנות פיגוראטיבית, שתקל על העבודה עוד יותר. התערוכה תינעל בימים הראשונים של אפריל.

במוזיאון ידלינים בהרצליה מציגות הפסלת דליה מריות והציירת נעמי מילר. (על מריות אכתוב במדור הבא.) ציוריה של נעמי מילר במדיה מעורבים משקפים מיומנות טכנית רבה, אבל כמו במקרהו של הלוי, יש כאן שני סוגי עבודות. סוג אחד הפורץ מן הבטן וסוג שני הנוטה אחר איזו נוסחה מסויימת.

לא לשווא רוב היצירות הן „ללא כותרת". כאשר שתי העבודות הטובות ביותר, „ארמרו" (מספר 11) ו„בופור" (מספר 1), עוסקות בחוויות שהאמנית כנראה התנסתה בהן. במקרים אלו ניתן דרור לצבעוניות ואגרסיביות מתפרצות. בשאר העבודות אין הצופה מתחיל בהרפתקה בגלל רמזי ניצוצות שלא באו למיצוי. מצד אחד — הציור אינו לירי ואינו מבוסס על שקיפויות, ומצד שני, כאמור, אינו ממצה את הפורענות. שהיא מרומזת בלבד.

התערוכה תינעל ב־9.4.

מחול

קאראטה־באלט

קאראטה־בלט – מפגש מסקרן.

„קאראטה, אחת מאומנויות־הלחימה היפאניות, על שאגותיה מקפיאות הדם והטעותיה כשל סכין אנושית, ההופכות את סיפת היד או הרגל לכלי נשק מסוכן, והבאלט או המחול בכלל, הם לכאורה הפכים גמורים. אבל לכאורה. יש דווקא משותף בין גישתו של ירון מרגולין לתנועה ואמנותם של אנשי הקאראטה, בהתייחסות להרפיה ואימון השרירים, ...יה שתפקידה למקד את המאמץ, בנקודות הדרושות והשימוש בריכוז זה בעוצמה מרכזת.

במופע להקתו של ירון מרגולין, שיתקיים ... בירושלים ביום א', באפריל 1986, בשעה 8:30, יבוצע לראשונה מחול חדש שלו.

בו יש שילוב, או אם תרצו, ניגוד בין רקדנים לבין שני בעלי „חגורה שחורה", אנשי קאראטה מומחים. וזהו מפגש מסקרן.

הוא נתאפשר הודות לסרג' למאן, אחד מבעלי החגורה השחורה, שהוא תלמיד הסטודיו של ירון בבית הנוער העברי (המוסד שהפיק את התוכנית החדשה של הלהקה.)

מלבד הקאראטה־באלט, עוד בכורות בתוכנית זו: מחול סולו מאת יונת דלסקי ובביצועה, וביצוע ראשון של המחול לשלושה, „לרבקה" מאת מרגולין.

יתר הריקודים, כולם בכוריאוגרפיה של ירון, בוצעו במופעיה של הלהקה הצעירה. והם כוללים את „זמן נשכח", ו„מחול מס' 6".

ג.מ.

קולנוע

מגילת אסתר בואדי־סאליב

„אסתר" במוזיאון תל־אביב. הקרנה במוצאי פורים

מאת יעל ישראל

השנה לא נחגגה חגיגת פורים בתל־אביב בהיסטוריה. גם הפגינג שנקון שבכן חיים בקול דממה דקה ורק הילדים והוריהם גדשו את הרחובות בפקק המוני, ללא הרבה שמחה וצהלה פורימית אוסיינית. במוזיאון ת"א חגגו קצת אחרת. את סופו של החג חתם הסרט „אסתר" של הבמאי עמוס גיטאי — עיבוד אישי ומיוחד למגילה בכתבה ובלשונה: מלך היה בשושן הבירה ושמו אחשוורוש ולו אשה מרדנית. במקומה לקח לו המלך את אסתר הנאווה מבנות היהודים ואחיינית למרדכי, ואת כל השאר אתם הלוא מכירים בעליפה מאז גן הילדים.

גם אצל גיטאי מופיעות כל הדמויות החביבות והמוכרות הללו, אך במכוון כולם כאחד נראים כאילו התחפשו למלך ומלכה, לסריסים ושרים, עם בגדי סאטן מבהיקים ותכשיטים מלאכותיים. וכל כך כדי ליצור מלכתחילה את ההבדל הקטן: שלא תטעו, כאן זה לא פרס ומדי וגם לא הודו ולא כוש. הכל מוכר. כנעני מאוד. נוף של כפרים ערביים ושל בתים נטושים בוואדי סאליב בחיפה. כמעט אפשר להריח את ריח הגללים ועשן המדורות ולשמוע את קולו הצלול של פעמון הצאן מרנדן במונוטוניות. אין הרמון מפואר. גם לא כיכר העיר. את מקום הטירה חומת־העיר תפסה עכו העתיקה. ישן וחדש מתערבבים בהומוגניות ללא כל נסיון להסוות את העכשוי, העירוני. להיפך. כשהמן סובב בשוק הוא חולף על פני כתלים רעועים צבועים כחול נגד עין־הרע ועליהם כתובות בספר שחור. וכשמרדכי מוחה על גזר־דינו של המן הוא מנער את בני־עמו, שנראים יותר כבני־כפר פליטים בנגדה, יושבים בין חורבות ואדי־סאליב בינות לצמיגים חרוכים. וברקע, כל הזמן, רעש אורבני של מטוסי סילון, צופרים ותחפורים, המזדווג בדייקנות עם קול הכפר הערבי: ציפורים, צרצרים, רחש העלים וקול פעמון העדרים. כשמעת לעת שוזרים בו צלילים של מוסיקה תימנית וערבית, הודית, ארמנית ויפאנית.

השילוב של הדמויות המלאכותיות והפוחלציות, שבאמת נראות כאילו יצאו מהצגת פורים, האינטרפרטציה הכמו־תיאטרלית שתרמה משחק תיאטרלי במכוון, חזרה על משפטים מהטקסט, השימוש במספר שנכנס לסצינות ומציג את המתרחש. השוטים הארוכים והסטאטיים ללא כל חיתוך, המחייבים מיזאנסצינה מורכבת, בה הדמויות נעות קדימה ואחורה בפריים לפי דרישת העלילה (שוב, כמו בתיאטרון). ההקפדה על הסיגנון והצבעוניות של הפריים — כל זה בצד הגוף המיידי, הראשוני והאותנטי למשל. ארמונו של אחשוורוש הוא בעצם חורבותיו של בית ערבי נטוש) — הם המלמדים על האנאלגיה הפוליטית המתבקשת. מרחק 20 דקות מכפר־סבא. כך, כשצועק מרדכי היהודי כי נעשה עוול והורגים בעם חף מפשע, כך כשמקריא המספר את גזירות המן להרוג, להשמיד ולאבד... למי הוא מתכוון בדיוק? בייחוד כשבמקור התנכ"י משתנה הגורל והנרדף של אתמול (היהודים) מקבל את חותם המלך והופך לרודף של היום. אך „פורים שפיל" של גיטאי תם ברגע בו נתלה המן ועשרות יהודים צועקים: „מוות להמן", שמתחלף בקריאות „יאללה בי"תר, יאללה". ולמי שהתקשה לתפוס את המסר האקטואלי עד עכשיו, פונה המצלמה מחומות עכו בימיו של אחשוורוש לרחבת אולמות האבירים, יום חולין בישראל 86, שם פוסעים השחקנים ומספרים את המונולוג האישי: שמואל וולף (המספר), שנולד בהונגריה וכל משפחתו נספתה בשואה ולפני שעלה ארצה תמיד חלם על „ארץ זבת חלב ודבש": רוד כהן (הסריס), נולד באלכסנדריה ובילדותו זכה לקריאות גנאי כ„יהודי מלוכלך", שבארץ התחלפו ל„ערבי מלוכלך": סימונה הבנימיני (אסתר), שנולדה למדינה „חזקה", טרום מלחמת ששת הימים, ולתוך מציאות של שוביניזם לאומני, זרה וארטיניאן הארמני אחשוורוש. ואין צורך להציג את מוחמד בקרי (מרדכי) וג'וליאנו מר (המן), שעמדותיהם הפוליטיות־לאומיות ידועות. כך גם ברור שאין זה מקרי שלשלושת התפקידים הראשיים בחר גיטאי בשחקנים פלסטינים. עשר הדקות החותמות של המונולוגים מעבירות את הסרט למישור של מסמך דוקומנטרי, ללא שום „פורים שפיל" חביב ותמים, כהר לסרטים הדוקומנטריים שגיטאי עשה עד כה: „הבית", „הוואדי" ו„יומן שדה" — שלושתם עוסקים בסיכסוך הישראלי־ערבי בלי להפך למאניפסט חד־צדדי ודמאגוגי. את גיטאי לא מרבים להקרין בארץ, אף שסרטיו זכו להערכה בחו"ל ואף קצרו כמה פרסים חשובים בפסטיבלים. אין נביא בעירו. לו הקרינו את סרטיו כאן היה בוודאי זוכה לכינוי „שמאלני מלוכלך" ו„עוכר ישראל", אף שהוא אחד המייצגים השפויים של ישראל האחרת. החומר שלו קשה לעיכול (אינטונית ואידיאולוגית) לקיבה של אוהדי „מלך ישראל". וספק אם סרטו „אסתר" יירכש להקרנה מסחרית, למרות סגולותיו הקולנועיות. אונונם הסרט משאיר בצופה עצב, מאחר שהוא מבטא יותר מכל את הטראגיות של אומה, כל אומה בכל ארץ, שבהינף־יד עלולה להפוך מקורבן לתליין: אתמול יהודים. מחר ערבים — וחזור חלילה. בריטואל חסר סוף אלא אם כן נשים לו סוף — כדברי בקרי במונולוג־הסיום השבור שלו.

הצד האופטימי הוא בהתקרמות הבין־עדתית ובין־גזעית: שירים תימניים משירי־היהודים בצד קינות בערבית, מיזוג תרבויות. וצריך להיות ברור לכל אחד ש„העבר" הפרסי משייך אותנו לכאן עד מאוד. אך כולנו כאן — ובשביל כולנו יש כאן די מקום. ודווקא בשל כך היה על הטלוויזיה לחרוג ממנהגה הזהיר, לתרום משהו מהותי כהסברה־מנע לתופעת כהנא. להקרין את הסרט בערב פורים. במקום להקרין בפעם ה־89 את „המגילה" של איציק מאנגער. גם „המגילה" של גיטאי היא אודיסאה יהודית חשובה — והרבה יותר אותנטית.

מוסיקה

מקהלה בת 1,500 שנה

מקהלת הילדים של קאתדרלת שארטר, בניצוחו של פרנסיס ברדו. תהיה אורחתם של זמרי קאמרן בקונצרט מס' 3 למנויים בסדרת „קול המקהלות". המקהלה מחליפה את המקהלה הדנית „טריטונוס", אשר ביטלה את בואה בשל פחד חבריה מפיגועי טרור (בעקבות הפיגועים בווינה וברומא). קונצרטים אלה הם בחסותו של שגריר צרפת בישראל, ז'אק דופה.

מקהלת הילדים של שארטר, המונה 33 בנים ו־10 גברים צעירים (טנור ובס) מבוגרי המקהלה, הינה מהמקהלות הוותיקות ביותר בעולם. המקהלה חדלה לפעול ב־1970 וחידשה את פעילותה ב־1980 תחת ניצוחו של פרנסיס ברדו. הזמרים הטובים ביותר של מקהלה זו, יחד עם מיטב הזמרים של מקהלת הנערים של „שאפל רויאל", מהווים את מקהלת הנערים של „בית האופרה של פאריז". שתי מקהלות אלה אף הן תחת הדרכתו של פרנסיס ברדו.

בארץ תופיע המקהלה החל באחד באפריל בתוכנית על טוהרת המוסיקה הצרפתית, בין היתר יבוצעו פרקים מהרקוויאם של גבריאל פורה, יצירות מאת אורלנדו די לאסו, פולנק וראמו. הקונצרטים יתקיימו בתל־אביב, בירושלים, בכפר־סבא ובבאר־שבע.

תיאטרון

ודמעה נגעה בדמעה

מאת ציפי שוחט

השחקנית שולמית אדר, ששיחקה ב„ביבר הזכוכית", „אירן רחוקה", „נדנדה בשניים" ולאחרונה בתפקוד הסבתא ב„אוריזי המזוודות" תפקיד שזיכה אותה בתשבחות — מופיעה עתה בהצגת יחיד בתיאטרון „הסימטה" בשירי לאה גולדברג.

הערב, הנושא את השם „ודמעה נגעה בדמעה", מורכב מקטעי שירה השזורים בפרקי יומן, רשימות וסיפורים. אותם אספה וערכה השחקנית בעצמה. „ניסיתי לתת מבט חריג, מבט נשי", אומרת אדר. „הקו הבולט אצל לאה גולדברג הוא הקו הנשי, האימהי. בכלל, היא אהבה לתת, להעניק — זה בולט בצורת הכתיבה שלה. ניסיתי לתת לזה מקום".

מה היה המוטו בבחירת החומר?

„בעיני, לאה גולדברג היא יוצרת כנה, אותנטית. היתה כוונה להוציא את האמת של הכתיבה שלה, את ההכרח שלה לכתוב. רציתי לצייר אמן גדול שבמקרה היא אשה וזה הקו החזק שלה".

רשות הקורא

רוטאציה ללא תקנה

העתונות מלאה באחרונה בתיאורי הדראמה שהתנהלה בוועידת „חירות", אולם לדעתי גורלה של ישראל תלוי בכיוון החלטתם של מנהיגיה ממפלגת העבודה. השאלה היא: איך להניא את פרס מרצונו הנחוש לתת את השלטון במדינה על מגש כסף לליכוד. ואם חזון הפילוג בחירות עדיין אינו נוטע בו הרהור שמא טעה כשהחליט לוותר על המשך השלטון, מה עוד צריך לקרות כדי לפקוח את עיניו לראות איזה חוסר אחריות גורלי יהיה להפקיד את השלטון, עכשיו, בידי מפלגות הליכוד.

מסירות שלו כנראה מגלה עד כה פרס מסירות נפש לרעיון שהתחכב עליו, להתנהג כילד טוב וצייתן בהתאם להסכם הרוטציה בינו לבין שמיר, ולמסור לידיו את ראשות הממשלה במועד שנקבע. פרס לא גילה את אותה נחישות החלטה בניהול כלכלת המדינה, ביחסו כלפי בני הברית שלו, ובניהול מדיניות החוץ של ישראל.

בשבועיים אלה התגלה ראש הממשלה כמנהיג הססן, לא בטוח בצעדיו, בוחן כל צעד שלו, לראות אם ימצא חן בעיני אחרים — ולא על־פי תוכנית מותוות היטב וארוכת טווח, כפי שמפורש בטעות כמדיניות זהירה ושקולה היא לאמיתו של דבר מדיניות של אדם חלש ופיזרן, שרק קו אחד מנחה אותו בצעדיו — רצונו העיקרי לפשר ולמצוא חן בעיני כולם בעת ובעונה אחת.

נחישותו של פרס לציית להסכם הרוטציה, בתנאים של ישראל כיום, תהיה טעות גורלית שאינה ניתנת לתיקון כיום מן הימים. פירושה לא רק איבוד שארית האמון שניתן לו ע"י חברי מפלגתו, אלא גם מכה עצמית למפלגתו, הנמצאת כבר בתהליך התפוררות מהיר ובמירוץ חפוז להתאחד רעיונית ופיסית עם הליכוד. תחילתו של התהליך ביצירת קונסנזוס לאומי נרחב, שיקיף כמעט את כל הציבור היהודי בארץ, בהנהגת הליכוד. אך סופו של תהליך בלתי הפיך זה יהיה הפיכתה של ישראל למדינה פשיסטית נוקשה, הנלחמת עד הורגה בכל שכנותיה, עד קיצה.

ישי נאור, שער העמקים

נחתום על עיסתו

כלי התקשורת מרבים להדגיש כי אצלנו יש דמוקרטיה בכל שטחי החיים. למען הסטטיסטיקה. מעניין כמה פעמים מופיע ההכרזה הזאת בעיתונות ברדיו ובטלוויזיה ביום אחד — ספרתי 9 פעמים. זה מזכיר את בעל המסעדה הכשרה שכל היום מתהלך ומודיע שאצלו — כשר...

אולם כמי שמאזין בכל בוקר לקול ישראל. קשה לי לקבל את הרושם שכל זרמי המחשבה הפוליטית בארץ באים לידי ביטוי. משום מה יש העדפה ברורה לעמדות קיצוניות.

מנחם סלומון, חיפה

תרגיל דיפלומטי במקום ויתורים

לפני הבחירות טען פרס שיש באמתחתו פתרונות לטיפול בירדן ובאש"ף. ואומנם, בתקופה קצרה יחסית הצליח פרס לטרוף את הקלפים לחוסיין וערפאת גם יחד, ולהביא לקרע גלוי ביניהם.

כיום, העולם מצביע על ערפאת כעל אויב השלום וישראל מצטיירת כשפויה ורודפת שלום — הישג שלא היה כרוך בוויתורים כלשהם, אלא בתרגילים דיפלומטיים. הבה נמשיך בדרך זו עד בוא השלום האמיתי.

אורי ארבל, גבעתיים

יש חיים אחרי הפרישה

30 שנה אדם הולך בתלם, יום אחרי יום אותן תנועות של יציאה מן הבית, הליכה באותה דרך, פגישה עם אותם אנשים, שגם הם ממהרים לעבודה, לכאורה, דבר שבשיגרה. במשך הזמן הכל נראה מוכר, כאילו לכולנו מטרה אחת, כמו משפחה. שנה אחרי שנה חולפת, עובדים מתחלפים, מנהלים מתחלפים ואני באותו מקום, שואפת שהמקום יהיה לי בית (כזה הוא היה), משתדלת להיות דוגמה — המקום היה לי גם אידיאולוגיה — לעזור לשגשוג בדרך הקיבוצית, דבר שלא הגשמתי בחיים.

יום הפרישה מגיע, לא כואב, אבל קצת מוזר. החיים נראים אחרת. שמש, אור וזמן לכל. כל שעה לרשותי.

ועל כן, לכל אלה שמורשים ועומדים לפרוש — אל יאוש. יש מה לעשות, להגשים כל מה שרצינו כשהיינו צעירים ועול העבודה הפריע. אל תניחו לזמן ולשעמום להשתלט עליכם — אנחנו יכולים להשתלט על הזמן, ולא לתת לו לברוח מאתנו. גם אחרי הפרישה יש שאיפות ומטרות.

רינה רגב, חיפה

מאת יעקב רבי (447)

אחרי פורים

מרדכי ואסתר הם שמות פאראדוקסאליים. מרדכי שבמגילה הוא האישיות המקראית היחידה שכינוי לאומי מלווה אותה: מרדכי היהודי. ואכן, דבר היותו יהודי הוא המאפיין העיקרי של מרדכי: בשל כך היה צפוי תחילה לפורענויות, ובעבור זה עלה לבסוף לגדולה. אבל לא רק בתנ"ך, במגילה, מרדכי הוא יהודי מובהק, אלא גם בחיים, בהיסטוריה. במערך השמות הפרטיים, מעטים השמות של גדולי עולם המקרא שאומצו על־ידי יהודים. באורח בלבדי כמעט, ולא הונחלו לבני אומות ואמונות אחרות — ומרדכי הוא אחד מהם: להבדיל מאדם הראשון, כשלושת האבות וארבע האמהות, מכמה בנים של יעקב אבינו, בעיקר יוסף, שמעון, דן; וכן שמות כמו דויד, יונתן, יוחנן, אליהו, דניאל, שכמה וכמה נוצרים ו/או מוסלימים נתקראו בהם.

לא עולה בדעתי איש נוצרי שחי בזמן מן הזמנים, בין מפורסם ובין צנוע, ששמו מרדכי. לא היה לשם הזה כוח־משיכה בעולם הנצרות, כדרך שגם השם יהודה לא נשא חן וחסד בעיניהם של מאמיני ישו. יהודה — מן הסתם על שום השליח שבגד, יהודה איש קריות, הזכור אצלם לרע; ומרדכי — כנראה על שום היותו אב־טיפוס של יהודי הלוחם בגויים ומנצח במלחמתו.

אבל מרדכי הוא שם פאראדוקסאלי משום שלמרות טיפוסיותו היהודית הריהו מעיקרו שם זר, בבלי. ולא עוד אלא שמה של אלהות בבלית. כיוצא בזה אסתר בת דודו, שבמצוות מרדכי „לא הגידה את עמה ואת מולדתה" היהודית ואף נטשה את שמה המקורי העברי הדסה. והנה אסתר־אישתר גם הוא שמה של אלהות בבלית, שם המדיף ריח עז של עבודה זרה. וכדין מרדכי כן דין אסתר, שבמרוצת הדורות נעשה לאחד השמות הטיפוסיים של נשים יהודיות — אף־כי גם נוצרים לא הדירו הנאה ממנו ויש שנתנו אותו כשם־טבילה לבנותיהם. סוף סוף, לאסתר לא היה כוח־דוחה בעיני נוצרים כמו שהיה למרדכי...

השם מרדכי נזכר לא רק במגילת אסתר אלא בעוד שני ספרי מקרא מאוחרים, מן הכתובים: עזרא (ב', 2) ונחמיה (ז', 7). כאן הוא אחד משבי הגולה שבאו עם זרובבל. למרדכי זה לא נוסף כינוי כמו „היהודי", אלא נצמד לו שם נוסף: בִּלְשָׁן. נחלקו דעות החוקרים על משמעו של שם זה, ואף הועלתה סברה שהשמות מרדכי ובלשן מוחלים על שני אנשים שונים. ואילו חז"ל ראו כאן אזכור נוסף של מרדכי היהודי שבמגילה, בדורשם כך את השם בלשן: „...שהיה (מרדכי) בולל את הלשונות ודורשן" (מנחות סה, ע"א), לאמור שהיה בקי בכמה וכמה לשונות והיה חוקר ודורש אותן באורח השוואתי, אם לנקוט את לשון ימינו; ומכאן, ממדרש זה של השם הפרטי בלשן, נגזר המונח בַּלְשָׁן עד היום הזה: חכם־לשון, חוקר־לשונות, לינגוויסט, פילולוג.

אחד שהאזין כמוני לקריאת המגילה ששודרה בטלוויזיה מישיבת ההסדר בנווה־דקלים, אמר לי: — תמהתי שמי שקרא את קטע המגילה לפי מנהג אשכנז הגה את השם — מורדוכי, Mordochai. מה פתאום? מכיר אני אישית כמה יהודים ששמם מרדכי וכולם נהגים מָרְדְּכַי, דל"ת בשווא!

אכן, יש כתבי־יד ודפוסים שהניקוד המקובל בהם הוא מָרְדֳּכַי, דל"ת בחטף־קמץ, אף־כי הניקוד מָרְדְּכַי, דל"ת בשווא, מקובל יותר בלשון המדוברת וגם הכתובה, ואין צריך לומר שהגייה זו נוחה ונאה מן ההגייה של שני ווקאלים o רצופים.

השם מרדכי הגיע אלינו בימי קדם ממקור זר, וסופו שחזר ונתלעז בתקופת האמאנציפאציה. יהודים ששם־הקודש שלהם היה מרדכי אמצו להם במקומו או נוסף עליו שם שיפה לצאת ולבוא בו בין הבריות, גם מאומות־העולם: מארק Marc, מארק Marcc, מארקוס Marcus (אם כשם פרטי ואם כשם משפחה).

נזכור ששם־משפחתם של אבי הסוציאליזם המדעי ושל אביו היינריך היה מארקס על שם סבו של קארל, ר' מרדכי הלוי, רבה של טריאר (טריוויש בתעודות עבריות); בכלל היתה לשם־המשפחה מארקס תפוצה רחבה למדי בגרמניה ובאנגליה. מכובדי יעקב הורביץ, איש עין־החורש, אף הציע פעם במכתב אלי שראוי שהכתיב העברי של Marx יהיה מרכס או מארכס, בכ' דווקא (ולא בק, כמקובל) זכר לכך שבעל ה„קאפיטאל" היה נצר לגזע הרב ר' מרדכי. היוותה דעתי שזו הקפדה יתירה של „הנקודה היהודית" של אדם שנטבל לנצרות כבר עם בואו לעולם ושהתכחש למוצאו היהודי... על כל פנים נכון ששם־המשפחה מארקס אצל יהודים מעיד על כך שמוצא המשפחה מאדם ששמו מרדכי.

*

האקדמיה ללשון העברית בתל־אביב מבקשת להודיע על כתובתה החדשה: הפקולטה למדעי הרוח, בית רוזנברג, האוניברסיטה של תל־אביב, רמת־אביב מיקוד 69978, טלפון 412237 (03).

ביקור פורה, לא מרעיש

(המשך מעמוד 5)

קודם־לכן את העסקה לנושא מרכזי במאבקו. פקידים אמריקניים וישראליים תמימי־דעים, כי תהליך השלום בין ישראל וערב, שנקלע למצב של קיפאון, ייסקר בעת הביקור במידה מסויימת של פרוט. אך רק לפני ימים־מספר אמר הסטייט־דיפרטמנט, כי הכדור נמצא שוב בידי אש"ף. יאסר ערפאת ותומכיו יוצרכו להכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, ובזכות הקיום של ישראל „בגלוי ובאורח חד־משמעי". בטרם תישא ותיתן עימם וושינגטון. הפקידים האמריקניים אינם עוצרים את נשימתם לקראת פריצת דרך כזו, ואינם סבורים כי מלך ירדן חוסיין ינקוט צעדים רציניים כלשהם לקראת ישראל.

דאגה ישירה יותר גורמת הן לישראל והן לארה"ב הידרדרות המצב במצרים. הפקידים האמריקניים אינם מגלים אופטימיות רבה לגבי יכולתו של הנשיא מובארק לשפר עתה את הקשרים עם ישראל. חלה רק התקדמות מועטה בסיכסוך הגבולות על טאבה. הסיכוי לפיסגה בין פרס למובארק, שמצפים לה זמן כה רב, עודנו רחוק.

פוחדים משרון

אם לא יתגלע קרע של ממש בליכוד, מצפים הפקידים האמריקניים להחלפת תפקידים בין פרס ושמיר באוקטובר. על־פי תנאי הסכם ה„רוטאציה" של ממשלת האחדות הלאומית. אין הם דווקא מאושרים על סיכוי זה.

הם מעריצים בכנות את פרס ומעריכים את מאמציו להניח את דעתה של ארה"ב. שמיר נחשב נוקשה הרבה יותר. אך האמריקניים השלימו עם ההנחה שפרס אינו יכול לעשות עתה הרבה — אם בכלל — כדי לסגת מן „העסקה" הזאת. זה היה גורם לערעור חמור של אמינותו בישראל.

אחד הפקידים האמריקניים ציין, כי אחרי ככלות הכל, ייתכן שהמצב אינו גרוע כל־כך. לממשלת האחדות יהיה קל יותר להשלים את הדרוש השלמה בתוכנית ההבראה הכלכלית. לממשלה בעלת בסיס צר יותר בכנסת, שתעמוד בפני אופוזיציה חזקה, אולי לא יהיה האומץ הפוליטי הדרוש לנקיטת הצעדים הנחוצים.

שנית — אמר הפקיד — הרי פרס יהפוך לשר־חוץ ורבין ימשיך בתפקידו כשר־ביטחון בשנתיים הנותרות של הממשלה הזאת. משבר קואליציוני רציני ברגע כלשהו עלול להביא לשינוי המצב בכנסת או להקדמת הבחירות. אין כל ביטחון כי שמיר יכהן במשך כל השנתיים.

ושמיר אינו בדיוק בלתי־ידוע בוושינגטון. הוא שימש ראש ממשלת ישראל אחרי התפטרותו הפתאומית של בגין ב־1983. אין הוא בשום אופן בבחינת נעלם פוליטי, בראותם כי אריאל שרון ממתין ברקע כדי לזכות בראשות הליכוד, אוחזת אותם עצבנות. שרון הוא האיש שוושינגטון אוהבת לשנוא. האמריקנים מעדיפים תמיד לשאת ולתת עם שמיר.

העימות במפרץ סידרה מחזק את שיתוף־הפעולה

יתר הנושאים העשויים לעלות בעת ביקורו של פרס, כוללים את השתתפותה של ישראל ביוזמת ההגנה האסטרטגית, הידועה יותר כ„מלחמת הכוכבים". ישראל כבר הסכימה עקרונית, אך עדיין יש לעבד פרטים חשובים. והוא הדין בהקמת משדרי רדיו אמריקניים בישראל.

הפקידים האמריקניים והישראליים מרוצים מאוד משיתוף־הפעולה האסטרטגי אשר חוזק בשלוש השנים האחרונות. כאן לא ניתן פירסום רב לנושא זה, אך לכל הדעות, הדברים מתנהלים למישרין. אכן, צפוי כי שתי המדינות יחתמו בקרוב בשקט על הסכם רשמי, אשר לפיו תיתן ישראל לארה"ב רשות לאחסן בתחומה ציוד צבאי.

בראשית מארס התכנסה בישראל הוועדה הצבאית־פוליטית האמריקנית־ישראלית המשותפת. הפקידים האמריקניים והישראליים גם סקרו את המצב האסטרטגי הכללי במזה"ת.

העימות האמריקני האחרון עם לוב על מיפרץ סידרה השפיע באורח אוטומטי לטובה על היחסים בין ארה"ב לבין ישראל. חוזק שיתוף־הפעולה בין וושינגטון לירושלים בניסיון לסכל כל הגברת טרור בהשראת לוב. אומרים, כי חילופי המידע המודיעיני בתחום זה חזרו כמעט ל„מצב הנורמאלי". לאחר הנסיגה המובנת בעקבות פרשת פולארד. יותר מדי מוטל על כפות המאזניים לגבי שתי המדינות מכדי שיכעסו זו על זו זמן רב.

בקיצור, כל הסימנים מצביעים על סיבוב פורה — אף־כי לא מרעיש — של שיחות בין פרס לבין האמריקנים.

אגרת חינוך — החלטה על הנייר

לקראת אישור אגרת החינוך בכנסת היום, החליטה הממשלה לקצץ מתקציב משרד החינוך 60,000 שעות הוראה, השוות ל־24 מיליון דולר ולשכר 2000 מורים. הקיצוץ ייעשה במסגרת של מו"מ עם ארגוני המורים, כלומר המורים יתבקשו להוסיף שעת הוראה שבועית אחת. מה יקרה אם המורים ימאנו לוותר? על כך בדיוק מתנהל עתה ויכוח בין ארגוני המורים ושר החינוך מצד אחד, לבין שר האוצר מצד שני.

אם יאושר היום תקציב המדינה בקריאה השנייה והשלישית, יוכלו שר האוצר ושר החינוך לטעון ששניהם צודקים. שר האוצר ינפנף בהחלטת הממשלה, יודיע שהכסף כבר קוצץ ואין הוא מבין על מה מתמקחים. שר החינוך יאמר שכבר הזהיר, הן בישיבת הממשלה והן בישיבת ועדת הכספים, כי אם המורים לא יסכימו לקיצוץ הוא יתנגד בחריפות לקיצוץ הסכום מתקציב משרדו. בפרוטוקול ישיבת הממשלה, כך יטען, נרשמו דבריו, לפיהם ביצוע החלטת הממשלה מותנה בהסכמת המורים.

דור של אנלפביתים

בסוף השבוע שעבר הבהירה הסתדרות המורים, שהיא הגוף המתון יותר, לעומת ארגון המורים העל־יסודיים, כי תשבש את הלימודים בימים הקרובים, אם יאושר הקיצוץ. במערכת החינוך קוצצו 80,000 שעות הוראה בראשית שנת הלימודים הנוכחית ופוטרו 3,870 מורים, כולם בחינוך היסודי. מקצועות לימוד שלמים כמעט נעלמו לחלוטין, כמו חקלאות, מלאכה, אמנות ואומנות, מוסיקה וכיו"ב מקצועות הכשרה „לא חשובים". השר נבון הזכיר לחברי ועדת הכספים בשבוע שעבר, כי תלמידי ישראל לומדים עתה פחות שעות מדי יום, ופחות מקצועות. אם יימשך הקיצוץ, הוא חושש כי יגדל בישראל דור של אנלפביתים.

מה שמטריד את האוצר היא העובדה שבאפריל יקבלו המורים את תוספות עציוני, בסך 24 מיליון דולר, ואת הסכום הזה יש לקזז ממערכת החינוך. כאשר יסרבו המורים, יוכל האוצר לטעון כי ביטול הקיצוץ תלוי בהם — הם יכולים לתרום שעה שבועית אחת ולמנוע פגיעה במערכת. על כך משיבים אנשי ארגון המורים העל־יסודיים, שטרם שלפו את ציפורניהם, כי מעולם לא שמעו שרופאים או אחיות נתבעים לממן מכיסם את הקיצוצים במערכת הבריאות.

ילדים של סרבני אגרה יישלחו הביתה?

וזה עוד לא הכל. תקציב המדינה כולל הכנסה מאגרת החינוך בסכום של 34 מיליון דולר, שיחייבו כל משפחה לשלם כ־60 דולר בשנה לתלמיד. אולם 40 אחוז מן המשפחות תהיינה פטורות מן התשלום. לאגרת החינוך אין רוב בכנסת — כך טענה בשבוע שעבר יו"ר סיעת הליכוד, שרה דורון. יהיה צורך במכבש קואליציוני כבד כדי לשכנע את ח"כי המערך, הליכוד והמפד"ל שיתמכו באגרה בלתי פופולארית זאת.

בגביית האגרה צפויים קשיים, אילו היא תאושר בכנסת. החלטת הממשלה בעניין זה מטילה את הגבייה על בתי הספר, אבל גם המזכירויות בבתי הספר עובדות בתקנים מקוצצים וספק אם יעמדו בגבייה. הוראות הקבע של המנכ"ל אוסרות שליחת ילדים שלא עמדו בתשלומים שונים לבתיהם. האם שר החינוך יורה למנהלים לשלוח לבתיהם „סרבני" אגרת חינוך? בכל מקרה בתקציבו של משרד החינוך יחסרו השנה קרוב ל־50 מיליון דולר שאין להם כיסוי.

יצחק שור

מי אחראי לכשלון הבורסה בפיקוח על „פ.י.ט."

לפי תקנון הבורסה, הוטל עליה לפקח על חבריה כדי שינהגו בהגינות כלפי לקוחותיהם. מאז ברחו לחו"ל בעלי חברת הברוקרים „פ.י.ט.", חגי בליך ויורי סלנט, נשאלת השאלה — מי נושא באחריות, כאשר מתברר שנכשל פיקוח הבורסה על חבריה שמעלו באמון לקוחותיהם?

בתקנות נקבע, ראשית, שלא כל אחד יכול להיות חבר הבורסה לניירות־ערך. קיים פיקוח על קבלת חברים חדשים לבורסה. כבר בתקנון הבורסה לניירות ערך בתל־אביב מ־24 ביוני 1969 נאמר, בפרק א': „חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב בע"מ („הבורסה") הם אלה שהינם חברי הבורסה ביום 30 ביוני 1969 ואלה אשר יתקבלו כחברים בהתאם להוראות תקנון זה".

בתנאי הכשירות לקבלת חברים דן פרק ב': חבר בורסה יכול להיות יחיד, שותפות, חברה או אגודה שיתופית.

על המבקש להיות חבר הבורסה להיות בעל „יכולת כספית מספיקה" ולמלא אחר התנאים הבאים: המועמד צריך להיות „בעל שם טוב ועבר ללא דופי", שלא היה מעולם פושט־רגל או חבר בתאגיד שהתפרק בלא ששילם את כל חובותיו. על קבלתו כחבר צריכים היו להמליץ שניים מחברי הבורסה, בעלי ותק של שלוש שנים (אחר כך תוקן לחמש שנים).

חובותיהם של חברי הבורסה

בחובותיהם של חברי הבורסה דן פרק ד' של התקנון, מ־24.6.69. האומר:

חבר הבורסה ינהג בהגינות כלפי לקוחותיו וחבריו, ויעדיף את אינטרס לקוחו על פני טובתו־הוא.

הגיעה לידיעתו או לידיעת מבצעיו, לבלריו או עובדיו, החלטה או „ידיעה פנימית", העשויה להשפיע מהותית על שער נייר הערך — לא ינצלה וימנע ניצולה על־ידי מבצעיו ולבלריו במסחר בנייר הערך הנדון, בין אם בבורסה ובין אם מחוצה לה, לפני פרסום הידיעה בין כל חברי הבורסה.

חובת רישום ודיווח

על חבר בורסה לנהל רישום כל עסקותיו (בבורסה ומחוץ לבורסה) בניירות הערך הרשומים למסחר בבורסה. תוך הבחנה בין עסקות על חשבון עצמו („נוסטרו") לבין עסקיו על חשבון אחרים.

על החבר לדווח לבורסה על כל העסקות בניירות הערך הרשומים למסחר בה, אשר בוצעו על־ידו בין אם בבורסה ובין אם מחוץ לבורסה, לרבות קיזוז.

לגבי איגרות חוב דרוש דיווח תלת־חודשי של התמורה הכוללת של כל עסקות הקנייה ושל כל עסקות המכירה בכל קבוצה של איגרות־חוב, תוך הבחנה בין עסקות על חשבון עצמו („נוסטרו") לבין עסקות על חשבון אחרים.

לגבי המניות, הדיווח יהיה יומי, ויכלול את הפרטים הבאים: סך־הכל הערך הנקוב של כל עסקות הקנייה וסך כל הערך הנקוב של עסקות המכירה לגבי כל מניה: התמורה הכספית הכוללת של כל עסקות הקנייה והתמורה הכספית הכוללת של כל עסקות המכירה. לגבי כל מניה; התמורה הכספית הכוללת של כל עסקות על חשבון עצמו („נוסטרו") מתוך הסכום הכולל של כל עסקי הקנייה והמכירה.

חבר שאינו „תאגיד ציבורי"

„פ.י.ט." לא היתה „תאגיד ציבורי". בתקנון הבורסה המעודכן ליום 9 בנובמבר 1980 נאמר: „תאגיד ציבורי" — מוסד בנקאי וחברה שכל מניותיה רשומות בבורסה. לעומת זה, חבר בורסה אשר אינו תאגיד ציבורי — חברה הרשומה בישראל והמגבילה את העברת מניותיה, באופן המניח את דעת הדירקטוריון.

על חבר בורסה שהינו חברה — למעט תאגיד ציבורי — הוטל לקיים בכל עת את הדרישות הבאות:

— להודיע לבורסה מי הם הבעלים האמיתיים הסופיים של מניותיו, במישרין או בעקיפין. לא תיעשה ולא תירשם בספרי החבר, כל העברת בעלות או הענקת זכויות אחרות במניותיו לרבות הקצאות נוספות של מניות, ללא אישור מראש של הבורסה.

— רוב הדירקטורים שלו יהיו תושבי ישראל.

— מינוי מנהליו הבכירים טעון אישור הבורסה מראש.

בעמוד 2 של התקנון המעודכן ליום 9.11.80 נאמר:

הדירקטוריון רשאי לדרוש, לפי שיקול דעתו, מבעלי מניות מסויימים, דירקטורים ומנהלי עסקות של חבר שהוא חברה, ליתן ערבות אישית להבטחת התחייבות החבר הקיימות והעתידיות.

— הדירקטוריון יפרט בהנחיות נסיבות אשר בהתקיימן תוכל הבורסה לדרוש מחבר שיגרום למתן ערבות בטוחה של צד שלישי שאושר ע"י הבורסה לביטוי התחייבויותיו הקיימות והעתידות.

— הדירקטוריון רשאי לדרוש מחבר להגדיל את הונו העצמי מעבר למינימום שנקבע בהנחיות, כאשר הדבר דרוש לדעתו להבטחת יציבותו הכספית.

— הדירקטוריון רשאי לקבוע הנחיות ביחס להרכב נכסיו של חבר וחלקם היחסי בהונו העצמי.

חובת ביטוח

בתקנון המעודכן מ־9.11.80 הוטלה חובת הביטוח:

חבר יבטח את עצמו בביטוח הנאמנות. לרבות ביטוח נאמנות של עובדיו. הדירקטוריון יקבע את תחומי הביטוח של הביטוח והיקפו...".

כל סמכויות פיקוח אלה העניק תקנון הבורסה לדירקטוריון שלו. אילו פיקחה הבורסה על חבריה כדרוש, לא היתה אפשרית התמוטטות, כפי שאירעה ב„פ.י.ט.". בתקנון הבורסה אין סעיף, שלפיו חייבת היא לשלם פיצויים ללקוחות חבריה. אבל בעינה עומדת השאלה: מי אחראי לכשלון פיקוח הבורסה על „פ.י.ט."?

אלחנן הורוביץ

גאות מחודשת ביהלומים

יצוא היהלומים המלוטשים בשנת 1985 הסתכם בכ־1.3 מיליארד דולר לעומת כ־990 מיליון דולר בשנת 1984 — התאוששות זו של הענף בשנת 85 היתה חסרת תקדים. בעקבות ההתאוששות דורשים היהלומנים הגדלת המיכסה מהסינדיקט.

מספר גורמים הביאו להתאוששות הענף בארץ, בהם מדיניות סינדיקט היהלומים, שהצליח להעביר את הביקוש מאבנים קטנות וזולות, שהביאו גאות לתעשיית היהלומים בהודו, ליהלומים גדולים יותר, בעלי איכות שהתעשייה בישראל מצטיינת בהם. מדיניות הסינדיקט התאפשרה לאחר שלפני שנה חתם על הסכם עם ממשלת בריה"מ, האוסר הצפת השוק ביהלומים. בריה"מ היא יצואן היהלומים השני בעולם אחרי דרום־אפריקה. אך היצרן הגדול ביותר של יהלומים מלוטשים. התוצרת הסובייטית נחשבת טובה ורובה יהלומים בגודל בינוני, מקראט ומעלה, ויהלומים גדולים. ויצור היהלומים הבינוניים בריה"מ פגע בישראל. במיוחד כאשר נוצר מצב שבריה"מ נזקקה למטבע חוץ, ואז היא נהגה להציף את השוק ולהוריד מחירים, בלי להתחשב בשוק העולמי. בסוף שנות ה־40 חתמה בריה"מ על הסכם עם הסינדיקט לאספקת יהלומי גלם. ההסכם האחרון קובע תיאום מיכסות, כדי לשמור על המחירים. הסכם זה עשוי להיחשב כציון דרך, המצביע גם על אפשרות של חתימת הסכם דומה עם אופ"ק.

גורם נוסף להתאוששות היה הקטנת חוב היהלומנים לבנקים, שעמד ב־1982 על יותר ממיליארד דולר. ההחלטה להקטין את החוב, העומד עתה על 200 מיליון דולר. היא תוצאה מניהול נכון.

ברבע הראשון של 1986 מסתכם היצוא בענף בכ־270 מיליון דולר, עלייה של כ־10 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. יבוא יהלומי גלם ב־1985 הסתכם ביותר ממיליון קראט, עלייה של יותר מ־25 אחוז לעומת 1984. ערך יבוא הגלם היה כ־980 מיליון דולר. הבעיה היא עם הסינדיקט. יבוא הגלם המוקצב על־ידי הסינדיקט עמד בשנת 1985 על כ־340 מיליון דולר, שהם כ־35 אחוז מכלל היבוא. זהו שיעור נמוך, המאלץ את היהלומנים לנסוע לבלגיה כדי להשיג שם את החסר. בבלגיה ניתן להשיג יהלומי גלם משום שממשלת בלגיה שמה ידה על היהלומנים. פשיטות בלשי מס הכנסה הבלגי על המפעלים הפכו למעשים של יום־יום. שהותה חברת „קירשנר", בבעלות יהודים. פשטה את מיסלקה פנימית של היהלומנים, פשטה את הרגל ולכן ניתן לבצע שם רכישות.

בפגישה בין נציגות תעשייני היהלומים מישראל עם ראשי הסינדיקט בלונדון, שתתקיים בראשית אפריל, ובפגישת משלחת בנק ישראל עם הסינדיקט שתתקיים במחצית השנייה של החודש תושג קרוב לוודאי הבנה. לפי המיכסות שמקצה הסינדיקט לישראל יגדלו לכ־45 אחוז מתצרוכתה. לסינדיקט אין קשיים בבריית יהלומים בדרום־אפריקה. כי למשפחת אופנהיימר, המנהלת את הסינדיקט, קשרים הדוקים עם האוכלוסייה השחורה. האופנהיימרים נאבקים זה כשנות דור נגד האפרטהייד. ממשלת דרום־אפריקה לא נוגעת בהם, כי הסינדיקט, חברת דה־בירס, היא חלק מ„אנגלו־אמריקן קורפורישן" שהיא אחת החברות הגדולות בעולם.

חיים מרגלית

הבטחת תעסוקה לוועדות שבדרך

בימים אלה ראו אור שני מסמכים המתכוונים להוות [illegible] לכלכלה ולחברה הישראלית. שניהם מבית מדרשה של מפלגת העבודה. הראשון הוא המצע הכלכלי של מפלגת [illegible] שיובא לדיון בוועידתה ואשר עובד ע"י ועדה בראשותו של אליהו שפייזר. המסמך השני הוא של [illegible] למדיניות חברתית שמונתה ע"י גד יעקבי בראשותה של [illegible] רפאלה ביילסקי.

[illegible] שפייזר מסכמת את ההשקפות הסוציאל־דמוקרטיות [illegible] ביעדים עיקריים מוצגים צמיחה כלכלית; תכנון כלכלי [illegible] השליטה הממשלתית בחברות ממשלתיות חיוניות, [illegible] סקטורים עסקיים: אפשרות ליצירת גרעון תקציבי לשם [illegible] תעסוקה מלאה; פיקוח על מחירי מונופולים וקארטלים; [illegible] סובסידיות ובתמריצי יצוא להשגת יעדי יצוא ושוויון [illegible] מלחמה בהון השחור. הנאמר ע"י ועדת שפייזר ב־7־5 [illegible] דולר הבטחת שכר מינימום; עידוד הקואופרציה [illegible] וכו'.

[illegible] ביילסקי סובלת מהליקוי הבסיסי של גורמים רבים [illegible] לטפל בבעיות החברה והרווחה. במקום לעסוק בבעיות [illegible] המשמשות כיעדים למדיניות, היא עוסקת בפתרון [illegible] התעסוקה של קובעי המדיניות. המלצתה העיקרית היא, [illegible] ועדה למדיניות חברתית־לאומית שתדון ב„שימוש [illegible] החוק להשגת צדק חברתי". נוסף על ועדה זו מומלץ [illegible] ועדות־משנה: לקידום מקצועי־תעסוקתי והתפתחות [illegible] רפואי, לחינוך טכנולוגי, לחלוקת משאבים לעיירות [illegible] מערכת הפנסיה, לאוכלוסייה הקשישה, לקליטת [illegible] דמוקרטי ולמדיניות מיסוי וקיצבאות. כלומר, [illegible] מבטיחות שפע של תעסוקה רב־שנתית לחברי הוועדה [illegible] ולעמיתיהם האקדמאים. משפע הספרות הסוציולוגית [illegible] הוועדה לבדוק דווקא את ההנחה הטוענת כי מדיניות הרווחה [illegible] שונות למימון מנגנונים בירוקרטיים וייעוציים של [illegible] הרווחה, במקום טיפול באוכלוסיות הנזקקות.

[illegible] שפייזר ניתן לציין מספר המלצות חדישות. אחת מהן [illegible] עצמאותו של בנק ישראל. המגמות בכל העולם הן [illegible] מתנגדים לדה־פוליטיזציה של המדיניות המוניטארית [illegible] בידי פקידים מומחים ממונים. המדיניות המוניטארית, כפי [illegible] בישראל, עשוייה לסכל את המדיניות הכלכלית ולקבוע [illegible] בתחום חלוקת ההכנסות. באמצעות מדיניות ריבית מטורפת [illegible] הלוקה־מחדש של ההכנסות והעביר כ־1.5 מיליארד [illegible] ומהסקטור העסקי־היצרני לטובת בעלי הפקדונות [illegible] תוך חצי שנה. סכום זה גבוה יותר מכל הקיצוץ התקציבי. [illegible] מישום סייג של הקמת ועדה פריטטית בין [illegible] לבין הבנק, שסמכותה יהיה להחליט לגבי עיקרי [illegible] אולם או אין לקבוע בתחילת הפרק כי בנק ישראל יהיה [illegible] האחראי על ביצוע המדיניות המוניטארית. קשה להפריד את [illegible] מביצוע. פיגור בביצוע מדיניות הורדת הריבית גרם [illegible] מגזרי משק ושירותים ציבוריים שלמים. נראה כי הניסוח [illegible] זה טעון שיפור.

[illegible] חשובה בדו"ח ועדת שפייזר היא העמקת הפיקוח האזרחי [illegible] הביטחון וייעולה. ההמלצה להעמיק את הרכש המקומי [illegible] בחו"ל אינה מתחשבת בעובדה הידועה, כי רוב הרכש [illegible] באמצעות כספי סיוע שאינם ניתנים להמרה. יתכן כי [illegible] את הסכום של 150 מיליון דולר שהועמד לרשות מערכות [illegible] הביטחון מהמקורות החופשיים של המשק. בקשר לסכום [illegible] לבדוק האם ניתן להעביר חלק ממנו לרכש בשוק הפנימי.

המלצות סותרות

[illegible] למדיניות המיסוי, המלצות הוועדה אינן מגובשות ואולי אף מחטיאות את המטרה. קשה להוריד את שיעורי מירבי של 30 אחוז. מס הכנסה הוא המס הפרוגרסיבי היחיד במערכת. ההמלצה לביטול פטורים מהמס סותרת המלצות אחרות, כדבר עידוד התעשייה, חסכון, יצוא והשקעות באמצעות מערכות המס. המלצות סותרות אלה לא תאפשרנה הנהגת מס שווה על כל סוגי ההכנסה.

תיקונים חשובים שממליצה הוועדה להכניס, ואשר יש לקוות שיאומצו ע"י מפלגת העבודה, הם ביטול המיסוי על קיצבת ילד הראשון והנהגת מע"מ דיפרנציאלי על סוגי מוצרים הנחשבים עדיין כמותרות.

המלצה חשובה נוספת היא הכללת כל מרכיבי השכר במשכורת לצורך תשלום פנסיה. כתוצאה ממדיניות השכר בשנים האחרונות נוצרו עיוותים רבים, כאשר תוספות שכר ניתנו תחת שם חדש. הנפגע העיקרי מכך היו הפרשות הפנסיה של השכירים.

אין כל טעם בהמלצה להעלאה הדרגתית של רווחיות היצוא. נוסחה זו מרמזת על פיחות נוסף של השקל, או על הנהגת פרמיות תקציביות נוספות. שניהם בלתי נחוצים ובלתי סבירים. יש במשפט זה המשך של חשיבה שיגרתית והעמדת בעיות מט"ח במרכז הנושא הכלכלי. אם היצוא נחוץ לצורך הגברת התעסוקה, יש לתמרץ ישירות את הגברת התעסוקה: אם היצוא נועד לשפר את המאזן המסחרי, יש להשיג זאת באמצעות הקמת מפעלים נוספים שעיקר תוצרתם מיועדת ליצוא. תשלום תמריצים מעבר למה שמתחייב לאיזון חוסר היתרון היחסי של המשק בגלל מרחק ומיסוי רק יחטיא את המטרה וישמש כתשלום רנטה. בניגוד לכוונות המוצהרות של חברי הוועדה.

מלל נטול משמעות

ועדת המצע של מפלגת העבודה מגדירה את היעדים כחתירה לחברה שוויונית יותר ועיצוב חברה החיה על עבודה, תוך העלאה הדרגתית של רמת החיים. בעוד שבוועדת ביילסקי יש נסיון בלתי מוצלח למזג מודלים פילוסופיים מבית מדרשו הליברלי של מילטון פרידמן עם תפישתו החברתית של ג'ון רולס. ועדת ביילסקי כותבת, כי „הצדק החברתי אינו מושג אבסולוטי אלא נקבע ע"י החברה בכל תקופה. בחברה המערבית המודרנית יש בסיס נורמאטיבי משותף לתפישת הצדק החברתי — הכרה בשוויון הערך הסגולי של אדם כאדם". מהכרה זו, בהיותו של האדם אדם, לא נובע דבר בקשר לחלוקת העושר החברתי, ולמידת השוויוניות של החלוקה. משפט סתמי זה („האדם כאדם") אינו מסביר מהי חלוקה צודקת. אין בכך כל אינדיקטור מדוע יש למסחר את שירותי הרווחה. מבסיס זה קשה מאד להגיע להכרעה בשאלה האם המדיניות תחתור להבטחת שוויון הזדמנויות בלבד, ומה מידת חלקה של המדינה בחלוקת שירותים חברתיים בסיסיים שווים, כגון חינוך, בריאות, הכשרה מקצועית ודאגה לחסרי יכולת זמנית או קבועה לפרנס את עצמם.

הבסיס המשותף במדינות המערב הוא, שנדחה המודל הקולקטיביסטי, לפיו המדינה אחראית על הכל, ונדחה גם המודל הליבראלי של מילטון פרידמן, לפיו הכל נפתר על־ידי הפרט וההתחרות החופשית. אולם בין שני קטבים אלה קיימים מודלים רבים. כל מסמך כנ"ל חייב להתמקד בפתרון הקונקרטי המומלץ בתוך המודל, ולא רק להגדיר את הימצאות בעלי המודל בתחום הביניים הרחב בין שני קטבים אלה.

צבי טימור

מגלי הבורסה

מימוש רווחים הביא למגמה מעורבת

[illegible] רווחים במניות חופשיות [illegible] אתמול למגמה מעורבת ולירידות [illegible] כאשר עליות שערים. ערך השוק [illegible] המניות החופשיות ירד בשני שליש [illegible] של מניות ההסדר בכשלושת [illegible] אחוז. למניות ההסדר היה עודף [illegible] של 4.4 מיליון ש"ח. בשוק [illegible] הסתכמו עודפי הביקוש [illegible] מיליון ש"ח, מזה 5.2 מיליון ש"ח [illegible] למדד ו־2.8 בצמודות למט"ח. [illegible] הושקע אתמול 8.2 מיליון ש"ח [illegible] הנאמנות, מזה 2.5 מיליון ש"ח [illegible] במניות ו־5.7 מיליון ש"ח [illegible] 3.5 מיליון ש"ח בקרנות בנק הפועלים [illegible] 4.5 בקרן „חץ".

[illegible] הוסיף לנוע בין 1.60 ל־1.62%.

[illegible] קצר מועד נעו התשואות [illegible] בין 1.34% ל־1.58%. תוך מחזור של [illegible] מיליון ש"ח.

[illegible] המניות ירדו אתמול 153 שערים, [illegible] 139 עלו ו־97 שנשארו בלי שינוי. [illegible] ירדו 57 ב־5% ויותר ו־41 עלו ב־5% [illegible] 18 „מוכרים בלבד" ו־7 „קונים [illegible] המחזור עלה ל־12.5 מיליון ש"ח. מזה [illegible] מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היו עליות. עלו (ב־%): פועלים ש' — 1.2; פועלים מ' — 1.7; כללי מ"ר — 1.2; בל"ל — 0.3; אי די בי רג' — 0.1; אגוד רג' — 0.3; דיסקונט א' — 1.1; מזרחי ש' — 1.2; מזרחי מ' — 1.2. לעומתן ירדה אי די בי א' ב־0.1%. תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 11.74% (דיסקונט א') ל־12% (אי די בי רג'). הפועלים ש' — 11.73%; הפועלים מ' — 11.63%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו ירידות. ירדו (ב־%): פי בי — 3.7; בינלאומי 5 — 4.1; ספנות 0.1 — 1.8 לעומתן עלתה אוה"ה ב־3.1%.

במניות החופשיות בלטו העליות: מישנאלי — 13.8; יעסור 1 — „קונים בלבד" פעם שנייה ברציפות"; בנין — 10.0; פטרוכימים — 10.0; אורדן 1 — 10.0. לעומתן בלטו הירידות ב־%: א' גינדי 5 — 12.7; לורזיה 1 — 10.0 (בעוד שלורזיה 4 עלתה ב־1.7%); מ.ל.ט. 5 — 15.0 (לאחר שלמ.ל.ט. היה ביקוש, שסופק ללא שינוי שער); טראויל 5 — 10.0.

בשוק איגרות החוב היו עליות עד 3% בצמודות לדולר. גם בצמודות למדד נרשמו עליות. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־6.5 מיליון ש"ח, מזה 1.2 מיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד וכ־1.2 מיליון ש"ח צמודות לדולר מסוג „רמוז".

★ בנק לאומי למשכנתאות הפסיד 776 אלף ש"ח בשנת 1985, לעומת רווח של יותר ממיליון ש"ח בשנת 1984.

★ בנק ארנים למשכנתאות והלוואות הרוויח ב־1985, 474 אלף ש"ח לפני מס, לעומת 795 אלף ש"ח בשנה הקודמת. אחרי מיסים על הכנסה נהפך הרווח להפסד של 97 אלף ש"ח ב־1985, לעומת 210 אלף ש"ח בשנה הקודמת. (ב־1984 נוסף לרווח סך 186 אלף ש"ח כתוצאה מהתיאום מחדש).

★ „מפעלי ניר אמריקאיים־ישראליים" הודיע על רווח מאוחד של 6.5 מיליון ש"ח (כ־4.4 מיליון דולר) לתקופה אפריל־דצמבר 1985, לעומת רווח נקי של 7.6 מיליון ש"ח (יותר מ־5 מיליוני דולרים) בתקופת הדו"ח הקודמת שהסתיימה ב־31.3.85.

★ „ב.ל.ת." מימון והנפקות (1981) פרסמה תשקיף להנפקות איגרות חוב בסכום נקוב של 43 מיליון ש"ח, צמודות קרן וריבית לשער היציג של הדולר או למדד, לפי הגבוה מביניהם.

★ „אלביט מחשבים" הודיעה, כי דן טולקובסקי, חבר מועצת המנהלים של החברה, ניצל את האופציה שניתנה לו ע"י „אלרון תעשיה אלקטרונית" לרכוש ממנה 112,500 מניות רגילות של „אלביט מחשבים", תמורת תשלום של יותר מ־260 אלף ש"ח, המהווים 176 אלף דולר.

אלחנן הורוביץ

טור החדשות

עלייה ריאלית של 27% במניות מתחילת השנה מחייבת זהירות

מבחנו האמיתי של שוק המניות יהיה במחצית השנייה של חודש אפריל, כאשר יוצגו מרבית הדו"חות הכספיים של החברות המובילות בשוק זה — צופה סקירה על שוק ניירות הערך שהפיץ אחד הבנקים הגדולים ליועצי ניירות הערך בסניפיו.

הבנק מציין, כי לפי שעה כדאי למשקיעים לשים לב לכך שהמדד הכללי של שערי המניות, ללא בנקים, עלה ריאלית מתחילת השנה ב־26.7 אחוז. עובדה זו מחייבת זהירות בהשקעות, במיוחד על ריקע המצב העסקי של החברות, מציינת הסקירה.

יש לציין גם, כי מניות המקרקעין עלו, מאז תחילת השנה, במונחים ריאליים, בכ־54 אחוז! ומניות מוסדות המימון נתנו תשואה ריאלית של יותר מ־52 אחוזים ואלה הן המניות שנתנו את התשואה הגבוהה ביותר. מניות ההסדר נתנו תשואה ריאלית (במונחים דולריים) של מעל 18 אחוז.

„נראה שמגמת המסחר החיובית, שהחלה להתפתח כבר בסופו של השבוע הקודם, נובעת מפעילותם של מספר גורמים הפועלים בשלב זה בשוק", נאמר בסקירה.

● ההודעות החד־משמעיות בעתונות, על אי־הטלת מס על עסקות בורסה, הביאו במידה רבה לשינוי מצב אי־הוודאות ששרר בשוק.

● פעילות מוגברת יחסית של מקורבי השוק, שביקשו לנצל את רמת השערים הנמוכה יחסית כדי להצטייד במניות במחירים נוחים.

● הדיונים הרגועים יחסית בהם מאופיינת הצעת חוק התקציב לשנת הכספים הקרובה, שתוגש לאישור הכנסת בסוף השבוע, מוסיפה אף היא מימד של יציבות למערכת הכלכלית.

הסקירה מציינת כי כל ענפי המסחר, למעט המניות הבנקאיות שבהסדר, הציגו בשבוע האחרון תשואות חיוביות במונחים מדדיים ובמונחים דולריים. הגדיל לעשות מדד חברות הביטוח, שהשיג עלייה נומינאלית גבוהה יחסית בשיעור של 13.4%. עלייה זו נובעת בעיקר מהשיפור הצפוי ברווחיות ענף זה בשנה האחרונה לעומת שנת 1984, שהיתה שנה קשה יחסית לענף ויצויין, כי למרות השיפור ברווחיות, במחצית השנייה של 1985 ניתן להבחין בירידה מסויימת באינדיקטור זה.

ענף מסחר נוסף המגלה התאוששות מסויימת בתקופה האחרונה הינו סקטור הבנקים למשכנתאות. שרשם בתחילת השבוע תשואה של 12.6%. נראה שהתפתחות זו הבאה לידי ביטוי בעליית מדד הבנקים למשכנתאות ב־24.2% מתחילת השנה, נובעת משתי סיבות עיקריות. הפתיחה בשערי המניות הנסתרות בו בשנים האחרונות, בעיקר מאז מפולת השערים בינואר 1984, והתאוששות בסקטור המקרקעין, שמאז תחילת השנה השיג את התשואה הנומינאלית הגבוהה ביותר בשיעור של 58.7%.

במדד חברות התעשייה נרשמה בשבוע שעבר עלייה נומינאלית של 7.25%, כאשר ענפי המסחר הבולטים בו הם חשמל אלקט' ואופ' 9.9%, טקסטיל ומוצרי הלבשה 10.9%.

איל שגב

„אמפ"ל" תרכוש את „דיפלומט" משיף

מצפה תת־ימי, שלישי במספר, יוקם במרוצת השנה הקרובה באיי בהאמה. מצפה זה, כמו שני קודמיו, יוקם בשותפות של חברת ההשקעות „אמפ"ל" עם איש העסקים מוריס קאהן. כיום פועלים שני מצפים תת־ימיים באילת ובאיי הבתולה, ושניהם רווחיים ביותר.

ההשקעה בהקמת המצפה השלישי תהיה כ־6־7 מיליון דולר. והיא תושלם כאמור תוך שנה. בימים אלה עומד לצאת מהארץ ציוד להקמת המצפה, שיוצר על־ידי חברת קרמני. לאחר שזכתה במכרז בינלאומי שפרסמו מקימי המצפה.

כתבנו מוסיף, כי חברת „אמפ"ל" מבקשת גם לרכוש את מלון „דיפלומט" מידי המלונאי חיים שיף. החברה ניהלה כבר מגעים עם נציגים של שיף ועתה ממתינים לקבלת תשובה חיובית מכנו למגעים אלה.

כזכור, שותפה „אמפ"ל" ברשת מלונות „מוריה". שניהלה בעבר את מלון „גרנד ביץ'", בתל־אביב. כיום אין לחברה מלון בתל־אביב והיא מבקשת לרכוש מלון כזה. ל„אמפ"ל" הוצע בזמנו לרכוש את מלון „אסטוריה" בתל־אביב. אך ההצעה ירדה מן הפרק הן משום שמדובר במלון גדול, בו יותר מ־500 חדרים. וכן בגלל המחיר הגבוה הנדרש עבור חדר.

תחשיבי „אמפ"ל" מוכיחים, כי לא כדאי להשקיע כיום במלונות מעל 20־25 אלף דולר לחדר. מחיר עלות להקמת חדר במלון נע כיום סביב 50־60 אלף דולר.

א.ש.

נכשל נסיון לרכוש נפט במחתרת מהים הצפוני

חברה זרה העוסקת במסחר בינלאומי בנפט תובעת ממינהל הדלק ומחברת „דלק" פיצוי של יותר מ־22 מיליון דולר בגין הפרת הסכמים עימה. את התביעה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב הגישה חברת „סאן" מברמודה, העוסקת בסחר בנפט, שהיא חלק מקבוצת חברות שבבעלות חברת „סאן אויל" הרשומה בארה"ב.

באמצעות משרד עוה"ד נשיץ־ברנדייס טוענת החברה, כי הוליכו אותה שולל בכל הקשור לאספקת נפט לישראל מהים הצפוני. בכתב התביעה חושפת החברה הזרה את הדרכים עליפיהם פעלו משרד האנרגיה ומינהל הדלק, וכן חברת „דלק" (שפעלה מטעם מינהל הדלק) להשגת נפט מהים הצפוני בשנת 1981. בניגוד לעמדת ממשלת בריטניה, שאסרה אז על מכירת נפט לישראל.

החברה מגוללת בכתב התביעה שלה פרשה, לפיה ניסו בישראל להסתיר את היעד האמיתי של הנפט מהמוכרים, משום שממשלת בריטניה לא היתה מוכנה אז למכור נפט לישראל מן הים הצפוני. משרד האנרגיה פעל באמצעות מתווך בשווייץ, אשר רכש את הנפט באמצעות חברת „סאן". בלי לקבוע את יעד נמל הפריקה. לאחר זמן הסתבר למוכרים כי מדובר במשלוחים לנמל חיפה. דבר שהיה בגדר הפרה של ההסכם. בעקבות כך תבעה החברה מברמודה פיצוי כספי על הפרת ההסכם עימה.

בורר שנבחר לצורך זה בלונדון כדי לדון בפרשה קבע, שאכן היתה כאן הפרה של הסכם האספקה ולכן יש לשלם לחברה סכום של יותר מ־12 מיליון דולר. לפני הבורר הופיע בין יתר העדים גם שר האנרגיה דאז.

החברה השווייצית ביקשה לערער על פסק הבורר בבית המשפט הגבוה באנגליה. וזה דחה את עירעורה. גם בית־הדין האירופי בלוקסמבורג, שאולץ להתערב בסיכסוך, קבע כי נעשתה הפרה של ההסכם בכך שהנפט סופק לישראל בניגוד לעמדת ממשלת בריטניה.

אום למרות פסקי הדין הללו לא קיבלה החברה מברמודה את הפיצויים, כולל הריבית, ולפיכך הגישה את התביעה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב. על תביעה זו לא הוגש עדיין כתב הגנה.

א.ש.

עונשי מאסר על עבירות מס

57 חודשי מאסר בפועל, 448 חודשי מאסר על תנאי וקנסות כספיים בסכום כולל של 285,490 שקל חדש — זהו „קציר" פסקי הדין שניתנו בחודש פברואר בבתי המשפט בגין עבירות מס.

עונשי מאסר בפועל למשך 3 חודשים, יחד עם עונשי מאסר על תנאי לתקופות ארוכות יותר וקנסות כספיים, הוטלו בין היתר על רופא עיניים מעפולה. על מרכיב תריסים ועל חנויות למימכר צבעים וחומרי בניין — כל אלה בגין השמטת הכנסות.

בעונש המאסר בפועל הגבוה ביותר „זכה" בעל מכולת מחיפה, שנתבע בגין אי־הגשת דו"חות למס הכנסה. בעל המכולת, גולדי אברהם, ייאלץ לבלות 6 חודשים מאחורי הסורגים. 7 חודשים נוספים נפסקו לו על תנאי. כן נקנס כ־500 שקלים.

הקנס הכספי הכבד ביותר הוטל על אורי שחר, קבלן בניין מחיפה, בגין השמטת הכנסות. הוא נקנס ב־35 אלף שקל. נידון ל־3 חודשי מאסר בפועל ול־24 חודשים על תנאי.

א.ש.

בעריכת ז'ויד ארן

„השביל הזוהר" מתאושש

ארגון הגרילה המאואיסטי בפרו, „סנדרו לומינוסו" („השביל הזוהר"), אשר נחלש על־ידי דיכוי ממשלתי ועריקות משורותיו, הולך ומתאושש על־ידי אירגון־מחדש של כוחותיו ושיטות לוחמה חדשות. לאחר שלא הצליח למנוע את בחירתו של נשיא פרו הנוכחי, אלאן גארסיה, ואת השבעתו ב־28 ביוני אשתקד, הפעיל „השביל הזוהר" שיטות פיצוץ חדשות ושינה את מיבנה האירגון שלו בערים.

בחודש דצמבר אשתקד, הטיל האירגון 49 פצצות בבירה לימה, לציון יום הולדתו של מנהיגו, אבימאל גוזמן. תוך התגרות ישירה בנשיא החדש פוצץ „סנדרו לומינוסו" שני משרדים של מפלגתו הסוציאלדמוקראטית השלטת „אפרא", ומוזיאון של המפלגה בביתו לשעבר של מייסד המפלגה. ההתקפות הללו היו איזכור לכושר ההישרדות של האירגון, על־אף כמה כשלונות בשנה האחרונה אשר כללו: עריקה ללא תקדים של 115 לוחמי גרילה מאוכזבים בחודש אוקטובר, שבירת מיבנה הפיקוד, בדיוק לפני שנה, בעקבות לכידת ארבעה מפקדים אזוריים ומעצרם של כל ראשי האירגונים האזוריים בלימה הבירה; התקפות מצד יחידות המשמר האזרחי, שהוקמו ב־600 כפרים באיזור האנדים, שקודם־לכן היו בשליטת המורדים; שיגור 9,000 מאנשי צבא ומשטרה אל מעוזי המורדים לשעבר בחבלים איאקוצ'ו, הואנקאווליקה ואפורימאק בדרום־מזרח פרו. שלושת החבלים, הידועים כ„איזור מצב החירום", היו קרקע הגידול של „סנדרו לומינוסו", אשר פתח בהתקוממותו בשנת 1980.

לדברי משרד־הפנים העתיק „השביל הזוהר", אשר התחיל את דרכו כפלג פרו־סיני של המפלגה הקומוניסטית הפרואנית, את פעילותו אל חלקים אחרים של איזור האנדים, ובלימה מטרתו היא לבצע התקפות אשר ירתקו שם כוחות משטרה וצבא, לבל יוכלו לצאת אל מעוזי המורדים החדשים באנדים ובג'ונגל של האמאזונאס.

כדי להגביר את התקפות הפתע שלו בבירה, אירגן „סנדרו", לדברי המשטרה, את כוחותיו שם מחדש. בעבר חילקו המורדים את לימה לחמישה איזורים, שבכל אחד מהם פעלה יחידה נפרדת. כיום כל היחידות תוקפות בכל מקום.

בעיני „סנדרו" היחידות בלימה וה„מיליציות" בכפרים מהוות גרעין של צבא מהפכני בעתיד. בעבר נהג על־פי הנוהג הקומוניסטי המסורתי, לארגן איכרים ב„תאים". אך אשתקד הפך את התאים הללו למה שמכונה „מיליציות".

בחודש יוני אשתקד שיגר האירגון שורה של מכוניות תופת, שהתפוצצו מחוץ לבניינים המסמלים את השלטון. באוקטובר הם הפעילו לראשונה מרעומים אלקטרוניים חדישים בהתקפות על חיילים.

ההערכות בדבר מספר הלוחמים הפעילים של „סנדרו" נעות בין אלף ו־5,000. קבוצת המחתרת השמאלית השנייה בגודלה בפרו שמה „טופאק אמארו", ומספר פעיליה, רובם סטודנטים בני המעמד הבינוני, נאמד בפחות ממאתיים. אנשי השורה של „השביל הזוהר" מוצאם בעיקר ממעמד הפועלים והאיכרים.

הנשיא גראסיה מנסה לבלום את המרד על־ידי העלאת רמת החיים. ב„איזור מצב החירום" הגדיל את עזרת־הפיתוח לשנת 1986 פי ארבעה, כדי לזכות בתמיכת האיכרים. אך הוא מתלונן שהביורוקרטיה מעכבת את מאמציו להחיש עזרה לחקלאים העניים של האיזור.

• ווקר סיימון

איכרים ב„איזור החירום" מציגים חפצי בן־משפחה נעדר. האיזור הוא קרקע גידולו של „השביל הזוהר"

בית הכלא כמדגרה לחלומות מהפכניים

מאז החלה מלחמת האזרחים באל־סאלוואדור, לפני שש שנים, משמשת מחלקה מיוחדת בכלא „אספראנצה" שליד בירת המדינה, בה מוחזקים מאות גברים הנאשמים בפשעים פוליטיים — כמדגירה לחלומות המהפכה.

בחצר המרכזית של המחלקה התכנסו לא־מכבר האסירים כדי להאזין לשירים מהפכניים ולצפות במערכון של עינויי אסירים. השירים הללו אסורים מחוץ לכותלי הכלא, אך כאן הם מושרים בהתלהבות וללא פחד. במחלקה שומרים האסירים בעצמם על הסדר, והם מציירים דגלים אדומים על קירות התאים.

לדברי האסירים, רבים מאלה שנעצרו באשמת חתירה תחת השלטון מעולם לא היו לוחמי גרילה, אך רבים שנכנסו לכלא בלא שהיו תומכי המהפכה, יוצאים משם מהפכנים. תחנת השידור של המורדים, „ראדיו ונסרמוס", מכנה את המחלקה הפוליטית של כלא הגברים „חזית במלחמה נגד ממשלת אל־סאלוואדור הנתמכת על־ידי ארה"ב ו„חפירה" נוספת של המהפכה".

„אנו מנהלים מאבק למען צדק ונגד דיכוי", אמר לכתב „רויטר" הריברטו אורנלה, נשיא הוועד של האסירים הפוליטיים של אל־סאלוואדור (קופ"ס), בראיון שנערך בכלא. על קירות התאים תלויות כרזות הקוראות לתמוך בתנועת הגרילה ולשים קץ לעינויים. אך חלק מהם גם פונה לאסירים להשתתף במערכת של קופ"ס לביעור הבערות, ולהשתמש בספריה הקטנה שבכלא. האסירים הפוליטיים מוחזקים בנפרד מ־1,200 האסירים הפליליים במוסר. אך המחלקה שלהם גדלה ביתר מהירות מן הפלילית. בבתים החדשים, שנבנו למען המחלקה הפוליטית, יש מקום ל־600 אסירים אך מספרם מגיע כבר היום ל־750. רוב אסירי המחלקה מוחזקים ב„חשד פעולה חתרנית נגד הממשלה". אך לדברי האסירים רק מיעוט ביניהם השתייך אי־פעם לחזית לשחרור לאומי, היתר הם פעילים באיגודים המקצועיים ובאירגוני סטודנטים, או קרובי משפחה של לוחמי גרילה, או אף אנשים, שפשעם היחיד היה שהיו באיזורים שבשליטת „החזית".

לפי צו חירום של הממשלה ניתן להחזיק חשודים פוליטיים ללא משפט, וניתן לעצור אזרחים ולשולחם לכלא על־פי הוראה, שנמסרה מחוץ לבית־המשפט. לדברי האסירים מוצאות ההוראות הללו מפי האנשים באמצעות עינויים, האשמה שהשלטונות מכחישים אותה, אך היא זוכה לאישור מצד האירגונים לזכויות האדם.

אורנלה נעצר לפני עשרה חודשים על־ידי המשטרה וטוען כי היכוהו, עינו אותו ומנעו ממנו שינה. האסירים מינוהו לנשיא קופ"ס לאחר שיחרור 30 אסירים פוליטיים בחודש נובמבר, תמורת שיחרורה של בת הנשיא חוסה נאפוליאון דוארטה, שנחטפה על־ידי חזית השיחרור. אורנלה מודה שהשתייך לאחת מקבוצות המורדים, אך מכחיש כל קשר רשמי בין ועד האסירים ובין חזית השיחרור.

קופ"ס, המנהל את המחלקה הפוליטית בכלא ומקיים בה משמעת על־פי תקנון משלו, מארגן חוגים רעיוניים כדי לשמור על הרוח המהפכנית. לפי מקורות בכלא עורכים האסירים אף אימונים צבאיים בנשק־דמה מעץ.

בחגיגה לרגל הגשת הצעה לקונגרס של אל־סאלוואדור לבטל את הצו הממשלתי, המאפשר מעצר על־פי חשד בלבד, העלו אסירי המחלקה הפוליטית בכלא „אספראנצה" מערכון סאטירי על האופן שבו כוחות הבטחון עוצרים, מענים ומוציאים הודאות מפי חשודים חפים מפשע. בסוף ההצגה, שלוותה בצחוק רם ובדמעות מצד הצופים, שחזו כל זה מבשרם, השמיעו הכל שירים מהפכניים, שהראשון שבהם נפתח במלים: „ידידי יושב בכלא על שאמר מה שהוא חושב"...

רוברט בלוק

מאת יוסף שמי

הכולסטרול הטוב והכולסטרול הרע

שנים רבות טענו חכמי הרפואה כי מחלות כלי הדם, הנגרמות בשל סתימת העורקים בשכבות שומניות, באות לו לאדם מזלילת מזון עתיר קאלוריות ושומן רווי, ומעישון. אך המציאות טפחה לא פעם על פני הנחות כלליות של חוקרים ותיאורטיקנים. הנה וינסטון צ'רצ'יל, שלא התנזר מזלילה, שתייה ועישון והתרחק מפעילות גופנית, האריך בכל זאת עד גיל 90. ולעומתו נמצאו ספורטאים מהשורה הראשונה אשר כבר בגיל שלושים או ארבעים לקו בהתקף־לב.

על כן החלו החוקרים להרהר בהערכתם את מרכיבי הכולסטרול, ומצאו כי הכולסטרול HDL הוא טוב, ואילו כולסטרול מסוג אחר, המכונה LDL, הוא רע. היחס בין שני סוגי כולסטרול אלה מכתיב את היווצרות השכבות השומניות בכלי הדם וגורם להיצרות, המסתיימת בהתקפי לב.

הקביעה הזו, כי „משק הכולסטרול" בגופו של כל אדם ואדם תלוי ביחסי הגומלין בין שני סוגי השומן, העלתה את השאלה, מהו הגורם הקובע את תהליכי היווצרותם של שני סוגי הכולסטרול. לאחרונה פורסם בניו אנגלנד ז'ורנל אוף מדיסין, כי ליקוי גנטי הוא הוא הגורם שהכולסטרול מסוג HDL אינו עומד במשימה של סילוק הכולסטרול הרע מהגוף, דרך „תחנת ביניים" בכבד. מסתבר, שמחמת הליקוי אין תאי הכבד מסוגלים לתפוס ולהחזיק את המולקולות של הכולסטרול המזיק. הן נשארות בדם ושוקעות במקומות שונים בגוף, שם הן גורמות נזקים גם לכלי הדם וגם לזרם הדם. התוצאה ידועה: שינויים בלתי־הפיכים בתיפקוד מערכות ואברים.

הגילוי הזה על ליקוי תיפקוד הכבד בתפיסת הכולסטרול הביא לשני מדענים – מיכאל בראון ויוסף גולדשטיין – את פרס נובל לשנת 1985.

הנושא החדש, של ליקוי גנטי, במשולב עם השאלה ה„ישנה" במקצת של יחסי גומלין בין שני סוגי הכולסטרול, מאירים באור חדש את כל המושגים של פעולת־מנע, בעיקר של שמירת הדיאטה. כמקביל נפתח מירוץ למציאת הגורם לליקוי הגנטי. אך בינתיים נוטים גם המחמירים להקל קצת בכל הנוגע למרכיבי הארוחה של האיש המודרני. שוב אין אוסרים שימוש בחמאה. להבא ייתכן כי לחלק מהאוכלוסיה ייעשו בדיקות גנטיות לוודא שאינם שייכים לקבוצת סיכון... יתפוס הגורם הגנטי את מקומו של ה... כגורם המבשר טוב או רע. הגורם הגנ... אזהרה מפני היווצרות יחס לא תקין ב... סוגי הכולסטרול.

עדיין מוקדם להסיק כי פג תוקפ... הנחיות לשמירה על הדיאטה, לאיסור ה... והצורך בפעילות גופנית. בסך הכל ... בתוספת גורם, שיכול להיות מכריע ב... מסויימים. לאמור, אותו אדם יהיה ... למחלות כלי הדם והלב למרות השמירה ... תפריט מתאים ופעילות גופנית.

תסביך המפונקים

„אפלואנציה" – זה שמה של תסמונת ילדי המיליונרים. בארה"ב יש ילדים כאלה לרוב, ועל כן ניתן לעקוב אחרי התסביכים הרודפים אותם. הגדיר אותה הפסיכואנאליטיקן ג'ון לוי מיאנג אינסטיטוט בסן־פרנציסקו. „אפלואנציה" – סבל בעקבות היותו בן־עשירים. המפונקים סובלים בשל היותם מפונקים; על שהשיגו מה שהשיגו ללא מאמץ. בו בזמן הם מתמלאים חרדה מפני העלול לקרות להם אם וכאשר יפסידו את כספם, שכן הם משוכנעים שאין להם סיכוי באין „ריפוד" כספי של אבא. המפונקים סובלים גם מזה שהם מפורסמים בשל היותם בני אנשים עשירים ומוורים, או מואשמים במעשים לא כשרים.

כדי למנוע את תיסכולם מציעים להם פסיכולוגים להפנות את מרצם לפעולה ספורט, שבהן יוכלו לזקוף את ההישגים לזכותם הם. כמו בנושאי מין, גם כאן יש לשוחח עם הילדים על בעיות הנובעות מעושר מופלג, לא להתנער מהנושא, להסביר כך שהילד יתגאה בעושרו ולא יחוש אשמה. בו בזמן יש לערב את הצעירים בעסקי המשפחה, לרתום אותם לעבודה שהכנסה בצידה, הכנסה הבאה בגין תרומה מוגדרת.

ליקויי חינוך גורמים לכך שכמה וכמה מילדי העשירים מסתירים מפני חבריהם ומ... מבני־זוגם את היותם עשירים, מחשש שלא הם יהיו הזוכים כאהבה אלא כספם.

יש הורים המטפלים בעצמם בבעיה ומעבירים לילדיהם את העושר טיפין טיפין, אחרי גמר הלימודים או לפי השיטה ההומיאופטית, במנות זעירות ביותר.

עינכם רואות, יש בעיות ויש בעיות...

להוריד אותם כשהם קטנים

תינוק „תיקני" הוא זה שנולד כשאשכיו „בחוץ", כלומר, בשק האשכים. אך אצל שניים־שלושה אחוזים מהילודים האשכים נשארים בתוך חלל הבטן. אצל הפגים שיעור זה גבוה בהרבה ומגיע ל־15־30. אצל רבע מהם שני האשכים „תקועים" בבטן. אצל רבים מהילודים הליקוי חולף ללא התערבות רפואית בשנה הראשונה לחייהם. אצל פחות מאחוז אחד הוא נמשך מעבר לשנה הראשונה ועד לבשילותו של הילד.

צעיר יכול לתפקד גם כשיש לו רק אשך אחד בשק האשכים. אין לזה השפעה על תפקודו המיני, ולא על כושרו להוליד ילדים, בדומה לחסרונו של איבר זוגי אחר בגוף: אוזן, עין, כלייה וכו'. אך אין זה מפתיע, שחוסר אשך פוגם במידת־מה בתפקוד הכללי של הגוף.

יש כמה סיבות המאיצות ברופאים להתערב התערבות כירורגית במקרה של טמירת אשכים (כך זה מכונה בעברית תקנית). ההתערבות מונעת הפרעות נפשיות הכרוכות מהעדר אשך. סיבה נוספת להתערבות היא שהאשך התקוע בבטן אומנם מפריש הורמון טסטוסטרון, הממלא תפקיד חשוב בחיי המין של הגבר וכן משפיע על הופעתו החיצונית, כגון נימת הקול, השיער על הפנים וכו' אך אינו מפריש זרע. וסיבה נוספת: אשך תקוע בבטן נוטה לפתח סרטן, וקשה לאבחן את השינוי הסרטני שכן האבר נמצא בחלל הבטן.

עד לא מכבר נהגו הרופאים להתערב התערבות כירורגית בגיל 8־10, אם עד אז הליקוי לא עבר מעצמו. עכשיו מנתחים בגיל 4־5, שכן החוקרים מצאו שינויים מיקרוסקופיים באשך שאינו במקומו. הבדיקות החדישות ביותר, בעזרת מקרוסקופ אלקטרוני, הוכיחו כי חלים שינויים לא רצויים באשך בגיל שנתיים. על כן מומלץ להחזירו למקומו כבר בגיל שנה־שנתיים. הניתוח, המכונה בלעז ORCHIDOPEXY הוא טיפול מנע חשוב מאוד לכל ילד שלקה בטמירת אשכים. הוא מקטין את הסיכון להיווצרות סרטן האשך, הגדול פי 20־40 בהשוואה לאלה שאצלם האשכים נמצאים במקומם.

מלבד טיפול כירורגי, יש המצדדים בטיפול הורמונלי. ישנם תכשירים הורמונליים הפועלים על יותרת המוח, והנלקחים בזריקה או בשאיפה. יש חילוקי דעות לגבי יעילותו של הטיפול. בשבועון מקצועי היוצא לאור בארה"ב נמסר, כי הסקר שנעשה בברזון הוכיח יעילות התכשיר ההורמונלי ב־4 מקרים מתוך 33 הנסקרים. יש דיווחים המעידים על אחוז הצלחה גבוה יותר. ייתכן כי ההבדלים בין הנתונים נובעים מכך, שאצל חלק מהנבדקים ישנו אשך מתכווץ, החוזר פנימה אל תוך חלל הבטן. הדבר קורה בהשפעת הקור, למשל. בכלל, חשוב לאבחן במדוייק את סוג הליקוי. יש להבחין בין טמירת האשך לבין כיווצו הזמני ונדידתו לכיוון הבטן. רופא ילדים מנוסה יודע זאת, ולכן הוא בודק את הפאציינט הקטן בתנוחות שונות. על כל פנים, אשך מתכווץ מתפקד בצורה רגילה, ולא כן אשך תקוע, שלא ירד אל שק האשכים. באשך מתכווץ אפשר לטפל בתרופות הורמונליות. לפעמים בכל זאת יש צורך בטיפול כירורגי, שהוא פשוט יותר אם מבצעים אותו בתום הטיפול ההורמונלי.

השאלה הנשאלת היא, למה אין האשך יכול לתפקד כשהוא נמצא בחלל הבטן. אצל בעלי־חיים חולייתנים האשכים הם בחלל הבטן, וכך גם במספר אוכלי חרקים, אצל פילים, גיריות הסלע, וכן לווייתנים חסרי־שיניים. אצל חיות כיס, חיות טרף, בעלי הפרסה, אצל רוב הקופים ואצל בני־האדם ממוקמים האשכים בתוך קפל עור מחוץ לחלל הבטן. במקרים מסויימים הם נמצאים שם לפני הלידה (בני אדם, בקר, סוס), במקרים אחרים יורדים למקומם בחוץ לאחר הלידה, לעיתים עם התבגרות. אצל גורילה, גיבון, מכרסמים ועוד נמצאים האשכים בשק בתקופת הייחום. לבעלי־חיים מסויימים יש כושר של החזרת האשכים לחלל הבטן בזמן סכנה. אצל גבר יש שינויי צורה: התרחבות השק בעת חום גבוה – והצטמקות בקור. נצפתה פגיעה בפוריות בשל התחממות יתר ממושכת של האשכים, עקב שימוש בתחתונים צמודים הדוחקים את שק האשכים אל דופן הבטן. ייתכן מאוד כי בגלל הטמפרטורה הגבוהה בחלל הבטן נפגע תיפקודו של האשך שלא ירד בזמן.

האשכים הם בלוטות המפרישות הפרשה פנימית וחיצונית כאחת. האשך מפריש הורמון טסטוסטרון העובר ישר למחזור הדם. הורמון זה אחראי להתפתחות תכונות מין זכריות, צמיחת השיער ופיזורו על פני הגוף, עיבוי הקול, מבנה הגוף הגברי. בנוסף... מיוצרים באשכים תאי הזרע. אין קשר בין שני תפקידים אלה. לגבר ש... הטסטוסטרון לקוי אצלו אפשר לעזור בתרופות המכילות ההורמון, אפשר גם לעזור ל... ייצור ההורמון על־ידי תרופה המאיצה א... פעילות יותרת המוח. הרופאים מקדימים... תכשיר המופק מהורמון השיליה.

ליקוי בתיפקוד ייצור הזרע אינו בר... לטיפול.

אפשר גם דרך האף.
תרסיס להצנחת אשכים

עכשיו כבר מותר לנתק

בארה"ב מאושפזים בבתי־חולים שונים כ־10 אלפים אנשים, שהם למעשה גוויות הנושמות בעזרת מכשירי־הנשמה. בעזרת מכשירים גורמים לליבם לפעום, וכן ישנם סימנים אחרים של חיים. למעשה, חייהם הם חיים של „צמח". אלה בעיקר אנשים בגיל מתקדם, שכבר עברו מספר רב של טיפולים והגיעו לסוף דרכם. ללא עזרת המכשירים היו נפטרים מזמן.

יש מקרים בהם המשפחה דורשת ניתוק החולה מהמכשירים. הצוות הרפואי מסרב לעשות כן מנימוקים אתיים, משפטיים ולפעמים חומריים. בני משפחה אף הגישו תביעות נגד צוות בית־החולים, בדרישה לנתק את יקיריהם מהמכשירים ולהעניק להם „מוות מכובד".

חולה שהפך לצמח במהלך הטיפול או כתוצאה מהחמרת מצבו, או בשל גילו, הוא מקור למתחים בתוך המשפחה. העומס הוא גם נפשי וגם גופני. שכן יש צורך בטיפולים, בביצוע כל מיני סידורים. נוסיף לזה את הגורם הכספי — 100 אלף דולר עולה בשנה אחזקת איש־צמח בבית־החולים. ואף שאינו בהכרה, לא פעם הטיפול כחולה גורם לו כאבים, שאין להם תכלית.

עתה נתקבלה על־ידי ארגון הרופאים האמריקנים החלטה, המתירה לנתק חולה מוגדר כצמח מהמכשירים המפעילים את מערכת הנשימה ומזינים אותו. את ההחלטה קיבל צוות של שבעה אנשי מדע, חברי איגוד הרופאים, אחרי דיונים וויכוחים שנמשכו כשבע שנים. הצוות קבע כי יש לכבד את רצונו של חולה אשר ביקש בטרם הפך לצמח שיתנו לו למות בכבוד. אין הדבר נוגד את כללי האתיקה, כשמנתקים ממכשירי ההנשמה חולה במצב של מוות מוחי מוחלט. הדבר נוגע לא רק להנשמה מלאכותית אלא גם להזנה מלאכותית, ועל כן הכתיר העיתון טיים כתבה על נשא זה TO FEED OR NOT TO FEED, על משקל אימרתו המפורסמת של האמלט.

האמת היא, כי ניתוק מכשירי ההנשמה הוא קצת פחות בעייתי מניתוק מכשיר המזין אל תוך הווריד מזון נוזלי, אך הנושא כולו הוא אותו נושא: עד מתי יש הצדקה להתערב בתהליכים טבעיים של חיים ומוות. הרפואה והטכנולוגיה מצאו אמצעים המאפשרים במקרים רבים החזקת אדם בחיים, בתקווה שהטיפול התרופתי והאחר יעשו עם הזמן את שלהם. אך כשעובר הזמן והכוונות הטובות מתברר כספי, אין מנוס מההחלטה על ניתוק מהמכשירים.

הבעיה נעשתה עם הזמן אקוטית, בגלל התפתחות הטכנולוגיה וכן גידול מספר האנשים ההולכים לעולמם בבתי־החולים. בארה"ב מדובר ביותר מ־80%. בעבר לא כך היו פני הדברים, גם משום שאישפוז חולה הנוטה למות היה כרוך בהוצאה כבדה. כיום יש ביטוח לאוכלוסיה הקשישה ועל כן הגיע... הוא שהאישפוזים תדירים יותר, והפטירות מתרחשות במוסדות האישפוז.

חנוכת מחלקת הקלטות ארקל בית־זרע

מפעל ארקל לקסטות במשכנו החדש

מאת יהודה צור

ביום שני השבוע ייחנך בניינו החדש של אגף הקסטות של מפעל ארקל למוצרי פלסטיקה טכנית ואריזות מקיבוץ בית זרע. המיבנה חדש, מודרני ורחב־ידיים ומתאים לקלוט מכונות משוכללות ולאפשר תפוקה בהיקף של מיליון וחצי סלילים, אומר ניר קרונגולד, מנהל מפעל ארקל. המפעל מורכב מארבעה אגפים המייצרים בהיקף של כ־9 מיליון דולר. שליש מזה נועד לייצוא.

בחודש הקרוב יימלאו 60 שנה לחריש ראשון באדמת בית זרע, שבעקבותיו עלו על הקרקע, בקיץ 1927, ראשוני הקיבוץ. בית זרע גדל בהתמדה והיום מונה אוכלוסיית הקיבוץ למעלה מ־850 נפשות, למעלה משליש ילדים. בראשית שנות ה־50 נוכחו חברי בית זרע לדעת, שהתמרים המפורסמים, הכותנה, פרי ההדר, הבננות, האבוקדו, והרפת והמאכלסת היום כ־300 פרות, כל אלה כבר אינם מסוגלים לפרנס בכבוד את האוכלוסיה הגדלה. כבר אז נראתה התעשייה פתרון טוב למקורות פרנסה נוספים.

ההתחלה של ארקל היתה צנועה. מכונת הזרקה יחידה, שמחוסר מקום אחר הוצבה באיזור הרפת בתוך הסככה המשמשת היום לעגלות, סמוך לרפת המלטה. חברי הקיבוץ עדיין זוכרים שהמכונה החלה לפעול בספטמבר 1963, בעיקר באריזות קלות מפלסטיק. המוצר הראשון היה ארגז „חכם". זה היה הבסיס לייצור מיכלים שונים, ארגזים, מגירות; רק בראשית שנות ה־70 התחילו לייצר את חלקי הריהוט המפורסמים של בית־זרע ולפתח מסנני מים. עם השנים הלך הייצור והתרחב, כשהמשותף בין כל המוצרים הוא שיטות הייצור בהזרקה.

תוספת קווי ייצור חדשניים בראשית שנות ה־70 היוותה מהפך בזעיר־אנפין שנתנה תנופה גדולה למפעל. מתכנני הפיתוח של ארקל אימצו את העקרון על התבססות על כמה קווי ייצור כדי להמנע מתלות מוחלטת בסוג אחד של מוצר. לפני חמש־עשרה שנים נכנס ארקל לשטח הייצוא המוגבר. ההכנסה מהייצוא בשנה הראשונה הסתכמה ב־22 אלף דולר, והיום מגיע היקף הייצוא ל־150 אלף דולר.

ארבעה אגפים

המפעל החדש לקסטות, שנחנך השבוע, הוא אחד מארבעה אגפים עיקריים המרכיבים את מפעל־האם ארקל. למעשה, כל אחד מאגפים אלה הוא מפעל בפני עצמו. מחלקת האריזות מייצרת ארגזים ומיכלים שונים לשוק המקומי. היום מוצרי

(המשך בעמוד הבא)

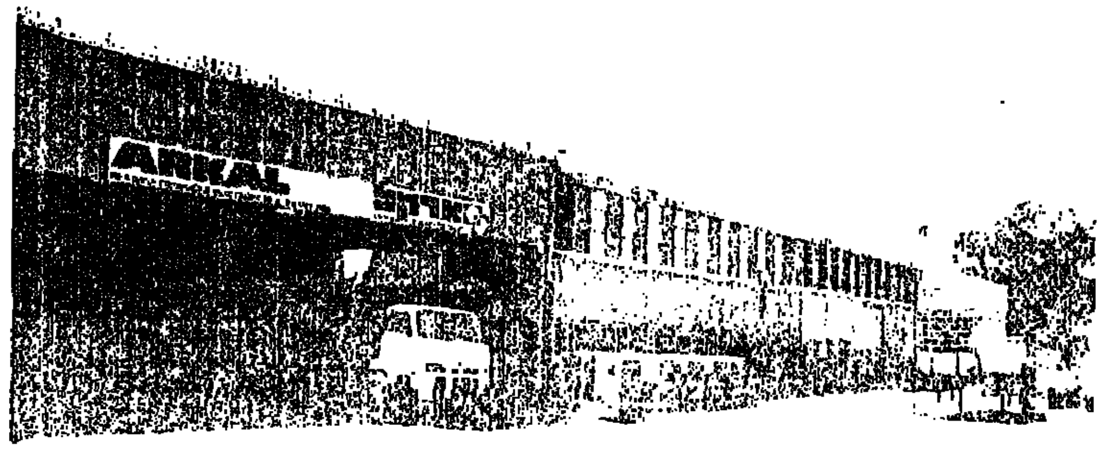

מבט מקרוב על ארקל

למקימים ולממשיכים בארקל
החונכים היום את מפעל הקלטות
מיטב האיחולים והברכות
RKL קלטות איכות
מאחלים
יועצים לפרסום
ת"א, יהושע בן נון 52 טל. 445907, 03-454311

לארקל בית זרע
לרגל חנוכת מפעל הקלטות
איחולינו
להצלחה שגשוג והישגים
חופית
קבוצת כנרת

לארקל בית זרע
עם חנוכת מחלקת הקלטות
ברכות להמשך ההצלחה
השגשוג ושתוף הפעולה
כפרית תעשיות P.V.C.
תרכיזי צבע ומייצבים
קיבוץ כפר עזה

לארקל בית זרע
ברכות חמות לרגל חנוכת
מחלקת הקלטות במפעלכם
עלו והצליחו!
אבדת
שדה נחום

לארקל בית זרע
איחולי צמיחה
ביום חגכם
מברג
עין השופט

לארקל בית זרע
לרגל הרחבת מפעלכם
ברכה חמה לשגשוג והצלחה
דורם – מוצרי גומי
קיבוץ רמת־הכובש

לארקל בית־זרע עם חנוכת מפעל הקלטות
ברכות לשגשוג, הצלחה ופיתוח
מפעלים פטרוכימיים בישראל בע"מ
חיפה, 3100 ● ת.ד. 99 ● טל. 723271
תל־אביב 64357 ● רח' שמריהו לוין 15 ● טל. 280611

לארקל בית זרע
לחנוכת מפעל הקלטות
ברכת שגשוג והצלחה
מעובדי
מפעל ציפוי מתכות
בית אלפא

חנוכת מחלקת הקלטות ארקל בית־זרע

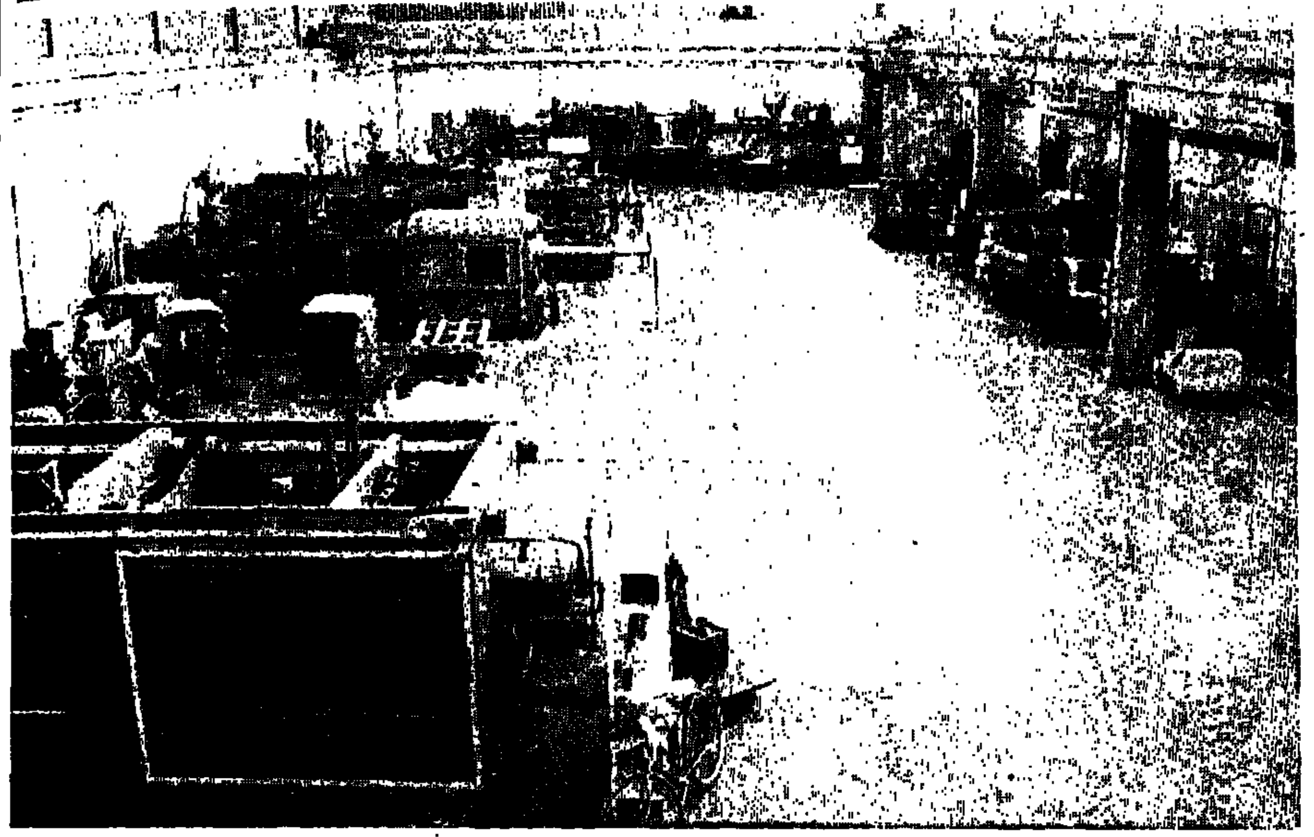

חלק מקו הייצור של מפעל הקלטות

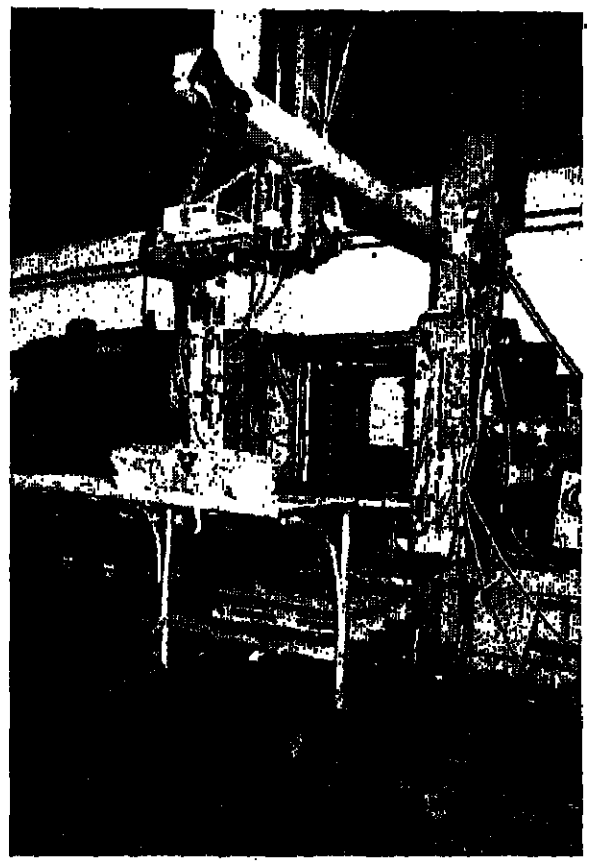

מניפולטור על מכונה של 1200 טון

בתמונה משמאל: חלקי קסטות המובכנסים למכונת הרכבה אוטומטית

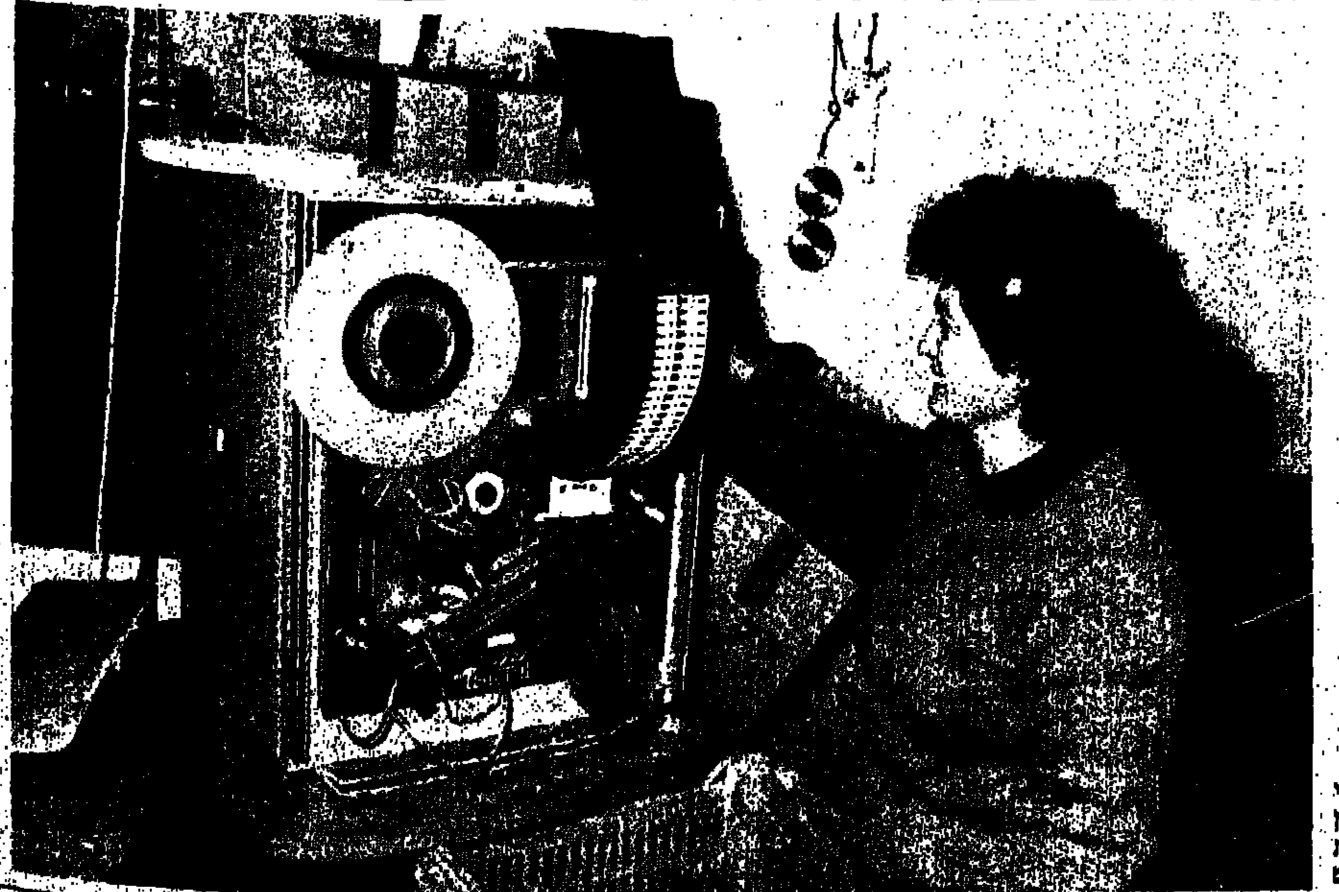

מכונה למילוי קסטות מן המשוכללות בסוגם

(המשך מעמוד קודם)

האגף נמצאים בתנופה, במטעים ובכל מקום בו זקוקים למיכלים עמידים, אומרים עובדי המפעל.

אגף הריהוט מייצר רהיטים שונים וחלקי ריהוט למוסדות, בתי־ספר, אולמות, איצטדיונים, בתי קפה, בתי מגורים — וכן חלקי ריהוט־גן לייצוא. 25 אחוז מן התוצרת של אגף הריהוט מיועד לייצוא. מפעל הנגרות „מתן" היא חברת־בת של אגף הריהוט, ובו מייצרים את הפלטות לשולחנות. עובדי המפעל מדגישים, שהאיצטדיון הגדול ביותר בארץ, איצטדיון רמת־גן ובו כ־30 אלף מושבים — רוהט על־ידו — כ־15 אלף מושבים בכסאות פלסטיק מתוצרת ארקל. עובדי המפעל מציינים, שהכסאות עמדו בלחצים ובניסויים במכונת ניסוי מיוחדת, כדי להיווכח שהכסאות יעמדו „בפני כל אלימות אפשרית במיגרש כדורגל, כאשר חצופים ירצו לשנות את תוצאות המישחק על המיגרש", מתבדחים עובדי המפעל.

לאיצטדיון, כאמור, 30 אלף מושבים, ויהודה גרשוני, מנהל מחלקת הייצוא במפעל, מציין, שכאשר התקציבים של הפועל רמת־גן יאפשרו זאת, יספק המפעל את 15 אלף הכסאות הנוספים.

אגף המסננים מפתח ומרכיב מסנני מים לבית, לתעשיה ולחקלאות בקוטרים מ־¾ עד 4 צול. 70 אחוזים מהמסננים נשלחים לחו"ל. חברי המפעל מציינים, שהמוצרים של האגף מחוללים מהפכה בשטח הייצור, ובקרוב הם יוצאו עם מוצרים חדשנים נוספים.

אגף הקסטות, הוא האגף החדש שהמבנה שלו נחנך השבוע. כל שאר המוצרים מוזרקים באולם הייצור שהוא ליבו של המפעל כולו, להוציא את חלקי הקסטות. באגף מוזריקים ומרכיבים את הקסטות לרשמ־קולים וקופסאות, בעיקר לייצוא. יהודה גרשוני, מנהל מחלקת הייצוא, מציין, כי תשעים אחוז מהייצור של הקסטות נועד לייצוא.

קסטות לכל דבר

כבר בסוף שנות השבעים הגו מנהלי המפעל את הרעיון לייצר קסטות. בראשית שנות השמונים נרכש בשווייץ מפעל קסטות שהוצא למכירה על־ידי בעליו עם כל הציוד להרכבה, הזרקה, תבניות ותוספת ידע. בראשית 1981 הוחל בהרכבת הקסטות בארקל. כבר בהתחלה הוחלט לרכוש במקביל גם מערך ציוד חדש, שהחל בייצור בספטמבר, אותה שנה. מתוך מגמה להגביר את הייצוא, הוחלט לרכוש גם מערכי הרכבה מגרמניה. הראשון מהם הגיע למפעל ב־1983, והשני — כשנה לאחריו.

הייצור המוגבר ודרישות הלקוחות גרמו להחלטה להרחיב את המפעל ולרכוש מערך הרכבה נוסף, וכן מערך הזרקה לקופסאות. כיום פועלים במפעל שלושה מערכים, המסוגלים לייצר בשנה כ־30 מיליוני קסטות. מערך הקופסאות הריקות יכול לייצר כ־8 מיליונים בשנה. ואילו המערך שבדרך, שכבר נרכש אך הציוד שלו עדיין לא הגיע, מסוגל לייצר 12 מיליון קופסאות.

מערך קופסאות הפרוטילן אמור לייצר 4 מיליונים בשנה. בסדר המילוי ישנן שלוש מכונות אמריקניות למילוי סרטים מגנטיים, שיכולות למלא במשך שנה שני מיליוני קסטות. מערך הגימור והעטיפה מסוגל לעמוד בתפוקה של שני מיליוני קסטות בשנה.

את עיקר העבודה עושים היום באגף הקסטות כ־20 חברים וחברות העתידים לגדול עד 25 עובדים. במפעל כולו עובדים היום כ־100 עובדים, מזה 88 חברי הקיבוץ והיתר זמניים. חברי המפעל מדגישים, שאין עבודה שכירה בין כותלי המפעל, עובדי המפעל מדגישים שכ־30 מחברי המפעל העובדים בו, הם מעל לגיל 70 — „וכוחותיהם עדיין במותניהם".

עידן הרובוטים והאוטומטיזציה לא פסח על מפעל ארקל. כאשר המערך כולו יושלם, לאחר שיגיע הציוד החדש שכבר נרכש, יפעלו במפעל 6 מניפולטורים ורובוט. מנהל המפעל, ניר, מציין שזה אחד המפעלים אשר נכנס בהיקף מלא לעידן החדש של הרובוטיקה, להגברת הייצור.

חנוכת מחלקת הקלטות ארקל בית־זרע

לצוות עובדי ארקל ולקיבוץ בית־זרע
ברכות לבביות לחנוכת המפעל החדש והמשך שיתוף פעולה פורה
יועצים בע"מ
הנציגים של ספקי הציוד למפעל החדש
טלפון: 03-252727
NETSTAL MACHINERY LTD. SWITZERLAND

לארקל בית־זרע
לרגל חנוכת מפעל הקלטות
שפע ברכות ואיחולים לבביים
עלו והצליחו ויישר כח
כמיכלל בע"מ CHEMICLAL LTD.
נסנה של קבוצת כלל
הרצליה, מדינת היהודים 12, טלפון: 052-551114

לארקל בית־זרע
לרגל חנוכת המפעל
שפע ברכות ואיחולים
מצברי שנפ
מצברים בארגזי פוליפרופילן לרכב פרטי, כלים חקלאיים ורכב כבד
מצברים מיוחדים לתעשייה

לארקל - בית־זרע
לרגל חנוכת מפעל הקלטות
ברכות לבביות ומיטב ההצלחות
„קורץ" רפדות רהיטים
ביצוע עבודות ריפוד
לקיבוצים, מוסדות ובתי־מלון
ספק מוכר בהתיישבות הקיבוצית
אזור התעשיה תלפיות, ירושלים
טלפון: 02-715868

לקיבוץ בית זרע ולארקל בית זרע
עם הקמת המפעל החדש שלוחות מיטב ברכותינו
חברת אז־אור
טכנולוגיה ושווק בע"מ
ת"א, רח' ספיר 10, טל. 03-280075

לקיבוץ בית זרע ולמפעלו החדש
ברכת שגשוג
מאחלים
מג'דס יוסף ובניו בע"מ
תרכיזי צבעים ותרכיזים מיוחדים לתעשיות הפלסטיק
מושב ינוב, טל. 053-857545

לארקל בית זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
עלו והצליחו ויישר כח
כמיפארם בע"מ. CHEMIPHARM LTD.
(לשעבר קופל ושות' בע"מ - כמיטריד)
מוצרים כימיים ופרמצבטיים בע"מ
כימיקלים לכל התעשיות
✦ חומרים פלסטיים ✦ פיגמנטים
✦ סיבים סינטטיים ✦ תרופות
תל־אביב, ברודצקי 43, טלפון 03-422031
טלקס 34-2204, ת.ד. 17025, ת"א 61170

לקיבוץ בית זרע
מיטב הברכות לחנוכת מפעל הקלטות
מאחלים
סחר ושירותי ים בע"מ
סוכני מכס, משלוחים בינלאומיים
חיפה • תל־אביב • לוד • אשדוד • אילת

לקיבוץ בית זרע
עם חנוכת מפעלכם החדש
איחולי הצלחה
ח.ש.ט. בע"מ
מיה מתועשת לחקלאות ולתעשיה
קרית ביאליק, אזור תעשיה, רח' הנס מולר טל. 705943

לקיבוץ בית זרע לארקל בית זרע
עם חנוכת המחלקה החדשה מיטב הברכות ואיחולי הצלחה
רפאל כץ ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח הובלה מבית לבית, ים, אויר ויבשה
חיפה, הנמל 30 (בניין לבנט), טל. 04-668191 (10 קווים), טלקס 46438, פקסימיליה 670020.
ירושלים, שלומציון המלכה 13, טל. 02-224206.
תל־אביב, העלייה 45, טל. 03-374006 (קווים), טלקס 33827, פקסימיליה 03-375033.
לוד, בניין ממ"ן, חדר 288, טל. 03-972868.
אשדוד, בית המכס, טל. 055-35880.
אילת, עורף הנמל, קריית המשרדים, טל. 059-76769, טלקס 7722.

לקיבוץ בית זרע ולארקל בית זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות שלוחות מיטב ברכותינו ואיחולי הצלחה
תבניות פרידריך בע"מ
תבניות לפלסטיק וגומי גבוה
עבודות אלקטרוארוזיה
רח' החרושת 4, אזור התעשיה, קרית־ביאליק, ת.ד. 2482, חיפה, טלפונים: 700111, 04-700011

חנוכת מחלקת הקלטות ארקל בית־זרע

לארקל בית־זרע
עם חנוכת המפעל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להצלחה והישגים טובים

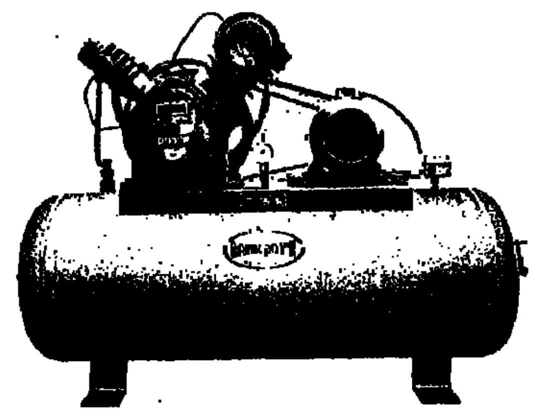

מדחסים ברגיים ובוכנתיים עד 1000 כ"ס
● מייבשי אוויר ● מפרידי שמן ולחות ● oil-x ● מיכלים ● מסננים, ווסתים ● אביזרים ● ברזים חשמליים ● מנועים
שרות – שיפוץ – התקנה
איירמק בע"מ
מפעל ישרות 03-9360178/9367573
משרדים: לבונטין 19 ת"א טל. 03-625985, 623023

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
ברכות לבביות ואיחולי הצלחה
טכנו־מד
מכשור ובקרה תעשייתית בע"מ
תל־אביב, שוקן 32, טל' 831403 — 829623

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
מיטב הברכות והאיחולים
פלבורג
ברגים, אומים ודיסקיות בכל הסטנדרטים הבינלאומיים, מפלדה, פליז, נירוסטה ופלסטיק תוצרת הארץ וחוץ. מברזים, מפתחות, עוגנים, ייצור, סיטונות ויבוא
בית־אלפא 13 ת"א
332637, 331816

לקיבוץ בית־זרע ולצוות העובדים בארקל
שאו ברכה
עם פתיחת
מפעל הקלטות

עלו והצליחו
מחברת השווק
שלכם!

מוצרי תכן בע"מ
העובדים וההנהלה

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
עלו והצליחו ויישר כח
קורץ *דיזל גנרטורים*

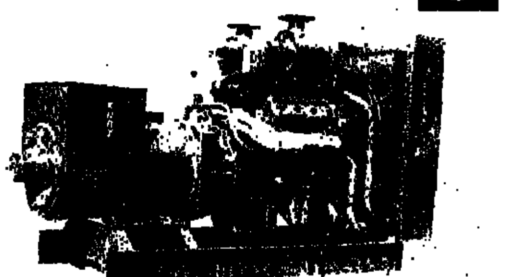

דיזל גנרטורים „קורץ" למאור ומכח
לתעשיה * חקלאות * ובנין
החברה המובילה בהתיישבות הקיבוצית ובארץ כולה
נציגים בלעדיים בישראל של ROLLS ROYCE
דיזל גנרטורים בגדלים עד K.V.A. 1500
ייעוץ, שרות, ומלאי חלקי חילוף
לחברת קורץ צוות טכנאים מומחים, הנכון לקריאות חלופה: ברשותנו מלאי גדול של חלפים וחלקים מקוריים. עם לקוחות החברה נמנים מוסדות רבים, כגון: מע"צ, תה"ל, מקורות, משהב"ט, דואר־ישראל, קיבוצים ומושבים רבים.
קורץ ובניו בע"מ
חולון, אזור התעשיה, רחוב הסתת 21
ת.ד. 1769, טל. 809695, טלקס 35657

לארקל בית־זרע
עלו
והצליחו

המחלקה הטכנית
של
קבוצי השומר הצעיר

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
SIEMENS ניסקו
יבוא חשמל ואלקטרוניקה בע"מ
תל־אביב ● חזקיהו המלך 6 ● טל 835158
ארדן הנדסת חשמל בע"מ
תל־אביב ● גולומב 52 ● טל 379394
ניצן את פרידברג
מוצרי חשמל בסיטונות
תל־אביב ● סלמה 54 ● טל 831493

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
מיטב הברכות והאיחולים
ש. ונציה ובניו בע"מ
נציגי: BOSTITCH-MAX
* כלים ומכונות לאריזה ע"י סיכות ובדבק חם
* ציוד למתיחת בגדים, פלדה ופלסטיק
* מכונות לתפירת שקים
* מכונות לסגירת שקיות פוליאתילן ורשת
* פטישים פנאומטיים לבניית משטחים

תל־אביב, הגדוד העברי 2, טלפון: 382553

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
לפיתוח, הצלחה והישגים
Gudes גודס
יבוא ושיווק סקאי דמוי עור, בדים לריפוד לארנקים, לקונפקציה, נעליים ולמכוניות
תל־אביב, רחוב רמב"ם 12, טל' 657066, 659103

לארקל בית־זרע
לרגל חנוכת מפעל הקלטות
שפע ברכות ואיחולים לבביים להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
סוכית בע"מ, הנדסה פלסטית
תל־אביב, רחוב המסגר 62, טלפון 331217

● מכונות הזרקה תוצרת „ארבורג" ● מכונות הזרקה תוצרת „סנדרטו" ● מסועים אמ.טי.אפ. ● ציוד חימום וקירור לתבניות מתוצרת „קולר" ● ייבוא תבניות למכונות להזרקה לפלסטיקה ● אריגי פיברגלס ● חומרי בידוד ● לוחות אקוסטיים ● פיברגלס מט ורובינג תוצרת אוינס קורנינג פיברגלס לקסן ● נוריל, ולוקס ● סיליקונים תוצרת „ג'נרל אלקטריק" ● חומרי גלם לציפוי כבלים חשמליים ● דבק וחומרי אטימה תוצרת „סקנקטדי" ●

חנוכת מחלקת הקלטות ארקל בית־זרע

לקיבוץ בית זרע
ברכות לבביות והמשך שיתוף פעולה
גולן הלל בע"מ
מערכות קירור ומיזוג אויר
ספק מוצרי הרמה קומפקטיים לגבהים שונים
חיפה, ת.ד. 7016 חיפה טל. 04-724698

לקיבוץ בית זרע
שפע ברכות
להקמת מפעל הקלטות

אחים חיימוב
תעשיות מתכת בע"מ
חולון, רח' הזורע 7, טל. 03-891549
03-805317

ד.ב. הידראוליקה בע"מ
למוצרים הידראוליים ומוצרי אטימה
תל־אביב, קיבוץ גלויות 73, טל. 821638, 03-823564
מברכים את מפעל ארקל
לרגל פתיחת יחידה חדשה
לייצור קלטות
עלו והצליחו

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
ברכות לבביות ואיחולי הצלחה
עוז הידראוליקה בע"מ
סוכנים בלעדיים
לציוד הידראולי VICKERS
תל־אביב, רח' צ'לנוב 36, טל. 382734 — 384504

לעובדי ארקל
איחולי הצלחה לבביים
משה חזקיה
ציוד לתעשית הפלסטיקה
תל־אביב, ת.ד. 21130, טל. 268824, 03-219359
טלקס 341691 HESKI IL

לקיבוץ בית זרע
בהצלחה
לפתיחת מפעל הקלטות
פרנק סוכנויות
תל־אביב, רח' סמילנסקי 5, טל. 03-247176

לקיבוץ בית זרע
לרגל חנוכת מחלקת הקלטות
מיטב הברכות
הכל למשרד
קובי וזוהר עובד
טבריה, אזור התעשיה, טל. 067-22044
067-20985

לקיבוץ בית זרע
ברכות להקמת מפעל הקלטות
עלו והצליחו!

Equipment

לקיבוץ בית זרע
מיטב הברכות
ואיחולי הצלחה

עם הקמת המפעל החדש

ג. את ט. בע"מ
מפעלי מתכת
התמחות
בבנדים מיוחדים
תל־אביב, דרך שלמה 94
טל. 836870, 03-826828

לקיבוץ בית זרע
עם חנוכת מפעלכם החדש
איחולים להמשך הצלחתכם

גליל
תעשיות
בע"מ
חברה לייצור ושווק עבודות מתכת
המפעל: רח' היוצר 14 חולון, טל. 03-801904
מפעל צבע: רח' הנדיב, פינת שבזי – הרצליה, טל. 052-553581
המשרד: רח' הקישון 37, תל־אביב, טל. 03-825424

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
מיטב הברכות והאיחולים
אריז חברה להפצת
מוצרי אריזה (1970) בע"מ
המפיצים הבלעדיים למוצרי קרגל סטנדרטיים
סרטים דבקים מתוצרת „דביק"
„סטרץ'" מתוצרת פלסטופיל וכל הקשור בסימון וסגירת אריזה
ת"א, רח' בר־יוחאי 4, טל 831181-4 (4 קווים), ת.ד. 5267

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
שפע ברכות ומיטב האיחולים

תל־אביב, העמל 17. ת.ד. 35105 ת"א
טל' 822635 — 822716

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
שלוחות מיטב הברכות להצלחה ושיגשוג
ייצור קפיצים טכניים
לתעשיה * בניין * ביוב
חשמל * טקסטיל
חקלאות * תחבורה
קשתות (חישוקים)
בכל הגדלים
מפעל מתכת נורדיה תעשית קפיצים
מפעל: משק נורדיה, דואר נתניה, טלפון 053-45844
משרד ומחסן: תל־אביב, רח' הרצל 100, טלפון: 822996

לארקל בית־זרע
עם חנוכת מפעל הקלטות
ברכותינו להמשך פורה ומשגשג
✦
אופל הולדינג ישראל בע"מ
תל־אביב, קויפמן 6 (בית גיבור)
ת.ד. 50342 ת"א 61500
טל' 630446 — 661767

לארקל
ביום חגכם
אחולינו
לשגשוג והצלחה
ארד בע"מ דליה
שותפות: דליה־רמות מנשה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן שלוש קומות מעל קומת עמודים בחלקו הקדמי ובחלקו האחורי ארבע קומות ושתי יציאות לגג — ברחוב א.ד. גורדון 13, קרית מוצקין, גוש 10430 חלקה 652.

מהות הסטיה:
1. חריגה של 39.12 מ"ר מאחוזי הבניה המהווים 6% משטח החלקה.
2. הקלה בגובה מבנה היציאות לגג.
3. הקלה במספר הקומות המותר.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' וייצמן 5, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו.

ע. לוי — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

מרחב תכנון מקומי „עירון" ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מ"ס ג/84/74 ע"י פחמי עבד אללה סלאמי גוש 8624 חלקה 28 שבאשרורה יש משום הקלה לענין:
1. קו בנין אחורי במקום 4.0 מטר מאושר קיום 3.10 מטר.

התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ובנייה „עירון" כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

מ. מסארווה, יו"ר הוועדה
תאריך: 31.3.86

מרחב תכנון מקומי „עירון" ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מ"ס ב/65/66 ע"י בסאם עבד אלרחמן אבו-מוך גוש 8775 חלקה 60 שבאשרורה יש משום הקלה לענין:
1. קו בנין קידמי בקומה א' במקום 4.0 מטר קיום 3.5 מ'.

התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ובנייה „עירון" כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

מ. מסארווה, יו"ר הוועדה
תאריך: 31.3.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה .ס ברח' בלום מס' 16 גוש 6768 חלקה 12/2 תיק בנין 0009-2018. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה בשטח 22 מ"ר בבנין מגורים לתוספת אחוזי בניה 6% הקלה ברח' ויינגייט מס' 23 גוש 7097 חלקה 57 תיק בנין 18575. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למרפאה ברח' נתן החכם מס' 16 גוש 7078 חלקה 79 תיק בנין 2/297-016. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 110 בגוש 8259 רח' הלפרין מס' 16 בחדירה. מאושרת מבוקשת כהקלה: 0.71% בניה.
את התכנית 440/85 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

בענין עזבון המנוח נתן (נחמן) אריאל ז"ל

הזמנה לנושים

ניתנת בזה הודעה לכל מי שיש תביעה כלשהי לעזבון המנוח נתן (נחמן) אריאל ז"ל 0969095-9 להגיש את תביעתו וזאת תוך שלושה חודשים לפחות מיום פרסום הודעה זו.

התביעות תוגשנה למנהלי העזבון במשרדו של עורך הדין יוסף סטוריר, רחוב החשמונאים 88, תל-אביב, 67011.

מנהלי עזבון המנוח נתן (נחמן) אריאל ז"ל
תמר לוי ויהודה צור

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, השומרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' ש/319 — שינוי קטע מתכנית ש/105 א', בזכרון יעקב". המהווה שינוי לתכניות הבאות: ש/101 א' — רמת-צבי, שכונת שיכון עובדים בע"מ, מורח זכרון-יעקב: ש/187 — שינוי תוואי דרך בשכ' רמת צבי.

השטח הכלול בשינוי התכנית: חלק מחלקה 8 בגוש 11308.

התכנית חלה על שטח ברחובות מרבד הקסמים ודרך שרה, בשכונת רמת-צבי בזכרון-יעקב.

עיקרי הוראות התכנית: תיקון גבולות מגרשים 849—854, 865 ושינוי יעודי קרקע בהתאם לגבולות החדשים.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, השומרון, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

משה גלזנר — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

טלוויזיה

08.15 אזרחות (חט"ב) - יורדים חוורים 08.40 בלי סודות - שורוק 09.2 00 אנגלית ה' 09.20 חשבון פשוט ד' - אומדן ועיגול 10.05 ארץ מולדת - מעפילים ולוחמים 10.30 הגיל הרך - רגע עם דודלי - למה ומדוע 11.00 ערבית מדוברת - אלעניה דאיעה 11.15 אנגלית ר' 11.30 מדעי הטבע ז'-ט' - ועץ אחר בשבילי 12.00 תלמוד - שניים אוחזין - הא מני - מחלוקת 12.25 אנגלית ו' 12.45 צרפתית - העשרה 13.00 אנגלית ח' 14.00 פרפר נחמד - קופסאות - התוכנית מלווה בתרגום לשפת הסימנים 14.25 לידתם ומותם של הרים - הסרט ממחיש את העובדה שלמרות שההרים נראים תמידיים וללא שינוי, קיימים בהם שינויים מתמידים 14.45 Folloe Me קורס באנגלית מדוברת למבוגרים 15.00 קסם קסם - חוף הים 15.26 בלי סודות - ביניים חיריק התוכנית מלווה בתרגום לשפת הסימנים 15.50 מאה ציורים מפורסמים - חמש תמונות בנושא „מלחמה": הקרב בסן-רומנו - אוצ'לו. 16.00 הם רוצים לשמוע - הסרט מתאר את בעיותיהם של בני נוער ליקויי שמיעה שלמרות מגבלתם לומדים לדבר ומנסים להשתלב בחברה השומעת 16.30 „שניים אוחזין" - סדרה בת 13 פרקים המנסה להתמודד בצורה משעשעת עם סוגיות בתלמוד. 17.00 ערב חדש - מנחה: רפי רשף. 17.30 „עליזה בארץ הפלאות" - סדרה בהנפשה, מוגשת בדיבוב עברי. שם הפרק: „הגור הענקי". עליזה מוצאת גור כלבים קטן, והוא נלווה אליה לארץ הפלאות. אבל שם הוא גדל לממדי ענק וגורם מהומות ואירועים משעשעים. 18.00 „באותו עניין" - סדרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון בדרך של פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. מנחה: אלירן אלירז 18.30 „קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סקירת תכניות (ערבית) 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „תהילה" סדרה שם הפרק: „חלומות" דורים מתחתנת עם ג'ס. 20.50 „נקודת חן" סדרת טיולים עם אורי דביר 21.00 מבט לחדשות 21.30 פרטים יבואו 22.10 „זה הזמן" - תכנית אירוח מנחה: רם עברון 23.00 „דמפסי ומייקפיס" - סדרת סרטי מתח אנגלית. פרק הפתיחה (חלק ב') - הפרק מפגיש את צמד הבלשים שולח אותם למשימה המשותפת הראשונה: לחקור פרשת הברחה של מטען גדול של קוויאר. פרשה שכבר הביאה לידי רציחתו של שוטר. 23.50 פסוקו של יום חדשות.

רדיו

קול המוזיקה

07.07 „בוקר טוב" - הנדל: הפתיחה לאופרה „אגריפינה". - באך: סונטה מס. 5 לחליל וצ'מבלו 07.30 „שחרית מוסיקלית" - כרוביני: סימפוניה ברה מג'ור. - מוצרט: קונצ'רטו מס. 25 ברו מג'ור לפסנתר ותז. ק. 503. - צדלס אייבז: שלישיה לכנור, צ'לו ופסנתר. - ג'ורג' צדוויק: רישומים סימפוניים 09.30 „קונצרט בוקר": - גרלד פינצי: קונצ'רטו לצ'לו ותזמורת, - דבוז'ק: סוויטה „אמריקנית", - פרנטישק קרומר: קונצ'רטו בפה מג'ור לאבוב ותזמורת. - בטהובן: שלישיה מס. 6 בסי במול מג'ור לפסנתר כנור וצ'לו („הארכידוכס"). - היידן: סימפוניה מס. 7 ברו מג'ור („הצהריים") 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „מאוצר הסדטיה" מקהלת המאה ה-16 מפרייבורג (שוויץ) - מיצירות: לאסו, ז'נקן, לוטי, ברוקנר, מוצרט ועוד 13.00 „קונצרט צהריים": - בטהובן: רביעיה אופ. 59 מס. 2 במי מינור לכלי-קשת, - בלדות ושירי טבע של הטרובדורים והטרוברים. - ברטוק: קטעים מתוך „המיקרוקוסמוס", - שוברט: סימפוניה מס. 00 16.3 „מוסיקה ויזה": מהקלטות רדיו איטליה. - לוצ'אנו בריו: דואו תיאטרון דמיוני. - ניקולו קסטיליוני: קטעים ליריים לאבוב ותזמורת 16.00 „קונצרט מנחה". - קאסטולדי: באלטים לשירה, נגינה וריקוד, - מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור. ק. 134, - מנדלסון: קונצ'רטו לכנור ותזמורת במי מינור, אופ. 64, - בטהובן: סימפוניה מס. 8, אופ. 93, בפה מג'ור 18.30 „קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית רשות השידור". - חיים אלכסנדר: מחולות ישראליים. - מקס שטרן: „רינת כוכבי בוקר". - מאהלר: סימפוניה מס. 5 20.05 „מגישים שיר" 20.07 „מאולמי הקונצרטים בעולם": קונצרט לסיום שנת באך: - פרשת הסבל לפי מתיאוס (לייפציג 21.3.85) 22.25 „מילון מוסיקלי" 22.30 „מן המקורות" 23.00 „דפי פסנתר": - שוברט: דיברטימנטו בנוסח הונגרי, בסול מינור. - שופן: 4 בלאדות

רשת א'

07.30 „היו שירים" - פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „חגה" - עם בני הנדל 09.05 „העיר לא תם" - שירים עבריים 09.30 „מפגש" - מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קל" - תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לבתיה"ס. - „סיפור אני שומע" - לכתות ב', ג': „הטלפון" - מאת רעיה בלטמן 11.30 „השכלה ודעת לכל". „ילדות - גילאי 6 - 10". „עולם החברתי של הילדים" 12.05 חד"ש בשעה טובה 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין". תכניות לילדים: א) „קוקי הבקבוקי" - מאת טובה הרשקוביץ למאזינים הצעירים. ב) „סודם של אגוזי האדמה" - מאת ה. קלר ג) „מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי-הבר" מאת סלמה לגרלף. ד) „ספור השבוע": - „רפי והכלבים" - מאת נתן גרוס 15.00 לילדים הגדולים - „בארץ הלמה" - חירונו של שמוליק רזון שידור חי 15.25 „הכדור עגול" - ספורט לנוער 15.53 „מאוצר הספרים" - סקירה על ספר חדש 16.05 „רדיודרמה": - „פיקניק" - מאת אנטוני הורוביץ (ש.ח.) 17.10 רגע של עברית 17.12 „מגישים שיר" 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" - „הטלאי הצהוב" - סדרת משדרים על תקופת השואה: - „תקופת השואה באספקלריה הספרותית" 18.06 „מינחת ערב" 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 „עיונים בפרשת השבוע" 19.30 שידורים לעולים 22.05 „אני הייתי שם": עם כותבים, במאים ושחקנים של הסאטירה הפוליטית בישראל מימי „הקומקום" ועד היום

רשת ב'

06.53 „אור ירוק" - פינה יומית לנהג ולנוסע 06.57 רגע של עברית 07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „בעו לשלום" 09.05 „ביקור בית" - עם רבקה מיכאלי 10.10 „כל צבעי הרשת" - מגזין יומי 12.10 „גל פתוח" - חדשות ופזמונים 13.00 „בחצי היום" 14.06 „יש עניין" - עם גבי גזית 16.10 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ושעורים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" - מגזין המשק והחברה 18.06 „שעה חפשית" - מגזין שבועי לעניני חנוך 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „דין ודברים" - מגזין לענייני חוק ומשפט 20.05 „מצעד הזמירות" 22.06 „פינת הג'אז" 22.58 רגע של עברית 23.05 „מחפשים את המטמון"

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות 06.00 באופן מילולי - פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר - „שירים עבריים" 06.30 אוניברסיטה משודרת: מבוא אלמנטרי לפילוסופית הטבע של אריסטו 06.55 פינה חמה לליבי 07.07 „שבע אפס שבע" - עם עדי טלמור 08.05 בוקר טוב ישראל - שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו - עם רפי רשף 11.05 טעם של פעם - עם אורלי יניב 12.05 להיט לתאבון 13.05 חמים וטעים 15.05 מה יש - עם ארז טל 16.05 ארבע אחרי הצהריים - שעה של שירים עבריים 16.55 באופן מילולי - פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי-צה"ל 17.30 משהו עולמי - מגאזין גלי-צה"ל לענייני חוץ 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה - עם אברהם טל 18.35 כוכב הערב 19.05 „רדיו רדיו" - יואב קוטנר 20.05 „משלנו" מצעד הפזמונים העבריים 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: מבוא אלמנטרי לפילוסופית הטבע של אריסטו (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל הכיפאק - שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 כל העולם במה - מאגזין לעניני תיאטרון 00.05 ציפורי לילה - עם יעקב גלעד 02.05 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

05.58 אות רשת ג' 00.00 א"ז „שמע ישראל" 08.00 חדשות (העברה מרשת ב') 14.08 „לי ולך - שיר וברכה" 15.05 „חדיש, חדיש ומתחדש" - עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לעניין" 17.05 „הצגה יומית" 18.08 „אתם זוכרים את השירים" 20.05 „קצת אחרת" - פופ מתקדם - עם אורלי מורג 22.05 „משלנו" - שירים עבריים 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל-אביב
9.30 - 7.15 - 4.30
אבטר: תרגיל לרופאים מתחילים
אורלי: להתאהב
בית לסין: סיפורו של חייל
יום א': 19.00, 21.00, 23.15
ג', ה': 23.15
בן-יהודה: נפגש בסיבוב
גת: פעמיים במשך החיים
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: הו, כלכתא
דרייב-אין:
המאהב 9.30, 7.15
כרט סקס 12.00
הוד: גופות לוהטים
מוזיאון תל-אביב: סהרורים
ליימר חדש: כבודו של פריצי 9.30, 7.00
פאר: מסע העסקים של אבא 9.30, 7, 4.15
סינמה 1: חזרה לעתיד
סינמה 2: והספינה שטה
פאריס: ספניאל טפ + שוער הלילה 9.30, 7.15, 4, 2, 12
זרים 23.30
רב-חן:
חן 1: שורת המקהלה 9.45, 7.20, 5
חן 2: נאטי גאן 9.40, 7.25, 5.00
חן 3: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 4: רומן על בטוח 9.40, 7.30, 5, 1.30, 10.30
חן 5: סיפורה של מרי 9.40, 1.30, 10.30
+ היפהפיה והיחפן 7.45, 6, 4
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תל-אביב: לחיות ולמות בלוס-אנג'לס
תכלת: אוכפים לוהטים 9.30, 7.15, 4.30
תמונה בע"מ 8.15
צוותא: חייל הלילה 8

רמת-גן וגבעתיים
אראמים: שורת המקהלה 9.30, 7.15, 5
לילי: שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15
ארמון: סילברדו 9.30, 7
רב-גן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 9.40, 7.30, 5
גן 2: סיפורה של מארי 9.40, 7.20, 5
גן 3: שנת הדרקון 9.30, 6.50, 4.15
גן 4: להב משונן 9.45, 7.20, 5.00

ירושלים
אדיסון: לחיות ולמות בל.א. 9, 7, 4.30
אורנע: סוניה האדומה 9, 7, 4.30
בית אגרון:
מרי פופינס 16.00
אמדיאוס 18.30
גורקי פרק 21.30
ארתור
בנייני האומה: ראן
כפיר: זכרונות מאפריקה
הבירה: נפגש בסיבוב
מיטשל: הסיפור האמיתי
סמדר: כתר בי
אורגיל: פעמיים במשך החיים

חיפה
ארמון: תרגיל לשוטרים
אורה: זכרונות מאפריקה
חן: מתחילים לילות לבנים
עצמון: נפגש בסיבוב
פאר: כוני וקלייד
קרן אור המחודש: מסע העסקים של אבא
רון: להתאהב
אמפי: גופות לוהטים
אורלי: אגם הברבורים

נתניה
שרון: נפגש בסיבוב
סטודיו: תפילה למות

חולון
סביוני: העד
מגדל: ביה"ס לאסירים מתחילים

בת-ים
עצמאות: להתאהב

הרצליה
היכל: זכרונות מאפריקה
דניאל: שושנת קהיר הסגולה

באר-שבע
חן: משאלת מוות 3

חדרה
חדף חדרה: להב משונן

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ב', 31.3
תיאטרון הבימה:
טרטיף: 20.30
הפרדס: 20.30
רובינזון קרוזו: 20.30
פירוד זמני - בת חיפה
התיאטרון הקאמרי
יאקוש ופופצה: 20.30
קסטנר - בכפר-סבא

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב', 31.3 בשעה 21.00
לחקת „התפשטות"
עם פנחס שדה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
מזור — חביבה רייק 20.
חולון
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
מאור — יפו 46.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח-תקוה
סופרפארם — שפירא 43.
רמת-גן
פינצ'י — חיבת-ציון 43.
תל-אביב
אוחה — דיזנגוף 165;
קופ"ח מאוחדת, שפרינצק 15.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.
רחובות
כללית — בני משה.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה - טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244: חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לתל-אביב דרום:
בימים א'-ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני-ברק ולחיפה:
בימים א'-ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל-אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'-ה': 16.00.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים רחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים.
הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדיה, א.א.ג.
שערי צדק - עיניים, פנימית.
משגב לדך - נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב-20.00-08.00, בימי ו': 15.00-08.00. טלפונים: 03-433500, 03-433100.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה — 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח לתורים במצוקה בימי ב' ה-ד — טל. 222732.

מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל:
בתל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00. הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' [illegible]
בחיפה: [illegible] פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבת, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי השעה 23.00 בערב טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 [illegible] טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'-ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים רחופים — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — טל' 08-221022; עפולה — טל' 065-93334.

מחיפה, בת-גלים:
לירושלים: א'-ו': 7.00.
לתל-אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.10, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 11.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל-אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.18.
לירושלים: 5.35.

שרף: מאגי מספר 1 - שחקן מושלם

מאת יצחק ויסדוף

הליגה הלאומית בכדורסל הסתיימה. מכבי תל-אביב זכתה באליפות, בפעם ה-27. [illegible] מופיע אחר [illegible] הטובים באירופה. [illegible] הכדורסל קבעו ב[illegible] המשמעות כי קווין [illegible] הוא השחקן הטוב ביותר [illegible] עד כה בישראל. [illegible] איל וויליאמס בשו[illegible] להשתוות אליו.

[illegible] האלופה, צבי שרף, [illegible] כמאמנו של מאגי [illegible] השנייה ברציפות. שרף, [illegible] את מכבי ת"א שלוש [illegible] רצופות, ידע להפיק [illegible] את המירב.

— צבי שרף, מי הוא [illegible] העונה בישראל?

● שרף: קווין מאגי, ללא צל [illegible], הוא היה משכמו

קווין מאגי

[illegible] הן בקליטת הכדורים [illegible] הן בקליעה לסל. [illegible] מושלם שהייתי רוצה [illegible] אותי עוד שנים רבות.

— מי הוא, לדעתך, המ[illegible] העונה?

● שרף: קווין מאגי, לי [illegible] ג'ונסון, וילי סימס, מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי.

החמישייה שלנו

צוות „על המשמר" בחר את חמישיית העונה בכדורסל:
● מיקי ברקוביץ (מכבי תל-אביב)
● וילי סימס (אליצור נתניה)
● מייק לארגי (הפועל תל-אביב)
● קווין מאגי (מכבי תל-אביב)
● דוייט ג'ונס (בית"ר תל-אביב)

— כיצד אתה מסכם את הליגה?

● שרף: הליגה השנה היתה בחלקה טובה יותר מזו של השנה שעברה. הבעייה כיום שצריך להסתכל לאורך זמן, וכוונתי שיש לחזק את הקבוצות הנמצאות למטה. כמו-כן היתה העונה קשה יותר למספר שחקנים וקבוצות שהתמודדו בארץ, באירופה ובמשחקי הנבחרת. לא היתה התחשבות בשחקנים שנשאו בעול. כפי שאני רואה את התמונה תיפגע הנבחרת מאחר ששחקנים מחפשים דרך לברוח משורותיה.

— האם אתה אופטימי, כמאמן הלאומי, לקראת הופעות הנבחרת באליפות אירופה, דרגה ב' בבלגיה (במאי) ובאליפות העולם בספרד (ביולי)?

● שרף: נכון לעכשיו, אינני אופטימי. תפקידה של העתונות לעודד שחקנים להישאר בנבחרת ולא לברוח ממנה. ברור שאני רוצה שהנבחרת הטובה ביותר תעמוד לרשותי. השאלה כיום היא: מי יסע? אני רק יכול לקוות שהעניינים יסתדרו.

שתי הראשונות נוצחו אתמול בליגה הספרדית

ליגות באירופה

[illegible] הראשונות בטבלת הליגה [illegible] בכדורגל נוצחו אתמול [illegible] המחזור ה-31.
[illegible] מדריד, שהבטיחה את [illegible] שעבר בכתר, נוצחה [illegible] 4:3, לאחר שהמארחים [illegible] להבקיע שלושה שערים [illegible] הדקות האחרונות. ריאל [illegible] 1:3 עד לדקה ה-82.
[illegible] ברצלונה, הפסידה [illegible] לריאל סוסיאדאד. [illegible] שלישי של ברצלונה.
[illegible] מדריד נוצחה גם היא [illegible] על ידי ריאל סאראגוסה.

צמרת הטבלה

[illegible] מדריד	31	73:20	52
[illegible]	31	54:30	42
את. בילבאו	31	42:27	41
[illegible]	31	48:31	39
את. מדריד	31	48:36	37

[illegible] תוצאות נוספות: בילבאו — [illegible] 0:1, ואיאדוליד — סלטה [illegible] ספורטינג 0:0 בטיס — הרקולס 3:2; ואלנסיה — סביליה 0:2; אוסאסונה — ראסינג 1:1.

נצחונות לאיינדהובן ואייאקס

שתי הראשונות בליגה ההולנדית בכדורגל ניצחו במחזור ה-25. המוליכה, פיליפס איינדהובן, השיגה נצחון-חוץ על אלקמאר — 0:1, ואייאקס הביסה את גרואהך — 0:5.

לפיליפס — 44 נקודות ומשחק פחות, לפני אייאקס (39) ופיינורד רוטרדאם. עם שלושה משחקים חסרים.

את התוצאה הגבוהה של המחזור השיגה ספארטה רוטרדאם על הראקלס אלמלו — 1:6.

● בלגיה: המשחק בין שתי הראשונות, האלופה והמוליכה, אנדרלכט, והשנייה, פ.צ. בריז', נסתיים בתיקו 3:3.

● ברית-המועצות: האלופה, דינאמו קייב, השיגה נצחון גבוה 1:4 בליגה הסובייטית, על צ'רנומורץ, באודיסה. הדרבי במוסקבה בין דינאמו וטורפדו, נסתיים בתיקו אפס. שאר התוצאות: טביליס — שחטיור 0:1; ספארטאק מוסקבה — אלמה-אטה 0:3; דנייפר — דינאמו מינסק 0:1; באקו — זניט לנינגראד 1:1.

● תורכיה: במחזור ה-28 בליגה ניצחה טראבזון את פנרבחצ'ה — 0:1, ומדורגת חמישית בטבלה. גאלאטסריי מוסיפה להוליך עם 41 נקודות ומשחק חסר, לאחר שהשיגה נצחון-חוץ על ריזהספור 0:2. בשיקטאש הכניעה את קאיישרי 0:3 ומדורגת אחרי גאלאטה, עם 39 נקודות.

מנצ'סטר — אברטון היום באנגליה

[illegible] המכריע היום בליגה [illegible] בכדורגל, במחזור חמי[illegible] באולד טרפורד במנצ'סט[illegible] את האלופה והמ[illegible] אברטון, שבשורותיה [illegible] לראשונה השוער [illegible] בן ה-40, שנרכש בסוף [illegible].
[illegible] יתקיימו שני משחקי [illegible]: קווינספארק-ריינג'רס — [illegible] טוטנהאם. [illegible]: ליברפול — [illegible] ארסנל — ווטפורד; [illegible] — לסטר; איפסוויץ' — [illegible] ניוקאסל — שפילד [illegible] נוטינגהאם.
[illegible] משחקים נוספים יהיו מחר: [illegible] — ווסט-ברומיץ'; סאוטהמפ[illegible] — צ'לסי.

סאן-ז'רמן הפסידה בגביע

המוליכה בטבלת הליגה הצרפתית בכדורגל, קבוצת סאן-ז'רמן מפאריס, נוצחה על-ידי לנס 2:1 במשחק הראשון ברבע-גמר הגביע הצרפתי.

שאר התוצאות: אוקסר — רן 1:1; בורדו — טור 0:1; מארסיי — ראסינג פאריס 1:2.

חולון שלישית — הכניעה את הפועל ת"א 82:115

התל-אביבים, ללא מרסר ופרישמן, סיימו עם 4 שחקנים...

מאת יוסי הון

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון סיימה אמש במקום השלישי בליגה הלאומית לאחר שהביסה במשחק שלישי בפליי-אוף, שנעל את הליגה, את הפועל תל-אביב — 82:115. הפועל ת"א, שחסרה את לאוואן מרסר (ראה ידיעה נפרדת) ועמוס פרישמן (חולה) סיימה עם... ארבעה שחקנים.

בעוד שחולון שיחקה ברצינות ובמשך 30 דקות שיתפה את כל כוכביה, החלו הצרות של הפועל ת"א עוד לפני המשחק. לא רק

● כדורסל

שמרסר ופרישמן נעדרו גם אריל ויליאמס לא פתח והסכים להתלבש רק אחרי ויכוח עם חברי ההנהלה.

שתי דקות לפני הפסקה ספג עופר פליישר מרפק מידי החולוני קליף פונדקסטר, קם כשהוא מטושטש, קלע סל ומייד לאחר-מכן הובהל לבית-החולים בחשש של זעזוע-מוח. בדקה ה-11 יצא שמעון אמסלם בחמש עבירות ובדקה ה-38 הלך בעקבותיו גם אריל ויליאמס. במגרש נותרו רק ארבעה משחקני הפועל ת"א.

המחצית הראשונה היתה די שקולה. חולון עלתה אמנם בדקה ה-15 ליתרון 29:45, אולם הפועל ת"א צימקה עד להפסקה — 46:53.

המחצית השנייה היתה חד-צדדית. בדקה ה-30 הוליכה חולון — 61:83 ואז קלעה 15 נקודות רצופות — 61:98, ובסיום — 82:115.

500 צופים חזו במשחק בחולון, בו שפטו טור וורניק ומנשה הרמן.

● להפועל חולון קלעו: כורמור 25; זלוטיקמן 22; פונדקסטר 21; בוגין 16; אלימלך 13; קופר 10; מאיר 4 והיינץ 4.

● להפועל ת"א קלעו: לארגי 23; צימרמן 22; ויליאמס 16; יעקבי 11; אמסלם 8 ופליישר 2.

● במשחק הראשון בחצי-גמר גביע-המדינה לנוער בכדורסל שנערך בגבעתיים ניצחה קבוצת הפועל חולון את א.ס. רמת-השרון — 65:67.

במקום בחולון היה מרסר בבסיס צה"ל...

מאת יוסף חכם

כדורסלן הפועל ת"א ונבחרת ישראל, לאוואן מרסר, לא היה אמש במשחקה האחרון של קבוצתו בחולון, בקרב על המקום ה-3 בפליי-אוף. הוא שהה באותו זמן בבסיס טירונות של צה"ל.

מרסר, שחוייל לפני כחודש, הגיע אתמול בבוקר לבסיס מיון וקליטה של צה"ל, קיבל את מדיו ויצא לבסיס האימונים. תוך התרגשות אמר: „עכשיו אני שוכח את הכדורסל עד לגמר הטירונות".

היורדת השלישית בליגה לנשים תיקבע הערב

היורדת השלישית מהליגה הלאומית לנשים בכדורסל תיקבע הערב במחזור ה-22, האחרון. שתי קבוצות — הפועל קישון ואליצור קרית-אונו — כבר ירדו ובאליפות זכתה אליצור ת"א/קרית-אונו.

לשלוש קבוצות — הפועל ת"א, הפועל הגליל-התחתון ולאליצור ראשל"צ — מספר נקודות שווה. אחת מהן תצטרך להיפרד הערב מהלאומית: הפועל ת"א תתמודד במשחק-חוץ נגד הפועל קישון (בסיבוב הראשון — 53:90 לת"א); הפועל הגליל-התחתון תארח את מכבי ת"א (58:57), ואליצור ראשל"צ תשחק באולמה עם בני-יהודה ת"א (62:61).

שאר משחקי המחזור האחרון הערב: אליצור ת"א / קרית-אונו — הפועל ירושלים (60:102); הפועל חיפה — מכבי דרום/רמת-חן (82:75); הפועל גבעת-חיים — אליצור קרית-אונו (71:62).

הפועל ירושלים נפרדה בהפסד בראשל"צ 82:81

● ארצית

העולה הדרומית לליגה הלאומית בכדורסל, קבוצת הפועל ירושלים, נפרדה אמש, במחזור האחרון, מהליגה הארצית, בהפסד מפתיע למכבי ראשון-לציון — 82:81.

קבוצת הפועל גבעת-ברנר ונס-ציונה ירדה לליגה א' לאחר שנוצחה ע"י מכבי דרום-ת"א — 99:86.

שאר התוצאות בדרום: אליצור ת"א/פ"ת — מכבי חולון/פ"ת 77:84; הפועל קרית-גת — הפועל שער-הנגב 78:86; הפועל גבעתיים — מכבי ירושלים 84:87; אליצור נוה-דוד רמלה-בית"ר ירושלים 80:103.

בצפון הגנה הפועל איתן גבת את עלייתה ללאומית בנצחון על הפועל כנרת — 85:105.

שאר התוצאות בצפון: הפועל בקעת בית-שאן — מכבי קרית-מוצקין 80:93; מכבי נתניה — הפועל גן-שמואל 82:84; הפועל נהריה — מכבי חדרה 73:103; הפועל עין-דור/תבור — הפועל הר-הכרמל 66:77; הפועל דגניה ב' — מכבי כרמיאל 66:69.

תוועדה קבעה: „פייזלי זקן מדי"

איטליה, הולנד ויוגוסלביה הציעו מאמנים לישראל

הנטייה העקרונית לבחור במאמן זר לנבחרת

מאת ראובן חנניה

ועדת-החמישה, בראשה עומד יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סויירי, אימצה בישיבתה אתמול עקרונית מינויו של מאמן זר לנבחרת הכדורגל של ישראל. אתמול כבר דנה הוועדה במספר שמות ששוגרו ארצה.

שלוש התאחדויות שיגרו שמות מאמנים הבאים בחשבון לאימון נבחרת ישראל: איטליה הציעה את קרנביו פולבריני, שאימן את נבחרת מלטה; הולנד שיגרה את שמו של בלוק, שהיה מאמן הנבחרת האולימפית של הולנד במשך 11 שנה ויוגוסלביה הציעה את ולדיבור ואסוביץ', ששיחק בפרטיזן בלגראד ובאייאקס אמסטרדם ואימן, בין השאר, את הקבוצה הצרפתית סאן-ז'רמן.

שני מאמנים ששיגרו את מועמדותם, שלא דרך התאחדויות — הרומני ויקטור סטנקילסקו והאורוגוואי חואן ספסיו — נמחקו מרשימת המועמדים.

חברי הוועדה ציינו שהם מחכים לשמות נוספים מההתאחדויות האנגלית והגרמנית ואולי גם מפולין והונגריה.

צויין כי למרות ההחלטה העקרונית על מאמן זר לא הוסר מהפרק מינויו של מאמן ישראלי.

חבר הוועדה דב שחר ציין כי נפגש עם המאמן האנגלי הנודע, בוב פייזלי, שהביע הסכמה לבוא לישראל אולם חברי הוועדה דחו הצעה זו בגלל גילו של האנגלי.

הישיבה הבאה של הוועדה תיערך ביום ראשון, בשבוע הבא. נראה שעד ל-15 באפריל יובא המאמן החדש לאישור הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

הטבלאות הסופיות

צפון (אחרי 22 מחזורים)

.1	הפ. איתן גבת	1957:1803	40
.2	הפ. גן-שמואל	1807:1689	38
.3	הפועל נהריה	1998:1793	37
.4	בקעת בית-שאן	1780:1755	37
.5	הפועל עין-דור	1676:1649	36
.6	מכבי חדרה	1600:1602	33
.7	הפועל כנרת	1807:1824	32
.8	מכבי מוצקין	1675:1723	32
.9	מכבי נתניה	1570:1678	30
.10	מכבי כרמיאל	1498:1587	28
.11	הפועל דגניה ב'	1583:1844	27
.12	הפ. הר-הכרמל	1562:1781	26

דרום (אחרי 22 מחזורים)

.1	הפועל ירושלים	2081:1627	42
.2	אליצור רמלה	2022:1845	39
.3	מכבי ראשל"צ	1987:1784	38
.4	הפועל גבעתיים	1892:1729	37
.5	בית"ר ירושלים	2005:1912	36
.6	מכבי דרום	2001:1997	33
.7	אליצור ת"א	1851:1771	33
.8	מכבי ירושלים	1824:1929	30
.9	הפועל קרית-גת	1751:1874	30
.10	מכ. חולון/פ"ת	1828:1948	28
.11	הפ. גב/נ"צ	1730:1862	28
.12	הפ. שער-הנגב	1515:2130	22

בקר ניצח את לנדל

הפתעה בגמר טורניר הטניס בשיקאגו: הגרמני בוריס בקר ניצח את הצ'כי איוון לנדל — 6:7 (6:7), 3:6.

● טניס

היום — פתיחת התחרויות בבת-ים

מאת יצחק אשל

התחרויות הבין-לאומיות לנוער בטניס יתחילו היום אחה"צ בבת-ים בהשתתפות 32 טניסאים ו-32 טניסאיות.

המדורג מס' 1 בתחרות הוא השווייצי רולף הרצוג, המדורג שני בדירוג העולמי לנוער. השני הוא הישראלי רביב וידנפלד.

בין הנערות דורגה ראשונה דליה קוריאט, והשנייה — חגית אוחיון.

אמש השלמו המשחקים המוקדמים בהם נטלו חלק כ-100 טניסאים וטניסאיות וארבעה בנים וארבע בנות הבטיחו השתתפותם בבית הגמר: משה פלדשטיין, זאב אוחיון, ניר שטרן ומאיר מגל, והנערות יעל סגל, אורית קנדל, והאחיות רונה וקרין מאייר.

היום, בסיבוב הראשון, יפגוש הרצוג את שגיב הורוביץ, ווידנפלד את יעקב שחר.

315 ניחשו 13

315 משתתפים ניחשו את כל 13 התוצאות במחזור השבת ב' ליגה הלאומית והארצית בכדורגל ובל אחד יקבל כ-1500 שקלים חדשים.

7400 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו כ-30 שקל: 61,000 מנחשי 11 תוצאות נכונות יזכו ב-3.50 שקל: למעלה מ-240 אלף ניחשו 10 תוצאות נכונות ולא הפרס הרביעי לא יחולק ויועבר למחזור הבא.

איטליה — לחצי-הגמר

איטליה העפילה לחצי-הגמר באליפות אירופה בכדורגל, עד גיל 21, לאחר שניצחה בברגאמו את שבדיה — 1.2 (1:1).

איטליה תשחק בחצי-הגמר נגד אנגליה, והונגריה נגד ספרד.

עובדיה צבי ואורגד ישפטו משחקי התחתית

מאת יוסף חכם

שופטי הכדורגל, עובדיה צבי ויצחק אורגד, ינהלו בשבת את מאבקי התחתית בליגה הלאומית בכדורגל. עובדיה צבי ישפוט במשחק בין מכבי שעריים והפועל ירושלים, ויצחק אורגד ינהל את המשחק בין הפועל חיפה ומכבי יפו.

שאר שופטי השבת: חיים ליפקוביץ, הפועל באר-שבע — בני-יהודה ת"א: יצחק בן-יצחק, מכבי נתניה — מכבי חיפה: עובדיה בן-יצחק, שמשון ת"א — הפועל פ"ת: יוסף גרוסמן, הפועל כפר-סבא — מכבי יבנה: יהושע לויה, בית"ר ירושלים — מכבי ת"א: אריה פרוסט, מכבי פ"ת — הפועל ת"א.

את המשחק המרכזי בליגה הארצית, בין הפועל לוד ובית"ר נתניה ינהל יצחק רוזנברג.

פרוסט ישפוט בגמר בין ברה"מ וסקוטלנד

שלושה הפסדים לנערי מכבי

מאת מוטי חביב

שופט הכדורגל הישראלי, אריה פרוסט, ינהל היום ב-סאן-מילו שבצרפת את גמר הטורניר הבין-לאומי לנערים, שנמשך עשרה ימים. הגמר יהיה בין נבחרות ברית-המועצות וסקוטלנד.

אתמול שיחקה מכבי ישראל, המודרכת על-ידי שלומי אדרעי, נגד סקוטלנד ונוצחה — 2:0. קודם-לכן הפסידה הנבחרת הישראלית לשבדיה וצרפת בתוצאה זהה של 1:0.

שוקלים מרתון באיצטדיון רמת-גן

הבוקר יקבע סופית אם יהיה מרתון כדורגל בשבת באיצטדיון ברמת-גן, זאת לאחר שנציגי שלוש האגודות המארחות יפגשו ביניהן, וכמובן שיצטרכו לקבל אישור מעיריית רמת-גן ומההתאחדות לכדורגל.

לפי הצעה שהועלתה יתקיימו שלושת המשחקים לפי הסדר: שמשון ת"א-הפועל פ"ת: מכבי פ"ת-הפועל ת"א: מכבי נתניה-מכבי חיפה.

בובר — יו"ר איגוד ההתעמלות

מזכירות מרכז הפועל אישרה בישיבתה אתמול את מינויו של שמשון בובר כיו"ר איגוד ההתעמלות, במקומו של שלמה ארז שהתפטר.

שמשון בובר, חבר קיבוץ שדות-ים, שימש בעבר יו"ר איגוד השייט, מ"מ יו"ר ההתאחדות לספורט וראש אגף הספורט במרכז הפועל.

המזכירות אישרה בישיבתה גם את האמנה הבין-מרכזית בכדורסל. בסכמו את הדיון אמר מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שמאחר שהמרכז איננו מנהל את הפעולות הכספיות של סניפיו הדבר שיכול לעשות הוא לקבוע מגבלות על גובה התשלומים לשחקנים ולמאמנים.

"המשמר"
הפועל

הקפת התבור ה-34 לזכרו של יצחק שדה

בשבת, 5.4.86, בשעה 8.30 בבוקר מירוצים עממיים ותחרותיים לבוגרים, נוער, ילדים וקשישים מ-1200 מ' עד 11.000 מ' (בהתאם לגיל)

פרטים והרשמה:
● מרכז „הפועל", רח' הארבעה 8, ת"א. טלפון 03-260181
● מועצה איזורית גליל תחתון, כפר-תבור 067-67213. הסעה מאורגנת מכל רחבי הארץ

מרפי: קדאפי עלול להפעיל נגדנו טרוריסטים פלשתיניים

61% מהאמריקנים לא ינפשו באירופה מחשש לנקמת לוב

מעלה סקר שערך „ניוזוויק" ● פרחי טיס לובים בבריטניה הציעו פעולות התאבדות נגד ארה"ב

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — המימשל האמריקני חיווה אמש בפומבי את דעתו, כי נשיא לוב, מועמר קדאפי, אמנם עלול ליזום פעולות טרור נגד אינטרסים אמריקניים במקומות שונים בעולם.

עוזר שר־החוץ האמריקני לענייני המזרח־הקרוב ודרום־אסיה, ריצ'ארד מרפי, אמר, כי פלשתינים קיצוניים, שקיבלו את הכשרתם ומימונם בלוב, עלולים להיות מעורבים בפעולות טרור מעין אלה. הוא סירב לומר מה תהיה תגובתה של ארה"ב.

בהופיעו בתוכנית טלוויזיה של רשת השידור „אי.בי.סי.", אמר מרפי עוד, כי בידי ארה"ב מידע המעיד, כי לוב ממשיכה לאמן טרוריסטים.

על תמרוני הצי האמריקני במפרץ סידרה, בשבוע שעבר, אמר מרפי: „היתה זו תגובתנו על מעשיו של שחצן אלים. יתכן שנאלץ לקרוא עליו תיגר פעם נוספת."

75% — בעד

„ניוזוויק" מוסר, כי 75 אחוז מן האמריקנים, שהשתתפו בסקר שערך השבועון, הביעו את דעתם, כי ארה"ב היתה זכאית לתקוף את הספינות הלוביות ואת בסיס הטילים במפרץ סידרה. רק 15 אחוז התנגדו לפעולות האמריקניות. 64 אחוז הביעו חשש מפני סיגועי טרור לוביים ו־61 אחוז אמרו, כי לא ייצאו הקיץ לחופשה מעבר לאוקינוס.

טלקס

● **מת כוכב הקולנוע ג'יימס קגני**

כוכב הקולנוע ההוליבודי ג'יימס קגני, שזכה בפרס ה„אוסקר" על תפקידו בסרט „ינקי דודל דנדי", מת אתמול בניו־יורק, כשהוא בן 86.

קגני קנה את פרסומו בעיקר הודות לתפקידי הפוחח הקשוח שגילם במשך כ־60 שנה בסרטים רבים. כגון: „אויב הציבור", „מלאכים מזוהמי־פנים", „מיסטר רוברטס", „האיש בעל אלף הפרצופים". (א.פ.י.)

● **ג'ומאייל מבקר באוסטריה**

וינה. — נשיא לבנון, אמין גומאייל עורך עתה ביקור פרטי באוסטריה. אולם מקום שהותו המדוייק לא נמסר מטעמי בטחון.

עתון מקומי מסר ביום ו', כי גומאייל מקווה לבקר גם בבאוריה ולבקש שם מפראנץ יוסף שטראוס לתווך בין סוריה לבין הנוצרים בלבנון. (ע"צ)

● **חוסיין יבקר באינדונזיה**

ג'אקארטה. — חוסיין מלך ירדן עומד לבוא מחר לג'אקרטה, לביקור של חמישה ימים באינדונזיה.

חוסיין, המבקר עתה בברונאי, ישוחח עם מנהיגי אינדונזיה על המצב במזה"ת ועל הקשרים בין שתי המדינות. עמו יבואו המלכה נור וראש הממשלה זאיד אל־ריפעאי. (ע"צ)

● **שוקולד מורעל התגלה במרכול בטוקיו**

טוקיו. — משטרת טוקיו גילתה חפיסת שוקולד, מורעלת בחומר הדברה חקלאי על מדף של מרכול בעיר.

חבורה הקוראת לעצמה „שובה גיזוקו" (שמו של גיבור עממי, מעין רובין הוד יפני) איימה להרעיל את המוצרים של מפעל גדול לממתקים. (ע"צ)

דו"חות ביון שהוגשו לקונגרס האמריקני

בריה"מ תייצא יותר נשק כפיצוי על מחירי הנפט

וושינגטון. — בריה"מ מתכוונת לפצות עצמה על הפסדיה נוכח הירידה במחירי נפט על־ידי הגברת מכירות הנשק שלה — נאמר בשני דו"חות ביון, שהוגשו אתמול לקונגרס האמריקני.

ההכנסה של בריה"מ ממכירת נפט היתה בשנה שעברה כמיליארד דולר, והיא מימנה את רוב קניות הדגנים ומכשירי־הטכנולוגיה המתוחכמת שקנתה בריה"מ במערב. הבעיה מחריפה עתה, מאחר שאת עיקר הנשק מכרה בריה"מ למדינות ערב, והן הרי סבלו במיוחד מן הירידה במחירי הנפט. התוצאה היא, שסחר החוץ הסובייטי הצטמצם אשתקד בחמישה אחוזים, בפעם הראשונה למן שנות הי'50, נאמר בדו"חות.

בדו"חות שהוכנו על־ידי סוכנות הביון המרכזית וסוכנות הביון של מערכת ההגנה בארה"ב, נאמר עוד, כי לפי דו"ח שפירסמו אתמול, בריה"מ תקיים כנראה את רמת הייצור הנוכחית של הנשק

ארה"ב סיפקה בחשאי טילים למורדי אנגולה ואפגניסטאן

וושינגטון — ממשלת ארה"ב החלה לספק בחשאי טילי נ.מ. „סטינגר" למורדים באפגניסטאן ובאנגולה מסר אתמול „וושינגטון פוסט" מפי מקורות מוסמכים.

הטילים סופקו בשבוע שעבר, מוסר העתון. עד כה לא סיפקה ארה"ב למורדים נשק מתוצרת ארה"ב, אלא בעיקר נשק סובייטי או סיני, שנרכש בשוק הבינלאומי.

ה„סטינגר" קטלני הרבה יותר מאשר הטיל הסובייטי „סאם־7" שאותו קנו האמריקנים בשוק הבינלאומי כדי לספקו למורדים המוסלמים באפגניסטן. (ע"צ)

● קהיר. — סגן שר־החוץ המצרי בוטרוס ראלי, הכריז אתמול, כי הגולן שייך לסוריה ומזרח־ירושלים היא חלק מן הגדה המערבית. הוא האשים את ישראל, כי היא „משנה את האופי של השטחים הערביים הכבושים".

עם זאת הביע אופטימיות לגבי עתיד חוזה השלום עם ישראל. (ע"צ)

„דמיון מופתי" — כך קרויה תוכנית טלוויזיה בריטית, שבה מוקרנים דיוקנים מפוסלים של אנשי־שם. הפעם הופיעו על המסך בובות בדמותם של הנסיך אנדרו וארוסתו שרה פרגסון. אכן — דמיון מפליא. (צילום: אי.פי.)

אחד מראשי „פעולה ישירה" נעצר בצרפת; תקווה שיוביל למפוצצים

ממשלת שיראק החליטה להילחם בטרור בכל האמצעים

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — אחד מראשי קבוצת הטרור הצרפתית „פעולה ישירה", הקשורה לארגונים פלשתיניים, נעצר בליון כשברשותו תת־מקלע „עוזי".

המחבל, אנדרה אוליביה, המכונה „ריימון המרוץ", נלכד במכונית בחברת פושע פלילי, אחרי מעקב של שירותי הביטחון. שני העצורים לבשו אפודות מגן ומעריכים שהיו בדרכם לשוד בנק או לפיגוע. זרועות הביטחון הצרפתיים מקווים, שהם יובילום אל מטמיני הפצצות בפאריס.

„פעולה ישירה" קשור לארגון הטרור „סיעות חמושות מהפכניות לבנוניות", הפועל בחסות השירותים הסוריים ולו מייחסים את סידרת ההתנקשויות בפאריס.

שיראק נחוש־החלטה

ראש הממשלה שיראק מתואר כנחוש־החלטה להילחם בטרור בכל האמצעים. המשטרה והשירותים החשאיים קיבלו חופש־פעולה, כמחווה סמלית, קיבל שר־המשטרה, רובר פנדרו, בטקס רשמי, ארבעה שוטרים מקורבים למשיסטים של לה־פן, שהושעו אחרי הפגנות נגד שר־המשפטים הקודם. שירק הבטיח למשטרה „חיפוי" במקרה של „תאונות". הוא הקים מטה מיוחד ללוחמה בטרור, המורכב משרי הפנים, המשטרה וההגנה. היעדרו של שר־החוץ, רימונה, ממטה זה מיועד כנראה לנטרל את הקיו דורסיי, שהטיף תמיד לסלחנות כלפי הטרור, כדי לא לפגוע ביחסים עם העולם הערבי.

שיראק מניח למי־שעה לנשיא מיטראן להשיג מהנשיא אסד את שחרור בני־הערובה, מיודי „חיזבאללה" בביירות, אבל נגד סחטנות השיעים פתח בסחטנות נגדית. לפי „נובל אובזרוואטר", הוא מאיים עתה על איראן לספק לעיראק נשק מתוחכם ותריש, אם סחטנות הטרור תימשך.

אידיאולוגיה נוקשה

המטה פועל על־פי אידיאולוגיית הביטחון הנוקשה של הימין, דיכוי מאסיבי של קיני הטרור הערבי בצרפת, הפעלת מלשינים ושיתוף פעולה הדוק עם שירותים מערביים. הנשיא הסוציאליסטי התנער מאמצעי הדיכוי. בין השאר שוקלים בממשלה לצמצם את מספר אשרות־הכניסה לצרפת הניתנות לתיירים ממדינות ערב ולזרים לא־אירופיים.

מאגודה לידידות – לעיי חורבות: הריסות המועדון של האגודה לידידות גרמנית־ערבית במערב ברלין, שנפצה התפוצצה בו במוצ"ש. (צילום: אי.פי)

המשטרה חושדת: ערבים פוצצו המועדון בברלין

מערב־ברלין. — משטרת מערב־ברלין חושדת שתנועה ערבית היא שביצעה את הפיצוץ במועדון גרמני־ערבי בעיר, שבו נפצעו בשבת שבעה אנשים, שניים מהם קשה. כל המפוצעים ערבים — ירדנים, סורים, לבנונים ופלשתינאים.

מטען של חמישה ק"ג חומר־נפץ הרס את משרדי האגודה הגרמנית־הערבית בשכונת קרויצברג במערב־ברלין, בעת שנערך בו כנס. לדעת המשטרה, זהו „מעשה ידיהם של מקצוענים". (ע"צ)

30 מפלגות מתחרות על קולות הבוחרים בסודאן

חארטום. — כ־30 מפלגות יציגו מועמדים בבחירות שייערכו החל ממחר בסודאן. זו הפעם הראשונה ב־18 השנים האחרונות שמפלגות רבות משתתפות בבחירות בארץ זו.

הבוחרים יבחרו באסיפה מכוננת בת 264 חברים, שתתפוס את מקום המימשל הצבאי הזמני, שתיפקד מאז הורד הנשיא נמיירי באפריל אשתקד. ההצבעה תימשך עד ל־12 באפריל והתוצאות הסופיות יפורסמו כנראה ב־16 אפריל.

משקיפים סבורים, כי מפלגת אומה, בראשות ראש הממשלה לשעבר סאדק אל מהדי, תהיה המפלגה הגדולה ביותר בפרלמנט החדש וסאדק יהיה כנראה ראש הממשלה הבא. הוא מקיים קשרים טובים עם לוב ועם סעודיה, אך שומר על ריחוק ממצרים.

תנועת השחרור העממית של סודאן, האגף הפוליטי של המורדים בדרום, מחרימה את הבחירות.

סגן נשיא סודאן לשעבר, עומאר אל־טאיב, נידון אתמול ל־20 שנות מאסר באשמת גניבה, מעילה, הפחדה וניצול לרעה של סמכויות.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי — חולון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, החליטה באישור שר הפנים [illegible] תכנית מס' תקון מס' 4/א' לתכנית מתאר חולון ה/1, שינוי לתכנית מתאר חולון [illegible] על תקוניה.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: אזורי תעשיה חולון א', ב', ג'.

עיקרי הוראות התכנית: לשנות את לוח החלוקות לאזורים, ותוקן:

א. בעמודה 3 (בנין ראשי) במקום 50% יבואו: „100% משטח המגרש".

ב. בעמודה 4 במקום: „הגובה המקסימלי של הבנין" כמפורט בהוראות התב"ע [illegible] המפורטת המתאימה יבואו לא יותר מאשר 3 קומות בגובה שלא יעלה על [illegible] מ' בתנאי ששטח הבניה בקומה כלשהי לא יעלה על 50% משטח המגרש.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3258 מיום [illegible] תשמ"ה עמ' 3200.

השינוי האמור, בצורה שאישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון.

כל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 28.3.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערי יציג
דולר אמריקני	1	1.47	1.53	1.4917	1.5103	1.5000
לירה שטרלינג	1	2.17	2.27	2.2085	2.2360	—
מרק גרמני	1	0.63	0.66	0.6410	0.6490	—
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2083	0.2108	0.3091
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5708	0.5779	—
פרנק שוויצרי	1	0.75	0.79	0.7675	0.7771	—
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2045	0.2070	—
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2060	0.2086	—
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1742	0.1764	—
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2870	0.2906	—
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0666	1.0799	—
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0613	1.0746	—
ראנד דרום אפריקני	1	0.60	0.72	0.7080	0.7168	—
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3132	0.3172	0.3145
שילינג אוסטרי	10	0.90	0.94	0.9126	0.9240	0.9172
לירה איטלקית	1,000	0.92	0.98	0.9396	0.9514	0.9467
ין יפני	100	0.82	0.86	0.8329	0.8433	0.8359

טלקס

● **נאווי מתכוון לפרוש מראשות עיריית באר־שבע**

ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, הפתיע אתמול את באי כנס היסוד של „אסיפת נבחרים" בהודיעו שיש בדעתו לפרוש מכהונתו כראש עיריית באר־שבע תוך חדשים אחדים.

לשאלת עיתונאי השיב, כי מיצה את פעילותו אחרי 23 שנות כהונתו כראש עיריית באר־שבע.

נאווי, שסירב לומר מי יהיה מחליפו, נמנה כנראה [illegible] בהסתדרות. רפאל גאון

● **מיבצע סימון כלי־רכב בחיפה**

מיבצע ראשון בארץ מסוגו ייערך ב־2 באפריל בתחנת תדלק בחיפה בשיתוף עם המשמר האזרחי. במהלך המבצע ייבדקו כלי־הרכב על־ידי מכונאים [illegible] כלי הרכב יסומנו נגד גניבות.

על המיבצע מסרו אתמול מפקד המשמר האזרחי במרחב חיפה, [illegible] בעל תחנת תדלק [illegible]

יואב אביב

● **נשיא המדינה — אורח כבוד של חולון**

נשיא המדינה, חיים הרצוג, יהיה אורח כבוד של חולון בטקס חגיגי שייערך ב־16 באפריל במלאת [illegible] לציון מלאות 50 שנה לעיר.

[illegible]

אשר שילוני

● **יען נדיר נדרס בחי־בר שבוטבתה**

יען בן 3 וחצי, נדיר מסוגו [illegible] נדרס על־ידי אוטובוס מטיילים [illegible]

בצלאל רובין

● **תקציב עיריית חולון — 54 מיליון ש"ח**

[illegible]

אשר שילוני

● **שיתוף פעולה מדעי בין ירושלים לרומא**

[illegible]

יצחק שור

„לשטרן שמור המקום השני באליפות הארץ במעילות"

אמר השופט והאריך את מעצרו ב־15 יום ● חשוד בגניבת יותר מ־15 מיליון דולר ● המקום הראשון ב„אליפות" זו שמור ליהושע בן־ציון

„סכומי המעילות שבהן חשוד משה שטרן, שהיה מנהל בבנק צפון־אמריקה בירושלים, בהיקף של יותר מ־15 מיליון דולר, הם כמעט שיא לאומי בכל תולדות המדינה" — אמר אתמול שופט השלום בתל־אביב יצחק בראו"ז, בשעה שהורה לעצור ל־15 יום את החשוד, שהוסגר מצרפת לישראל.

בדיון שנערך בסוף השבוע ביקשה המשטרה לעצור את שטרן (58) למשך פרק זמן זה. החוקר ציין, כי שטרן מעל בסכומי כסף גבוהים, נמלט לחו"ל ונעצר בצרפת ב־19 בינואר השנה, על סמך פקודת מעצר בינלאומית מטעם ה„אינטרפול". בסוף השבוע שעבר הוא הוסגר לישראל.

נציג המשטרה גרס, כי המעצר נחוץ הן בשל חומרת העבירות והן מפני החשש שהחשוד יסכל את החקירה ויימלט שנית.

הסניגור ביקש, לשחרר את מרשו בערבות וציין, כי אילו רצה להימלט יכול היה לנסוע לברזיל, שאין לה הסכם הסגרה עם ישראל. לדבריו, החשוד לא נמלט לחו"ל, אלא נסע מטעמים עיסקיים.

השופט בראו"ז קבע, כי ערך הגניבות והמעילות והנזקים שבהם חשוד שטרן עולה בהרבה על 15 מיליון דולר. השופט הטעים, כי היקף המעילה הוא כמעט שיא לאומי בכל תולדות המדינה, כשהמקום הראשון שמור ליהושע בן־ציון, שהיה מנהל בנק א"י־בריטניה. לשטרן „שמור" המקום השני.

השופט שלל את טענות ההגנה והטעים, כי החשוד לא נסע לדרום־אמריקה, כיוון שידע שפרטיו מצויים בכל נמל יציאה מצרפת. גם הטיעון כאילו יצא החשוד לחו"ל בשליחות עסקית נדחה. השופט ציין, כי סמוך לאותה נסיעה פוטר החשוד מהבנק וחדרו ננעל.

להלן דחה השופט את הנימוק, כי החשוד שהה בחו"ל לצורך גיוס כספים לשם החזרתם לבנק. השופט אמר בקשר לכך, כי החשוד לא החזיר אף אגורה לבנק.

להלן התייחס השופט לטיעון הסניגור, כי הדסה מונסה, שהיתה מנהלת הבנק בפועל, מהלכת חופשיה, לאחר שבית משפט שחררה בערבות.

השופט אמר, כי הדסה מונסה לא ניסתה להסתלק מן הארץ ולפי טיעון המשטרה מייחסים לה מעילה בהיקף 800 אלף דולר, בעוד שהחשד נגד שטרן נאמר במיליוני דולרים רבים.

בסיכום הורה השופט על מעצר החשוד למשך 15 יום. (עתים)

פרופסור לרפואת שיניים הורשע בגרימת מות ילדה

פרופסור לרפואת שיניים, יוסף אנייס (45) מירושלים, הורשע אתמול בבית־המשפט המחוזי בעיר בגרימת מוות מתוך חוסר זהירות, של ילדה בת 4, איה צימרמן, בעת שקיבלה אצלו טיפול שיניים. הטיעונים לעונש יישמעו בבית־המשפט ביום ו' הקרוב.

במשך 3 שעות הקריאה השופטת דליה דורנר את פסק הדין, ובאותה שעה הצטופפו בבית־המשפט הוריה ובני משפחתה של הילדה המנוחה. השופטת זיכתה את הפרופסור מאשמת הריגה, אך הרשיעה אותו בגרימת מוות מתוך חוסר זהירות.

בהכרעת הדין מפרטת השופטת דליה דורנר את נסיבות מותה של הילדה. במארס 1983 הגיעה הילדה איה צימרמן עם סבה וסבתה לפרופ' יוסף אנייס בירושלים לטיפול שיניים. הורי הילד שהו באותו הזמן בחו"ל. הפרופסור החליט כי יש לטפל בשתי שיניים ולעקור שתי שיניים אחרות. הוא החליט כי הטיפול ייעשה תחת הרדמה באמצעות נר.

הילדה המנוחה נרדמה בזרועות סבה כ־3 דקות לאחר שהחדיר לגופה 2 וחצי נרות הרדמה. על כסא הטיפולים הזריק הפרופ' לילדה שתי זריקות לתוך החניכיים. במהלך כל הטיפול היתה הילדה שקועה בתרדמה עמוקה ולא הגיבה כלל על הטיפולים שנעשו בה.

בסיום הטיפול, שארך כמחצית השעה, כשהילדה עדיין שרוייה בתרדמה, הורה פרופ' אנייס לסב ולסבתה לקחת את הילדה הביתה. הוא אמר להם כי היא צפויה לעבור לשינה רגילה כעבור שלוש שעות ואל להם להעיר אותה. הפרופסור הורה עוד להשכיב את הילדה על גבה ומדי פעם לוודא שהלשון לא תצנח פנימה.

הסב עשה כמצוות הפרופ'. כ־4 שעות לאחר סיום הטיפול הבחין בבית כי הילדה אינה נושמת עוד. הוא ניסה להנשימה והזעיק את מד"א. רופא מד"א קבע את מותה של הילדה.

השופטת דליה דורנר התייחסה בהכרעת הדין לשלושה ממעשיו של הרופא: מינון התרופה שהביאה לתרדמתה, הרדמת הילדה ללא הימצאות רופא מרדים ושיחרורה. השופטת קובעת כי לא ניתן לקבוע על יסוד הראיות אם הילדה קיבלה מינון יתר של נר הרדמה, דבר שגרם למותה.

התרשלותו של הרופא, קובעת השופטת דורנר, היתה בשיחרור הילדה כשהיתה תחת השפעת סם ההרדמה.

השופטת זיכתה את הנאשם מהריגה, סעיף אישום שייחס לו עו"ד מיכאל שקד מפרקליטות מחוז ירושלים, והרשיעה אותו, כאמור, בגרימת מוות מתוך חוסר זהירות. השופטת התחשבה בכך שהנאשם מומחה במקצועו ועשה את המעשה מתוך אמונה בשיטותו הרפואית. (עתים)

תייר מבלגיה: אחותי הורעלה למוות בבי"ח בלומנטל בחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

תייר מבלגיה טוען כי אחותו שהתגוררה בארץ הורעלה על־ידי צוות הרופאים והאחיות בבית־החולים בלומנטל בחיפה. אתמול הוא הגיש בקשה לבית־המשפט להורות על נתיחת הגופה.

התייר וולף סוסינובסקי טוען בבקשתו לבית המשפט, כי אחותו מיקלה סוסינובסקי שהתגוררה בחיפה נפטרה ב־22 במארס. גופתה נמצאת עדיין בחדר המתים בבית־החולים רמב"ם בחיפה והוא תובע כי גופתה תנותח לצורך קביעת סיבת המוות, וזאת „מתוך הדעה המבוססת ביותר שאחותי נפטרה מתוך הרעלה ומתוך טיפול זדוני שגרם למותה".

בבקשתו הוא גולל את סיפור חייה של אחותו שלקתה בסרטן לפני כ־6 שנים, לפני כשנתיים לקתה בגידול בגרונה ולאחר מכן חלתה בפרקינסון.

הוא טוען, כי בעת ביקורו בבית־החולים בלומנטל, שם היתה מאושפזת, התחננה לפניו אחותו מיקלה כי לא ישאירה עם הצוות הרפואי, כיוון שהם יהרגו אותה. היא סיפרה לו שהוכתה על־ידי האחיות ולכן העדיף להוציא אותה משם ולהעבירה לבית־החולים רמב"ם בחיפה.

השופט ראובן חרסונסקי אמר אתמול, כי הואיל וסיבת המוות אינה ברורה יש לעכב את הקבורה ולגבות את עדותו של הרופא המטפל. הוא דחה את הדיון בבקשה עד ל־1 באפריל.

נשיקת סמים התפתחה למירדף במהלכו נפצעה אשה הרה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נהגת הרה שנסעה לתומה במכוניתה בחיפה, לקתה בהלם ונחבלה מרסיסי זכוכית, במהלך מירדף משטרתי אחר חשוד בהעברת סמים לעציר בנשיקה.

הפרשה החלה אתמול בשעות אחר הצהריים בבית־משפט השלום בחיפה, שם הובאו להארכת מעצרם האחים אלי ודמי דורזון, החשודים בתקיפה.

במסדרון בית המשפט המתינו לשניים אמם וצעיר נוסף, שניגש לאלי דורזון ונשק לו על שפתיו. שוטרי הליווי, מפקח מאיר מלול וסמל אילן אליעזר, חשדו כי מדובר בנסיון להעביר סם.

תוך שבריר של שניה בלע אלי דורזון את החומר. החשוד, ואילו החשוד בהעברת החומר נמלט מהמקום בריצה, זינק מעל שני כלי רכב. שחצו את הכביש ונחת היישר על השמשה הקדמית של מכונית פולקסוואגן פרטית שנעה בכביש, נהוגה בידי אתי טוויג (34) מכפר חסידים.

השוטר הודף באוויר, התהפך פעמיים, נחבל קלות ולבסוף קם על רגליו והמשיך במנוסתו. לאחר מירדף, ברחוב חסן שוקרי, הצליחו השוטרים ללכוד את החשוד ולהעבירו למעצר.

הנהגת — הנמצאת בחודש הרביעי להריונה — נחבלה קלות בפניה מרסיסי זכוכית ולקתה בהלם. יחד עימה היו במכונית בעלה שלמה טוויג וילדיהם גבי וגל, בני 8 ו־10. הנהגת הועברה לבית־החולים „רוטשילד" בחיפה לקבלת טיפול רפואי.

החשוד בהעברת הסם נכלא ואילו אלי דורזון, החשוד בבליעת הסם, הועבר לבידוד במקום מעצרו, עד אשר יפלוט את החבילה בדרך הטבע.

בפלילים

התחזה לפצוע וסיכל שוד ב„סמי בורקס"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

בידי המשטרה שני צעירים החשודים כי ניסו לבצע שוד מזויין בחנות „סמי בורקס" ביפו. השניים, אחד מהם חייל פתחו בירויות אל החנות ובאש שהושבה לעברם נפצע החייל קשה.

שני הצעירים שאחד מהם היה לבוש במדי צה"ל הגיעו ביום א' בשעה 1.00 לפנות בוקר אל חנות „סמי בורקס" ברח' שדרות ירושלים 45 ביפו. הם קראו „זהו שוד" וירו מספר ירויות מנשק אוטומטי שהיה ברשותם.

בעל החנות, שמעד ונפל, התחזה לפצוע והשודדים סברו כנראה כי פגעו בו כמהלך הירויות. אחד השודדים התקרב כדי לקחת את התיק שאחז האיש ואז הצליח הלה לשלוף את אקדחו, המוחזק בידו ברשיון, וירה לעבר השודד. השודדים נמלטו ואחד מהם נפצע כנראה בחוזה.

לאחר מספר שעות הגיעה למוקד המשטרה הודעה מחדר המיון בביה"ח וולפסון כי חייל פצוע מירייה בחזהו אושפז בביה"ח. חוקרי המשטרה מעריכים כי מדובר באחד השודדים. הצעיר נמצא ללא הכרה והוכנס לחדר ניתוח.

אתמול עצרה המשטרה חשוד נוסף בפרשה, בן 19 מיבנה.

דן כנר השיג צו איסור פירסום לתביעת אשתו

רשם בית־המשפט המחוזי בירושלים, השופט אליהו בן־זימרה, הוציא אתמול צו איסור פירסום על תביעתה של דפנה כנר למזונות מבעלה, השדרן דן כנר. הצו הוצא על הדיונים המשפטיים ועל כתבי בית־הדין.

בא־כוחו של דן כנר, עו"ד שמואל כירגר, ביקש להוציא את צו איסור הפירסום. הוא טען כי הפירסומים יפגעו קשות בטובת הילדים של בני הזוג ובשמו הטוב של דן כנר.

בא־כוחה של דפנה כנר, עו"ד יהלי כהנוב, התנגד לצו איסור הפירסום בטענה של זכות הציבור לדעת.

השופט בן־זימרה הביע תמיהה על ההתנגדות לצו. השופט קבע, כי בזמנו היתה דפנה כנר עצמה זו שהתנגדה לפירסום הסכם הממון בין שני בני הזוג, ואכן הוטל בשעתו צו איסור פירסום על ההסכם. (עתים)

קוקסינל נחטף ונשדד בחוף תל־ברוך

קוקסינל נחטף מחוף תל ברוך, נשדד והותקף בסכין על־ידי אלמונים שהשליכוהו לבסוף ממכוניתם.

אתמול הובא לבית־משפט השלום בתל־אביב יוסף וייצמן בן 26 מתל־כביר. ונציג המשטרה טען כי חשוד זה זוהה כמי שנטל חלק בפשע ודקר את הקוקסינל שעסק בזנות.

החוקר מסר, כי ארבעה צעירים העלו למכוניתם שני קוקסינלים בחוף תל־ברוך ומיד לאחר מכן השליכו מן הרכב אחד מהם. את השני אילצו להישאר ברכב. כעל כורחו. היכו אותו ושדדו את ארנקו ובו 4500 ש"ח, פדיון „עבודתו".

הקוקסינל נאבק ולדברי החוקר שלף וייצמן סכין וניסה לדקור אותו ולבסוף השליך אותו מן המכונית.

להלן ציין איש המשטרה, כי החשוד זוהה במסדר זיהוי תמונות שערכה המשטרה.

השופטת דבורה ברלינר הורתה לעצור את החשוד ל־5 ימים. (עתים)

דוגמנית צמרת — בין חשודים בסחר בסמים

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

ארבעה חשודים בהפצת סמים מסוכנים, ביניהם דוגמנית צמרת, נעצרו אתמול באילת.

הארבעה נעצרו באחד מבתי־המלון המפוארים בעיר בעקבות מידע מודיעיני ומעקב משטרתי ממושך. הדוגמנית בת ה־24, תושבת רמת־גן, הוסיעה לפני מעצרה בתצוגת אופנה שהתקיימה באותו מלון. החשודים האחרים שנעצרו הם תושבת רמת־גן בת 37, תושב פתח־תקווה בן 36 ותושב רמת־גן בן 23.

הארבעה היו נתונים במעקב צמוד על־ידי אנשי יחידת הבילוש והמודיעין של משטרת אילת ואתמול ב־3 לפנות בוקר פרצו השוטרים אל חדרם במלון ועצרו את הארבעה. בחיפוש שנערך נתגלו 58 מנות הרואין מסוג מעולה המכונה בפי הצרכנים „קוק פרסי". כן נמצאה בחדר צנצנת נוספת שהכילה הרואין ולידה שתי כפיות, האחת מוזהבת והשנייה משובצת יהלומים, שנועדו להולפה.

במסיבת עיתונאים מסר רב־פקד ירוחם קיים, מפקד משטרת אילת, שהארבעה ניסו לשמור על „סטייל" גבוה בכל הקשור לצריכתם והפצתם של הסמים. הם הגיעו לאילת במכונית „מרצדס" חדישה ומפוארת בצבע מטאלי שעוררה תשומת־לב כללית בכל מקום שחנתה.

הארבעה יובאו היום לבית־משפט השלום באילת להארכת מעצרם.

ללאה אסא והמשפחה

משתתפים בצערכם על מות

יוסקה

חברים בקיבוץ עין־דור

עם חברתנו רבקה בר וכל המשפחה

משתתפים באבלכם במות האחות

הולדה הרוזמי

קיבוץ גת